

DIPO Duna-Ipoly Határmenti Együttműködés Helyi Közössége Közhasznú Egyesület

Helyi Vidékfejlesztési Stratégia 2011. évi felülvizsgálata

Készítette: Dr. Nacsa János
Márta Attila
Jávorka János
Szegner László
Kosztyán Kálmán
Girasek Károly
Tálas Zoltán
Turi Gyula
Gódor Csilla
Némedi Szabolcs

Tartalomjegyzék

1	Vezetői összefoglaló	2
1.1	A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe	2
1.2	Főbb célkitűzések	2
1.3	A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának célja	3
1.4	A HVS felülvizsgálat során alkalmazott nyilvánossági intézkedések, résztvevők	4
1.5	A HVS felülvizsgálat során elfogadott módosítások	5
2	Helyzetelemzés.....	7
2.1	A LEADER Helyi Akciócsoport által lefedett terület ismertetése.....	7
2.2	A LEADER Helyi Akciócsoport és a helyi partnerség	13
2.3	A LEADER megvalósítás során elért eredmények áttekintése	14
2.4	A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának indokoltsága.....	15
2.5	SWOT elemzés.....	16
3	A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia	18
3.1	A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe	18
3.2	A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia kapcsolódása a térség szükségleteihez	19
3.3	A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia fő célkitűzései	20
3.4	A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia intézkedései	21
3.5	Forrásallokáció	60
4	A Helyi Vidékfejlesztési Stratégiával kapcsolatos intézkedések	62
4.1	Nyilvánossági intézkedések, projektötlet-gyűjtés	62
5	Mellékletek.....	66
5.1	A HVS felülvizsgálat során végzett tevékenységek.....	66
5.2	Pénzügyi táblázatok, forrásallokáció.....	67
5.3	A nyilvánossági intézkedésekre vonatkozó igazoló dokumentumok.....	71
5.4	Térképek (a térség természeti, egyéb adottságait bemutató térképek).....	71
5.5	Táblázatok (statisztikai adatok összefoglaló táblázatai)	72
5.6	A térségre vonatkozó egyéb stratégiák listája	74
5.7	Fenntarthatósági alapelvek, Leader alapelvek	75

1 Vezetői összefoglaló

1.1 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe

A DIPO Helyi Akciócsoport jövőképe:

A határokon átívelő együttműködés eredményeként a versenyképes vidékgazdaságra támaszkodó, identitásában megerősödő helyi közösség kitörő leszakadó (hátrányos) helyzetéből.

1.2 Főbb célkitűzések

A Dipo Helyi Akciócsoport főbb célkitűzései, átfogó céljai:

1. A vidékgazdaság fejlesztése, a helyi gazdaság szereplőinek integrációja, a helyi termék piacának megteremtése, a turizmus fejlesztése.
2. A települések és a helyi közösség identitásának és kapcsolatainak erősítése, a humán erőforrás fejlesztése.

A Dipo Helyi Akciócsoport rész céljai:

1. A vidéki térségekben új mikrovállalkozások létrehozásának, illetve működő mikrovállalkozások beruházásainak, műszaki-technológiai fejlesztésének támogatása által a vállalkozói aktivitás, a versenyképesség, az innovációs képesség ösztönzése, munkahelyek megtartása és újak létrehozása, valamint a gazdasági szerkezet fejlesztése, a helyi vállalkozások hálózatosodásának, információ-technológiájának és menedzsment és innovációs kapacitásának fejlesztése, a szolgáltató szektor fejlesztése. A vidékgazdasági termelők és a mikro- kis- középvállalkozások piaci és gazdasági helyzetének erősítése, a fenntartható táj –, környezet - és korszerű agrár-ökológiai gazdálkodás támogatása. Az erdő - és a vízgazdálkodás fejlesztése, valamint a megújuló energiaforrások felhasználásának bővítése. A hagyományos és innovatív helyi gazdaságra épülő képzés kialakítása, fejlesztése a korszerű továbbképzési formák fejlesztése. A helyi termék előállításának elősegítése, piacának megteremtése.
2. A vidéki munkahelyek létrehozása vagy megőrzése érdekében a vidéki turizmusformák közül a fenntartható falusi-, agro-, és ökoturisztikai fejlesztések, beruházások infrastrukturális és szolgáltatási feltételeinek, marketingjének támogatása új feldolgozóipar, az újjáéledő kézműipar fenntartható fejlesztése.
3. A civil szervezetek belső kohéziót erősítő társadalmi, kulturális tevékenységének támogatása. A kisebbségek (nemzetiségek, roma lakosság) integrációjának elősegítése.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

4. A vidéki térség településein a kulturális örökség fenntartása, helyreállítása, korszerűsítése, ezen belül a településkép és a környezet állapotának javítása, az épített, természeti és kulturális örökség és helyi identitás megőrzése, megújítása, és ezáltal a települések vonzerejének növelése. A Nógrádi vár a turizmus térségi fejlődésének centrumába állítása.

1.3 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának célja

A stratégia felülvizsgálatának célja a térséget érintő gazdasági, társadalmi környezetben végbemenő változások és a stratégia végrehajtása során eddig elért eredmények tükrében, a stratégia aktualizálása a jelenkor elvárásainak megfeleltetése érdekében. A fentiekben megjelölt cél elérése érdekében a helyi szereplők (vidék)fejlesztési elképzeléseinek összegzése elengedhetetlen.

A DIPO Helyi Akciócsoport által a felülvizsgálat folyamán összegyűjtött, a helyi szereplők megkeresésén alapuló főbb (vidék)fejlesztési elképzelések:

1. Vidékgazdaság, helyi termékek, helyi piac: A vidékgazdaság, a vidéki térségekben az ágazatok komplex rendszerét fenntartható módon fejlesztő gazdaság, amely a technológiákra, a regionális tervezésre, a biológiai sokféleség védelmére, a mezőgazdaságra, a halászatra és erdészetre valamint a kertészetre, társadalmi infrastruktúrára, turizmusra, oktatási és nemzetközi kapcsolatokra vonatkozik. Figyelembe veszi a vidéki térségek, közösségeik sajátos feltételeit, tiszteletben tartván a szubszidiaritás és a szolidaritás alapelveit.
2. A helyi gazdasági szereplők megszervezése, az adottságok kihasználása. A térségben több hűtőház, szárító, aszaló van, több közülük nem üzemel. Sokan egy TÉSZ jellegű szervezetet látnának szívesen, amely néhány év alatt fokozatosan felfuttatná a tevékenységét, bizalmat ébresztene a gazdáknak, termelőkben a felhagyott boglyós gyümölcsök vonatkozásában. Ebben az esetben az eszközök, berendezések, földek, termeltetés, és eladás egyaránt a TÉSZ kezében összehangolásában lenne. A berkenyei Szövetkezet vállalna telepítést, szakmai támogatást, többen viszont félnek egy monopolhelyzetű szereplőtől.
3. Mások szociális szövetkezetet hoznának létre, döntően a helyben és a közelben keletkezett fahulladék aprítékká alakítása és tüzelésre való felhasználása, illetve különböző lakossági szükségletek kielégítése érdekében. Egy ilyen szervezet az önkormányzat partnereként az eddig vállalkozásban kiadott feladatok egy részét is elvégezhetné.
4. A helyi éghető hulladékok kapcsán, amely nagy mennyiségben keletkezik a térségben, felmerült a komposztálás, brikettálás lehetősége, kistérségi biomassza erőmű(vek) létesítése, illetve egyszerű, megújuló energiát hasznosító berendezések szerelése, elterjesztése. Mindez munkahelyteremtő hatással bírna, vállalkozói részvétellel.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

Ehhez megint csak jelentős szervező, felmérő munka szükséges, a vállalkozók bevonása, a helyi felhasználás várható volumene feltérképezése, konkrét értékesítési csatornák megtalálása, üzleti és megvalósíthatósági tervek elkészítése, majd a megvalósítás menedzselése, koordinációja.

5. A parlagterületeken intenzív fásítás, illetve gyógynövény termesztés volna végezhető.
6. A Rétségi ipari park menedzselése mellett, több ipari zóna kialakítás és benépesítése volna lehetséges középtávon.
7. Kerékpárút kialakítása pályázati forrásból, szinte minden település tervei között megtalálható, különböző nyomvonalakkal. Ennek egységes szervezése, tervezése, megvalósítása, és működtetése szintén menedzsment feladat.
8. Lovasturizmus szervezetté tétele, a meglévő lovas kapacitások összehangolása, lovas programok szervezése, a térséget összekötő lovas-út kialakítására.
9. Kézműves Céh kialakítása, megszervezése helyi kézművesek részvételével, a térségben lakó kézművesek bevonásával. Saját, egyedi, illetve a települések specialitásaira épülő motívumkincset bemutató emlék és dísz tárgyak készítése.
10. Nagyon fontos és sok feladat hárul a létrejött TDM-re, a helyi turizmus lehetőségek és formák kihasználására, a vidék felzárkóztatásának előmozdítására.

1.4 A HVS felülvizsgálat során alkalmazott nyilvánossági intézkedések, résztvevők

Az Akciócsoport 2011. február 10-én, honlapján hirdetményben tájékoztatta a helyi szereplőket a felülvizsgálat menetrendjéről, amelyben a főbb szakaszok mellett a közeljövőben esedékes tájékoztató fórumok megtartására, az iroda nyitva tartási idejében a személyes konzultáció biztosítására, valamint a honlapon történő folyamatos tájékoztatásra és e-mailben történő hozzászólási lehetőségre hívta fel a figyelmet.

A hirdetmény a HACS tervezési területéhez tartozó önkormányzatok részére is kiküldésre került, azzal a kéréssel, hogy helyezték el településük honlapján. Továbbá a munkaszervezet 2011. február 14-én a hirdetményt plakát formájában, összesen 50 példányban eljuttatta az Akciócsoporthoz tartozó településekre.

A felülvizsgálathoz kapcsolódóan mikrotérségenként egy, összesen 5 tájékoztató fórum került megtartásra 2011. február 22–28. között a következő településeken: Tolmács, Diósjenő, Nőtincs, Rád, Nógrádsáp. Az öt fórumon összesen 25 fő képviselte a helyi szereplők érdekeit, illetve nyilvánított véleményt a felülvizsgálattal kapcsolatban. A fórumon résztvevők megoszlása képviselő szerint: önkormányzat: 32%, vállalkozások: 28%, civil és non-profit szervezetek: 20%, magánszemélyek 20%.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

A felülvizsgálathoz kapcsolódó tájékoztató fórumok meghívója az Akciócsoport honlapján elhelyezésre került, továbbá minden önkormányzat részére elektronikus formában kiküldésre került, azzal a kéréssel, hogy helyezték el településük honlapján és terjesszék az érintett helyi szereplők között a minél szélesebb körű nyilvánosság biztosítása érdekében.

A tájékoztató fórumoknak, honlapon történő tájékoztatásnak köszönhetően 29 projektötlet adatlap érkezett be az egyesület munkaszervezeti irodájába, az alábbi településekről: Penc, Rád, Tolmács, Bánk, Diósjenő, Nógrád. A beérkezett projektötletek megoszlása képviselő szerint: civil és non-profit szervezetek 48% önkormányzat: 24%, magánszemélyek 14%, egyház: 14%, vállalkozók részéről nem került benyújtásra projektötlet adatlap. A fórumokon készített emlékeztetők elérhetőségét és a projektötlet adatlapot a munkaszervezet az Akciócsoport honlapján biztosította. A emlékeztetőket letöltők száma 53, míg a projektötlet adatlapot összesen 22-en töltötték le 2011. március 9-ig.

1.5 A HVS felülvizsgálat során elfogadott módosítások

A részcélok módosításakor elfogadtuk, hogy kerüljön nevesítésre a turizmus fejlesztése kapcsán Nógrád Megye névadó vára. Így a szövegbe bekerült: *„A Nógrádi vár a turizmus térségi fejlődésének centrumába állítása.”*

A SWOT elemzés, **Lehetőségek** felsorolása kiegészült az alábbi bekezdéssel:

„A Nógrádi vár, a megye névadó vára, közel a Dunakanyarhoz alkalmassá tehető, hogy a turizmus térségi fejlődésének centrumává váljék.”

Ebből adódóan ez a javaslat a 4. Prioritás 4.8. Intézkedésében is megfogalmazásra került:

4.8. *...A Nógrádi vár a turizmus térségi fejlődésének centrumába állítása, a Nógrádi vár a térség „kitörési” pontja, az ehhez szükséges a fejlesztéseket összehangoló szervezet kialakítása.*

Az akciócsoport térsége, néhány kilométer távolságra van a Budapesti Agglomerációhoz, mégis a vidékgazdasága kiépítésére minden erőforrást mozgósítania kell, mert a munkaerő foglalkoztatása veszélybe került:

A SWOT elemzés **Fenyegetések** közé a következő bekezdés is bekerült:

- *a 2008-as világgazdasági válság begyűrűzése azt eredményezte a térségben, hogy ismét nagy számban megjelent az ipari körzetekből elküldött munkaerő, akik nem tudnak elhelyezkedni, így a vidék szociális helyzetét tovább nehezítik;*

A felülvizsgálat során készített felméréshez kapcsolódó fogalmak pontosítása az alábbiak szerint:

Vidékgazdaság, helyi termékek, helyi piac: A **vidékgazdaság**, a vidéki térségekben az ágazatok komplex rendszerét fenntartható módon fejlesztő gazdaság, amely a technológiákra, a regionális tervezésre, a biológiai sokféleség védelmére, a mezőgazdaságra, a halászatra és erdészetre valamint a kertészetre, társadalmi infrastruktúrára, turizmusra, oktatási és nemzetközi kapcsolatokra vonatkozik.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

A **helyi termék védjegy** kialakítása, országos és nemzetközi érvényességük elősegítése. Több felvetés foglalkozott a Kistérség Fejlesztési Ügynökség szerepét felvállaló szervezet kialakításának fontosságával, a helyi termékkel foglalkozó szereplők összefogásával.

„A többségi szereplők többsége **elsősorban komplex gazdaságfejlesztési, turisztikai vonatkozásban** egy kis létszámú „fejlesztési ügynökség” típusú szervezetet látna hatékonyan a (kis)térségben, amely vélhetően a váci, gyarmati területek fejlesztését is szem előtt tartaná, turisztikailag a Dunakanyarhoz kapcsolná a térséget és amely ellátná a projektek generálásával, pályázatással, menedzseléssel kapcsolatos feladatokat, önálló projekteket is megvalósíthatna, a helyi gazdaság szereplőjeként.

A helyi gazdasági szereplők megszervezése, az adottságok kihasználása. A térségben több hűtőház, szárító, aszaló van, több közülük nem üzemel. **Sokan egy TÉSZ jellegű szervezetet látnának szívesen.**

Mások szociális szövetkezetet hoznának létre, döntően a helyben és a közelben keletkezett fahulladék aprítékká alakítása és tüzelésre való felhasználása, illetve különböző lakossági szükségletek kielégítése érdekében.

...Jelentős szervező, felmérő munka szükséges, a vállalkozók bevonása, a helyi felhasználás várható volumene feltérképezése, konkrét értékesítési csatornák megtalálása, üzleti és megvalósíthatósági tervek elkészítése, majd a megvalósítás menedzselése, **koordinációja.**”

A „Kistérségi Fejlesztési Ügynökségnek” az éghajlat változásból adódó kérdésekre is választ kell keresnie.

A SWOT elemzés **Fenyegetés** egy bekezdéssel bővült:

- *az éghajlatváltozással együtt járó negatív hatás, a néhány perc alatt hulló 3 hónapnyi csapadék mennyisége katasztrofális helyzetet teremt a hegyvidéki településeken, mert a helyreállítási munkák költségei emelkednek, az önkormányzatok költségvetési kerete lecsökkent;*

A 4. Prioritás Intézkedései közé került felvételre az elfogadott módosítási javaslat:

1.8. Helyi termékhez kapcsolódó együttműködések kialakítása, a helyi vállalkozások hálózatosodásának fejlesztése, az együttműködő szervezeteket összefogó, a helyi termék összehangolását szervező munkacsoport létrehozása.

4.7. A helyi termék védjegy kialakítása, az országos és nemzetközi szintű védjegyek működésének előkészítése.

4.8. A vidékgazdaság szerkezeti megújulását megtervező és kialakítását elősegítő munkaszervezet és a megújuló energiaforrások felhasználásának bővítése érdekében a térségben szervező erőforrás létrehozása, kialakítása. A Nógrádi vár a turizmus térségi fejlődésének centrumába állítása, a Nógrádi vár a térség „kitörési” pontja, az ehhez szükséges a fejlesztéseket összehangoló szervezet kialakítása.

A kisértékű intézkedések a 250 ezer – 1000000 Ft közé tartozó pályázatok szolgálják a helyi közösségek megerősödését, tevékenységét, az alábbi intézkedés alapján.

4.9. Kisértékű intézkedések:

Falunapok rendezvényein induló együttesek fellépését elősegítő tevékenységek, Falunapok megrendezéséhez szükséges eszközök beszerzésének támogatása. A térségi együttesek külföldi szereplésének támogatása, Települések népszerűsítését célzó kiadványok elkészítésének támogatása.

2 Helyzetelemzés

2.1 A LEADER Helyi Akciócsoport által lefedett terület ismertetése

A térség általános jellemzői:

A DIPO HVK a Rétsági Kistérség 16 településéből és a Váci Kistérség 3 településéből tevődik össze. A DIPO HVK közigazgatásilag az Észak- és a Közép-Magyarországi régióba tartozik. Gazdasági kapcsolatrendszerében meghatározó, hogy a főváros külső agglomerációs gyűrűje érinti, így erőteljesen érvényesül Budapest, illetve a központi régió hatása. A HVK határos a balassagyarmati, illetve szobi kistérséggel.

Nyugati határán húzódik a Börzsöny hegység, mely meghatározó jelentőségű a térség klimatikus viszonyaira. A HVK markáns térszerkezeti eleme a 2. sz. főközlekedési út, mely a fővárost köti össze az urbanizáltabb közép-szlovákiai területekkel, és jelentős tranzitforgalmat bonyolít le. A térségközpont a 2. sz. főközlekedési út mentén fekvő Rétság.

A HVK területe **361,48 km²**, a települések száma 19, lakónépessége **23958** fő, népsűrűsége **66,27** fő/km². A népesség csaknem teljes egészében településen él, külterületi lakos mindössze az össznépesség **1.17%**-a. Jellemző az aprófalvas település szerkezet, a települési átlagos lakosság szám **1260** fő/település.

A HVK területén lévő települések a szomszédos településekkel évszázados gazdasági és kulturális kapcsolatokkal, valamint hagyományokkal rendelkeznek. A 19 település közül egyedüli város Rétság, mely korábban is járási székhely volt. Közigazgatása, kereskedelme, szolgáltatása és egészségügyi ellátása kistérségi igényeket is kielégít, jelenleg is a térség meghatározó központja.

Specifikus adottságok: Az építészeti örökség elemeinek alapján kedvező adottságokkal rendelkezik. A térségben található a megye nevét adó vár, Nógrád vára.

A műemléki védelem alatt álló épületegyüttesek, zöldfelületek jelentős volumenű felújításra és rehabilitációra szorulnak. Ugyanez igaz a falusi kúriák, népi lakóházak, településközpontok, és a kultúrtájak rehabilitációjára is. A Dunakanyar tőszomszédságában lévő Nógrádi vár és a hozzá kapcsolódó vidéki örökség elemei összehangolt fejlesztése kitörési pontja lehet a térség felemelkedésének.

Igen sokan keresik fel a térség településeit, rendezvényeit, történelmi emlékhelyeit. Erre alapozva folyamatosan nő a minőségi szolgáltatást nyújtó vendéglátóhelyek száma.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

Legnagyobb tömeget vonzza a Bánki Nyár rendezvénysorozat, amely június elejétől augusztus végéig zajlik. Egyre nagyobb érdeklődésre tartanak számot a hagyományörző rendezvények, melyeket szinte valamennyi településen megrendeznek (pl. berkenyei málnafesztivál, diósjenői Dió Fesztivál). A települések többségén található helytörténeti kiállítás, nemzeti tájház. Az aktív turizmus lehetősége folyamatosan bővül, több helyen biztosított a lovaglás, sétakocsizás, több településen a horgászat. A térség vadállománya igen gazdag, ezért a vadászat jelentős gazdasági ágazat, illetve azzá fejleszthető. Rétságon igen jó lehetőségek vannak sportlövészeti célok megvalósítására.

A térség környezeti állapota, földrajzi jellemzői, földhasználati módok:

A DIPO HVK települései Nógrád megye nyugati és déli, valamint a Váci Kistérség keleti részén, a Börzsöny keleti lábánál és a Naszály által övezett területeken helyezkedik el. Az utóbbi években a klimatikus változások, amely főleg csapadékmennyiség csökkenésében, de intenzív csapadék formájában jelentkezik, egyre szárazabb mikroklíma megjelenésében érzékelhető. A tájat kisebb termékeny medencék, völgyek, dombok szabdalják. A térség kiemelkedően gazdag érintetlen természeti értékekben. Országos jelentőségű védett és jelentős természetvédelmi területekkel rendelkezik. Ilyenek: A Duna-Ipoly Nemzeti Parkhoz tartozó természetvédelmi terület, - különleges madárvédelmi területek (Börzsöny) – kiemelt jelentőségű különleges természeti megőrzési területek (Börzsöny, Naszály) amely lehetőséget biztosíthat a már hazánkban is egyre népszerűbb ökoturisztikai tevékenységek részére. A terület turisztikai vonzerejét veszélyeztető környezetszennyezés nem jellemző. A talaj szennyezettségére a foltszerűség jellemző. Az ipari, technológiai eredetű vízszennyezés pontszerű. A térség levegőminősége jó, a terület magas erdősültsége (meghaladja a megyei átlagértéket) és a szennyező források alacsony számának köszönhetően.

A légszennyezés nem jelentős. A tranzitforgalmat lebonyolító utak szennyezettsége azonban számottevő.

Gondot okoz a parlagon fekvő, gondozatlan magán – és állami tulajdonban lévő földterületek művelésének hiánya, az aszfaltutak melletti földutak és vízelvezető árkok beszántása. A fűtésből eredő légszennyezés a téli időszakban jelentősebb, bár a térség minden településen kiépítették a gázhálózatot.

A HVK mezőgazdasági területe három mikroövezetre osztható. Börzsöny-Naszály vidék, Nógrádi medence déli része, Cserhát-vidék nyugati része. A terület 44 %-a erdő, 37 %-a szántó, 10,4 %-a legelő. A térség legjellemzőbb növénykultúrája a bogyósgyümölcs.

Az utóbbi időben a jövedelmezőség romlott. A termelési szerkezetváltás során jelentős gyümölcsstelepitések – alma, szilva, meggy – történtek. Az öntözhető területek mennyisége 207 ha, a ténylegesen öntözött terület csupán 72 ha. A gyümölcs feldolgozására hűtőházak épültek, a nézsai hűtőház technológiája rekonstrukciót igényel. A terület alkalmas versenyképes árunövény termesztésre, szarvasmarha és sertés tenyésztésre.

A szántóföldi növénytermesztésben meghatározó az őszi búza, tavaszi árpa, kukorica, repce, napraforgó és burgonya. A nagy erdős terület ellenére a gyenge termőhelyi adottságok és a kedvezőtlen fafaj összetétel miatt az erdőgazdálkodás jövedelmezősége szerény.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

Kedvezőek a feltételek a vadgazdálkodásra, a területen öt vadásztatási joggal rendelkező szervezet gazdálkodik. A horgászati turizmus feltételei javuló tendenciát mutatnak. A térség több tóval és víztározóval rendelkezik.

A térség csatlakozott az ÉK-Pest és Ny-Nógrádi települések hulladékgazdálkodási társulásához, ezzel párhuzamosan a már bezárt, vagy bezárásra tervezett legális lerakók rekultiválása, az illegális lerakók felszámolása szükséges.

Demográfiai helyzet:

A Budapesti Agglomerációból megkezdődött a vidékre település. Ez a tendencia elérte a DIPO HVK területét is. A Pest Megyei települések (Kosd, Rád, Penc) népesség növekedést értek el 2002-2006 között, a 2-es úthoz és Pest Megye határához közeli településeken (Szendehely, Nógrád) szintén népesség növekedés tapasztalható. A többi településre még igaz a korábbi tendencia, hogy az 1.000 lakosra jutó természetes fogyás az utóbbi öt évben átlag – 4,3 fő. 2005-ben az 1000 lakosra jutó élve születések száma: 8,9 (Nógrád megyében a 4. legmagasabb) a halálozás 14,2 (a megyében a 2. legalacsonyabb).

A népesség korcsoport szerinti megoszlása (2005.) 0-14 év – 15 %, 15-39 év – 35,8 %, 40-59 év – 28,6 %, 60 < év – 20,6 % Forrás: KSH A népesség korstruktúrájában kedvezőtlen folyamatok zajlanak az utóbbi öt évben. A 0-14 éves korosztály 2000-2005. között 1,5 százalékponttal csökkent, a 60 év felettieké 0,5 százalékponttal nőtt.

A férfiak és nők aránya az utóbbi öt évben változatlan, az utóbbiak folyamatosan ≈ 51 %-ot képviselnek.

Az Agglomerációból történő kiáramlás a DIPO Pest Megyei településein már úgy jelenik meg, hogy a települési iskola bővítése ismét előtérbe kerül. Évtizedek tendenciája fordult meg! Kedvező a jel a tekintetben is, hogy a fiatalok „kitelepülése” a helyi közösség újrászerveződését is maga után vonhatja.

Gazdasági környezet:

Közúti közlekedés: A gyorsforgalmi és főúthálózati rendszer É-D-i irányú 2. sz. elsőrendű főútvonala köti össze a HVK térségét a fővárossal és Balassagyarmati Kistérségen keresztül Szlovákiával.

Az összekötő utak a Rétság-Váci és Balassagyarmati kistérség között megfelelő kapcsolatot teremtenek, a Rétsági Kistérség – és Nógrád Megye – déli része azonban főúthiányos, a régió központ elérhetősége körülményes. A településeket, illetve településrészeket összekötő utak kiépítettsége és minősége erősen változó (A közúthálózat műszaki problémáit mutatja, hogy a kistérségi projektgyűjtés jelentős hányadát az útépitési javaslatok képezték).

Közúti tömegközlekedés: A térséget a 2. sz. főúton keresztül három nemzetközi és két távolsági autóbuszjárat érinti. Megyén belüli helyközi járat a városok között működik.

A kistérségek településein helyi autóbusz-közlekedés nincs.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

Vasúti közlekedés: A térségben vasúti fővonal nincs, a jelenleg még működő helyi érdekű vasútvonalakat a Nógrád-Vidéki Regionális Vasút üzemelteti.

A vasútvonalak kihasználtsága mind az árufuvarozás, mind a személyszállítás tekintetében folyamatosan csökken. A Vác-Balassagyarmat közötti 75. sz. vasútvonal a térség négy települését – Berkenye-Nógrád-Diósjenő-Borsosberény- érinti. A pálya avultsága miatt a pályaszakaszon több pontján sebességkorlátozás van.

Ivóvízellátás: A térség területén számottevő vízbázis nincs, ezért részben a dunai, részben a dejtári vízbázisokról történő átvételre szorul. Az 1990-es évek első felétől valamennyi település vezetékessé ivóvízzel ellátott.

Szennyvízelvezetés és tisztítás: A térség településeinek a csatornahálózat –többnyire az utóbbi években – kiépült. A teljeskörű ellátottsághoz Bánkon (üdülő-terület), Rétságon (Pusztaszántó) hálózatbővítés, Nézsán, Tolmácson a csatornahálózat megvalósítása szükséges.

Villamosenergia: A vezetékessé energia a térség valamennyi településén biztosított.

Vezetékessé gázellátás: A térség településeinek biztosított a vezetékessé gázzal való ellátás. A lakások 63,8 %-a csatlakozik a gázvezetékhez.

Infrakommunikáció: A térség valamennyi településén elérhető a vezetékessé és a mobil szolgáltatás (a mobil szolgáltatás területén azonban kisebb télerőhiányos szolgáltatás tapasztalható).

A **Kábel TV** a települések többségén kiépült, vagy megvalósítása folyamatban van. (kivétel: Felsőpetény, Legénd). **Az internet** – ellátottság lassan fejlődik.

A HVK térségben belüli munkaerő forgalomban továbbra is az 1997. utáni beruházásoknak van meghatározó szerepe. A rétsági ipari parkba az eltelt esztendőben voltak ugyan betelepülők, azonban ez jelentősebb létszámnövekedést nem jelentett a foglalkoztatás terén, mivel a TDK Kft. ebben az időszakban jelentős létszámcsökkentést produkált. (A kezdetben 900 főnek munkát adó TDK ma 150 főt foglalkoztat). A foglalkoztatottak megoszlása összevont nemzetgazdasági ágak szerint (2001. február 1-i népszámlálás alapján) mezőgazdaságban és erdőgazdaságban dolgozik a munkavállalók 2,9 %-a, iparban, építőiparban 48,8 %-a, szolgáltatásban 48,3 %-a. A munkahelyükre ingázókat vizsgálva megállapítható, hogy a központi régió hatása erőteljesen érvényesül.

Az ingázási irány és az ingázók aránya:

- 1./ Rétsági kistérségbe 27,8 %
- 2./ A megye kistérségébe 5,3 %
- 3./ Megyén kívülre 53,2 %
- 4./ Változó településre 13,7 %.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

A helyszíni interjúk szerint a térségben, aki fizikális és mentális problémákkal nem küzd, az a rétsági és váci kistérségben belül, illetve a fővárosban és Pest megyében el tud helyezkedni. Ennek némileg ellentmondó vélemény egyes településekről, hogy a 35-40 év feletti nők elhelyezkedése nehezkesebb. Jelentős az építőiparban munkát találó ingázók száma.

A legrosszabb helyzetűek foglalkoztatására közmunka program szolgál. A térségben ugyanakkor jelen van a munkaerőhiány is, ami elsősorban a képzés strukturális problémáira utal.

A térség versenyképességét döntően befolyásolja a népesség iskolai végzettsége.

A legutóbbi népszámlálási adatok szerint a 15 éves és idősebb népességből az általános iskolát végzettek aránya 85,6 %, középiskolát végzett 26,7 %, egyetemi, főiskolai végzettséggel rendelkezik 6.3 %.

A 2005. évi mikrocenzus adatai szerint régiós szinten az általános iskolát végzettek aránya 3, a középiskolát végzetteké 4, a felsőfokú végzettségüké 1,5 százalékponttal nőtt. Az egyes településekről – differenciáltan – tanulnak tovább a középiskolát végzettek a különböző felsőoktatási intézményekben. Helyszíni vélemények eltérőek: van település, ahová szinte minden végzett hallgató visszatér és van, ahová szinte egy sem. Általános megállapítás: ha megfelelő foglalkoztatást tudnak biztosítani, akkor többségük szívesen vállal helyben munkát. Specifikus kérdés Diósjenőn a Szociális Intézetben élőknek a foglalkoztatási probléma megoldása, melyhez megfelelő programokra van szükség.

Az SZJA alap megoszlása és a lakosság számának alakulása a HVK területén

Település	SZJA alap Ft (2005)	Lakos	
		2002	2006
Bánk	557 407	682	699
Berkenye	577 705	603	671
Borsosberény	414 936	1012	1015
Diósjenő	506 640	2910	3017
Felsőpetény	551 666	719	682
Keszeg	574 736	682	680
Kosd	528 336	2224	2368
Legénd	355 653	553	528
Nézsza	529 564	1179	1161
Nógrád	598 600	1509	1514
Nógrádsáp	556 477	974	939
Nőtincs	547 024	1165	1158
Ósagárd	442 447	348	344
Penc	543 840	1369	1445
Rád	591 856	1639	1749
Rétság	777 464	3011	2975
Szendehely	636 680	1429	1518
Tereske	413 179	727	717
Tolmács	631 427	770	778
		23505	23958

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

Munkanélküliségi arányok %

Település	2007	2006	2005	2004	2003
Bánk	7,93	5,30	7,57	5,00	5,43
Berkenye	2,67	3,93	3,74	3,90	2,16
Borsosberény	10,71	10,82	10,59	7,07	9,09
Diósjenő	6,45	6,40	6,95	5,66	5,61
Felsőpetény	6,40	6,01	5,80	4,86	3,92
Keszeg	7,40	5,05	6,00	6,28	3,45
Kosd	3,39	2,50	3,20	3,74	2,82
Legénd	9,55	8,38	9,15	4,91	6,67
Nézsa	8,13	8,45	7,19	8,15	8,19
Nógrád	5,06	5,12	6,88	5,27	3,93
Nógrádsáp	7,10	4,83	5,77	5,41	3,72
Nőtincs	6,76	6,24	5,92	5,42	6,07
Ósagárd	4,85	3,88	6,47	5,39	5,47
Penc	3,32	1,98	2,05	2,74	2,44
Rád	3,89	2,87	2,46	2,61	2,07
Rétság	9,09	7,38	7,80	6,81	5,41
Szendehely	4,47	4,20	5,96	5,93	4,15
Tereske	9,86	7,39	7,78	5,52	9,22
Tolmács	5,11	4,55	3,62	3,30	4,00

2007. Munkanélküli **980** fő, Aktív munkakorú: **15730** fő, Arány %: **6,23%**

Társadalmi környezet:

A nemzetiségek aránya a 2001. évi népszámlálás adatai szerint (Forrás: KSH): német nemzetiséghez tartozónak tekintette magát: 618 fő, szlovák: 644 fő, cigány: 485 fő, más nemzetiséghez (bolgár, görög, lengyel, román, szlovén stb.) tartozónak mondta magát 43 fő.

A 2006-os választójegyzéken szereplő választópolgárok száma a felnőtt lakosság megoszlását jelzi a HVK területén. E szerint: **19275 fő** választópolgárból **279 fő roma**, **479 fő szlovák** és **168 fő német** nemzetiségű. A HVK területén 7 településen élnek romák, 6 településen szlovákok és 2 településen német nemzetiségűek.

A HVK néhány településén probléma az egzisztenciális és szociális helyzetüket tekintve kilátástalan körülmények között élő roma népesség helyzete. A hátrány felszámolásához komplex rehabilitációs programokra van szükség.

A HVK települései egy részénél kedvező jelű változás tapasztalható, viszont a települések többségénél a lakónépesség fogyása, valamint az elöregedés a jellemző. A lefedett térségben élők jelentős aránya alacsony iskolázottságú, ami a foglalkoztatottság szempontjából komoly hátrányt jelent.

A választójegyzéken szereplő választópolgárok (Kisebbségek is) száma településenként

Település	Választó	Roma	Szlovák	Német
Bánk	617	0	96	0
Berkenye	518	72	0	65
Borsosberény	797	0	0	0
Diósjenő	2366	0	0	0
Felsőpetény	547	0	0	0
Keszeg	576	0	0	0
Kosd	1884	0	0	0
Legénd	416	36	78	0
Nézsza	950	0	99	0
Nógrád	1248	0	0	0
Nógrádsáp	778	0	65	0
Nótincs	939	25	0	0
Ósagárd	281	0	72	0
Penc	1129	0	0	0
Rád	1383	19	0	0
Rétság	2395	41	69	0
Szendehely	1223	33	0	103
Tereske	582	53	0	0
Tolmács	646	0	0	0
Összesen	19275	279	479	168

2.2 A LEADER Helyi Akciócsoport és a helyi partnerség

A DIPO Khe Közgyűlése 2010 szeptemberében áttekintette az elmúlt 3 év LEADER szervezését és elfogadta, döntésével meg is erősítette, hogy a következő időszakban tekintsük át a településeink helyzetét és a következő időszak pályáztatásának súlypontját az olyan fejlesztések adják, amelyekkel elő segíthető a térség komplex fejlesztése. Egy **Területfejlesztési** felelőst fogadott el a Közgyűlés, akinek a feladatait az elnökség határozza meg, az elnökségnek számol be és az elnökség az éves beszámoló kapcsán tér ki a Területfejlesztés (település,- térség,- turizmus, vidékfejlesztés stb.) komplex rendszerére.

2011. február és március hónapban terveztük végiglátogatni a településeket és felmérni azok helyzetét, az alábbi témakörök alapján:

1. Az elmúlt 2 évben elkezdett, vagy megvalósult fejlesztések listája, adatai (beruházás jellege pl.: csatorna fejlesztés, útberuházás, kábel tv hálózat fejlesztés, óvoda fejlesztés, iskola fejlesztés stb.), a foglalkoztatás bővülése.
2. A területfejlesztés terén elkészített stratégia (közép,- hosszú távú).
3. Az önkormányzat következő időszakra vonatkozó ciklus programjából a fejlesztések feladatsora, programja, nagyságrendje, ütemezése stb.
4. A polgármester véleménye a település és a mikro térsége fejlődésének, fejlesztésének lehetőségeiről, összhangja megteremtésének elképzeléseiről.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

5. Milyen elképzeléseket fogalmaztak meg a településen a vidékfejlesztés témakörében? (Erre azért van szükség, hogy lássuk az összhang megteremtésének lehetőségét, amit a LEADER HACS fel tud vállalni)!
6. Milyen fejlesztések szükségesek a lakosság megtartóképesség fokozásához, mit céloznak meg saját szervezésben, mihez várnának segítséget?
7. A turizmus fejlesztés kapcsán, ha nem tagjai a helyi TDM-nek, kívánnak-e a turizmussal foglalkozni és milyen formában? Ha tagjai a TDM-nek, milyen fontosabb fejlesztést tartanának szükségesnek (volumen, foglalkoztatás bővítés stb.).
8. A természet-földrajzi adottságból fakadóan milyen védelmi szükségletet látnak (záportározó, vízelvezető árokrendszer, közművek stb.) elengedhetetlennek?
9. A közösségek fejlesztése kapcsán mit tartanának szükséges fejlesztendőnek?
10. Évente milyen saját forrással tudnának beszállni a pályázatokba?
11. Hogyan ítélik meg a Rétsági Kistérség Fejlesztési Stratégia (RKFS) megvalósítását? Az RKFS milyen módosítására lenne szükség?
12. Nógrád Megye és Pest Megye közötti HÍD kiépítésében milyen szerepe lehet az adott településnek.

Elkészült a felmérés feldolgozása és ezt a HVS felülvizsgálatának anyagához mellékeljük, mint a TKCS vitaanyagát, amelyről a fórumokon és a taggyűlésen is szót váltottunk.

Szinte valamennyi módosítás, amit az 1.5. pontban jeleztünk épít a felmérésre illetve a felmérés által javasolt módosításokat a HVS módosításaként is elfogadtuk.

Mind a fórumokon, mind a közgyűlésen elfogadásra került a fejlesztések komplexitása iránti igény, hogy a komplex fejlesztéseket egy „Fejlesztési Ügynökség” lássa el, és a LEADER HACS ennek a IV Tengelyes pályázatok során adjon pályázati lehetőséget.

A HVS felülvizsgálat kapcsán a DIPO Khe Elnöksége ezt elfogadta, a javasolt módosításban mindezt beírta. Bízunk abban, hogy a gyakorlati megvalósítás is sikeres lesz.

2.3 A LEADER megvalósítás során elért eredmények áttekintése

A DIPO Khe a III Tengelyes támogatási kérelmek esetén a beérkezett 29 kérelemből 4 esetben javasolt nyertes kiértékelést, vállalva, hogy a második körben jobb kérelmek érkeznek be, jobban teljesülnek a HVS-ben megfogalmazott célok. Sajnálatos, hogy a második forduló eredményeit a mai napig nem lehet kihirdetni, hiszen az elbírálás még ma is tart. Talán szerencse a szerencsétlenségben, hogy a HACS a rendelkezésére álló fejlesztési forrást nem kötötte le olyan fejlesztésekre, amelyek alól a 2008-as világgazdasági válság amúgy is kihúzta a szőnyeget.

Úgy látjuk, hogy módunk van módosítani a fejlesztési célkitűzéseinken és keretünk maradt ennek kivitelezésére. Közben a térségünkben több nyertes pályázat született az IKSZT pályázatokon, amelyek figyelembe vétele mindenképpen fontos a későbbiekben. Nyertes pályázat született a TDM tekintetében. Ezentúl a HACS működési területén egy működő TDM szervezet fogja össze a turizmus fejlesztéseket, amelyhez a HACS kapcsolódása mindenképpen fontos tényező lehet.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

A LEADER (IV Tengely) pályázatokon 33 pályázatot adtak be, ebből a jogosultsági kritériumoknak való megfelelés vizsgálata során elutasításra került 15 pályamű és alacsony pontszám miatt nem nyert 2 pályázat.

A nyertes pályázatok kiértékelése 2010-es évben megtörtént, megkezdődött a pályázatokban foglalt fejlesztések megvalósítása. Miután még jelentős forrás nem került felhasználásra, ezért hatása a térségre még nem számottevő.

Jelentős hatása az eddigiek során egy befejezett III Tengelyes I. körös fejlesztés átadási ünnepségének volt. Nógrádsáp település faluközpont kialakításának átadását megtisztelte Dr. Beer Miklós püspök úr és a térség országgyűlési képviselője Balla Mihály képviselőúr is.

2.4 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának indokoltsága

A stratégia felülvizsgálatát a felmérés alábbi pontjai indokolják:

1. Az elmúlt 2 év fejlesztései a településeken:

A települések zömében semmilyen vállalkozói aktivitás nem történt. A kisebb települések a korábbinál is jobban elszigetelődtek a fejlődés lehetőségétől. Befektetések nem történtek, a hasznosítást váró területek érdekében senki nem fejtett ki erőfeszítést.

2. A települések saját fejlesztési terve:

Nincs a településeken saját komplex gazdaságfejlesztési elképzelés. A helyi vállalkozókkal való együttműködés nem működik, egymástól elszigetelten, egyeztetés, koordináció nélkül dolgoznak, többnyire hanyatló módon. A településeken hiányzik a helyi gazdaság konkrét, operatív fejlesztésének programja. Az önkormányzatok saját költségvetésük elköltéséért értelmezik a tervezésüket.

3. Ciklusprogram a településeken:

Többnyire elkészültek, döntően a kötelező feladatok és a foglalkoztatottság bővítése tárgykörrel, ez utóbbi, mint vágy fogalmazódik meg az eszközök híján.

4. Vélemények a fejlesztések összhangjának megteremtéséről:

Bizalmi vákuum alakult ki minden szinten, gazdasági, helyi politikai, személyi kérdésekről, feladatokról nehezen lehet indulatok nélkül beszélni bárkivel. Moderáció szükséges, a konkrét helyi kérdések megvitatásával, felelős döntések meghozatalával. Alapvető fontosságú, hogy politikusok támogassák a tervezett folyamatokat. A nyilvánosság teljes bevonása elengedhetetlen, ezért lehetőséget kell találni a helyi média bevonására. Igény van egy MODERÁTOR csoport felállítására, amely a széleskörű (LEADER-en kívüli is) párbeszéddel, konfliktuskezeléssel, térségi érdek összehangolással és hivatalos lobbitevékenységgel foglalkozna.

5. Az elmúlt időszakban a térség szereplői nem tapasztaltak semmilyen összehangoló tevékenységet a megye, a kistérségi társulás, vagy más intézmény oldaláról, most sem

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

bíznak ebben igazán, úgy látják, Rétság városa nem tudja betölteni a központ szerepét. A rossz tapasztalatok miatt MIKROTÉRSÉGI SZINTEN látja az összehangolás lehetőségét Diósjenő, Tolmács, Nógrád, Berkenye térsége, ehhez azonban a menedzseri segítséget kintről várják. Természetesen a kistérségi összehangolást is fontosnak érzik.

6. A többségi szereplők többsége **elsősorban komplex gazdaságfejlesztési, turisztikai vonatkozásban** egy kis létszámú „fejlesztési ügynökség” típusú szervezetet látna hatékonynak a (kis)térségben, amely vélhetően a váci, gyarmati területek fejlesztését is szem előtt tartaná, turisztikailag a Dunakanyarhoz kapcsolná a térséget és amely ellátná a projektek generálásával, pályázatással, menedzseléssel kapcsolatos feladatokat, önálló projekteket is megvalósíthatna, a helyi gazdaság szereplőjeként.

2.5 SWOT elemzés

Erősségek

- A főváros közelsége további termelő vállalkozások letelepedését eredményezheti.
- A vállalkozásfejlesztés, foglalkoztatás bővítés, valamint a munkaerő képzés és továbbképzés eredményeként a kisvállalkozások erősödnek és mind többen válnak beszállítóvá.
- Budapesthez – mint tudásközpont – való közelség, valamint a betelepült ipar eredményezheti kutató –fejlesztő -kapacitás létrejöttét.
- Nő a tájjellegű termékek feldolgozottsága, ami új munkahelyeket teremt és jövedelmet biztosít.
- A termőföld hasznosítás új formái (energia erdőtelepítés, energia növény telepítés) eredményeként a térségben is létrejön a megújuló energiaforrásokra alapozó nyersanyag termelés és ipar, megtörténik a megújuló energia felhasználása.

Gyengeségek

- A munkaerő alacsony iskolázottsága a képzettségi szint, mind a felső- mind a középfokú végzettségük vonatkozásában elmarad a régió átlagától.
- Alacsony a regisztrált vállalkozások száma és aránya.
- A térségben kutató- fejlesztő tevékenység nem folyik.
- Az idegenforgalom zöme egynapos látogatás és 1-2 vendégéjszakás. Hiányzik az a szolgáltatás, illetve program csomag, mely ösztönözné a hosszabb idejű tartózkodást. Hiányzik a magasabb minőségű szálláshely.
- A mezőgazdasági termelés eltartóképessége csökken, romlik a térségben a bogyós gyümölcs termesztésének jövedelmezősége, hiányzik a mezőgazdasági termelés és feldolgozás integrációja. Közepes a termőföldek AK. értéke.
- A térség belső úthálózatának minőségi paraméterei kedvezőtlenek. Hiányzik a megye déli részén K-NY-i irányú megfelelő összeköttetés. Rossz a tömegközlekedés.
- az újrászervezett közmunka program településenként kevesebb embert alkalmaz;

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

- a LEADER pályázatok késleltetett elbírálása miatt időben nem került fejlesztési forrás a térségbe.

Lehetőségek

- Vár és kastély, valamint a kulturális örökség fenntartása, az idegenforgalom fejlesztése eredményeként megteremtődnek a minőségi turizmus fogadási feltételei, ezáltal nő a vendégéjszakák száma és az ebből származó bevétel.
- A Nógrádi vár, a megye névadó vára, közel a Dunakanyarhoz alkalmassá tehető, hogy a turizmus térségi fejlődésének centrumává váljék.
- Új szolgáltatásként megteremtődik a szórakoztatóipar (élménypark) és az egészségmegőrző ipar.
- A központi régiótól való – megfelelő jövedelemmel rendelkező lakosok – kitelepülése kedvező hatással bír a településekre, és a szolgáltatások iránt bővülő fizetőképes keresletet támaszt.
- A nemzetközi tranzitút – különösen ha autóúttá fejlesztik – logisztikai szolgáltatások megteremtését és bővítését indokolja és segíti.
- Megvalósul a Nógrád megyei déli összekötő út, javul az úthálózat minősége.
- Horgászto, víztározók, csapadéktározók kialakítása, fejlesztése
- A közösségi terek fejlesztésével megújul a település és közössége életfeltétele.

Fenyegetések

- a 2008-as világgazdasági válság begyűrűzése azt eredményezte a térségben, hogy ismét nagy számban megjelent az ipari körzetekből elküldött munkaerő, akik nem tudnak elhelyezkedni, így a vidék szociális helyzetét tovább nehezítik;
- az éghajlatváltozással együtt járó negatív hatás, a néhány perc alatt hulló 3 hónapnyi csapadék mennyisége katasztrofális helyzetet teremt a hegyvidéki településeken, mert a helyreállítási munkák költségei emelkednek, az önkormányzatok költségvetési kerete lecsökkent;
- A tranzitforgalom a települések központján halad keresztül, ezzel nagy a környezetterhelés és fokozott balesetveszélyt okoz.
- Csökken az élve születések száma, az öregedési index emelkedik, fiatalok elköltözése folyamatos.
- Magas az ingázók aránya, a településeken kevés a munkalehetőség, tartósan magas a munkanélküliség.
- A települések többségén indokolt a központok rehabilitációja, középületek jó karba helyezése.
- Szennyvíz, csapadékvíz, belvízveszély, patakmeder és csatornák állapota elhanyagolt.
- Az elszegényedés, a munkanélküliség, a munkaalkalom hiány a települések eltartóképességét, a közösségek megtartó képességét gyengítik. A települések elöregednek.
- Természeti és kulturális értékek fenntartásának szűkös forrása

3 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia

3.1 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe

Az egymondatos jövőképben azt írtuk fel magunknak, hogy a „határokon átívelő együttműködés eredményeként a versenyképes vidékgazdaságra támaszkodó, identitásában megerősödő helyi közösség kitör leszakadó (hátrányos) helyzetéből”. Pest Megye és Nógrád Megye, két régió határán élő 19 település lakossága számára nincs más alternatíva. Nem szabad, hogy a régió, vagy megyehatárok, végérvényesen leszakítsák, elszakítsák az egymás melletti településen élőket, főleg ha azonos a sorsuk, hasonló az életük. A tervezés tartalmi kérdése, hogy mi a „versenyképes vidékgazdaság” a 21. században.

Úgy bontottuk fel prioritásokra és intézkedésekre a feladatot, hogy megragadva a történelmi pillanatot, kitörést érhessünk el. A vidéki térségek fő jellemzője, 50 km-rel a fővárostól még inkább igaz, hogy a fiatalok elköltöznek, előregszik a település, csökken a népesség megtartó képessége stb. Megfordítani az elvándorlást, szembe szállni a szegénységgel, kiutat keresni a falun élő számára, ezt találtuk meg a LEADER-ben. Fiatalok vállalkozását úgy kívánjuk elősegíteni, hogy közben nem az elmúltra nézünk vissza, hanem a következő 10-15 évet prognosztizáljuk és a jövőnek akarunk megfelelni. A jövő fiatal vállalkozóját szeretnénk a legújabb ismeretekkel felvértezni (innovációs, információs és kommunikációs technológia, korszerű menedzsment képzés stb.) azért került az intézkedések közé a tudás, mert nem engedjük el a kezét annak, aki vállalkozásával a vidékgazdaságot kívánja fejleszteni.

A vidékgazdaság nem egyenlő a vidéki gazdasággal! Mi egy fenntartható gazdasággal számolunk, amelyben a táji, természeti tényezők a meghatározóak, a mezőgazdaság, mint a biológiai transzfernek a természet-közelsége a sajátossága.

Azok az iparok, amelyek egy ilyen természetközelségben, a Börzsöny és a Cserhát között működhetnek és amelyre építhetnek az ott élők, joggal nevezhető „vidékgazdaság” elemének.

A Dunakanyar szélén, a Börzsöny lábánál jogos a kíváncsi, és a természeti és kulturális értékek védelme akkor életszerű, ha része a gazdaság vérkeringésének. A turizmus mindeddig Budapest centrikus volt. 50 kilométerrel a Hősök Terétől, 5 kilométerrel a Dunakanyartól egy csodálatos természet és táj ölelésében olyan települések élnek, amelyekre néhány éven belül sokan lesznek kíváncsiak. Erre fel kell készülni, fel kell készíteni a lakosságot. A turizmus egyes országokban gazdasági húzóágazat. Csak az a közösség képes vonzani más térségek lakosságát, amely bizonyítja, hogy boldogul az anyaföldjén, ismeri múltját és hagyományait, fel is tudja dolgozni, be is tudja mutatni másoknak is. Ennek eszköze a stratégiai terv, hiszen nem csak az új vállalkozást kell „stratégiai” irányba állítani, hanem a helyben élő közösségeket is. Ebben szerepük van az önkormányzatoknak, a civil szervezeteknek, de kitüntetett szerepük van az egyházaknak is. A helyi közösség, az ott élő emberek közössége áll a stratégia központjában. A prioritások, amelyek az intézkedések csokorba fogásával biztosítják az emberközpontúságot, biztosítják a komplexitást is egyben.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

A helyi közösségeknek szerves része a nemzetiség és a roma kisebbség. Azok a közösségek, amelyek nem találnak szót a nemzetiségekkel, vagy a roma kisebbséggel nem tudnak aktív turizmus-vezérlökké válni. Jelentős szlovák nemzetiség él a HVK területén. Néhány kilométerrel a szlovák határtól adódik a lehetőség, hogy ez a folklór a turizmus vonzásához miképp járulhat hozzá. Az intézkedések egy komplex rendszert alkotnak, amelyben a LEADER forrás, mint a közösség fejlesztés szinte egyedüli forrása, kitüntetett szerepet kap.

Ettől függetlenül nehezen képzelhető el hatékony és optimális megvalósítás. Közösség nélkül nem könnyű, vagy nem is lehetséges endogén fejlődést megvalósítani, gazdasági szerkezetváltást, vagy a településfejlesztést előidézni. Korábban eddig nem volt lehetősége a közösségnek ilyen jelentős fejlesztési forrást felhasználni, amely érdekeltté tette volna, hogy dolgozza fel múltját, és adjon ízelítőt a külvilág számára abból.

Zárkózottabbak a kis településeken élők, nem kedvelik az „idegeneket”. Mi azt tűztük célul, hogy a vendégfogadás bővülése az egyik gazdasági kitörési pont. Arra építettük stratégiánkat, hogy az ezzel elérhető források megszerzésével magabiztosságot adjunk a helyi közösségnek, hogy bátran vágjon bele más pályázatokba is, hogy szerezzon forrást céljai eléréséhez. Stratégiánknak a szerepe, hogy bizonyítsa: lehet emberi közösségre építve fejlesztési forrásokat szerezni a közösség továbbfejlesztéséhez.

3.2 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia kapcsolódása a térség szükségleteihez

Az elmúlt hetekben településeinken felmérést végeztünk, ennek összegzését a HVS felülvizsgálati fórumokon teszteltük. Ez a felmérés megerősítést adott abban, hogy a vidékfejlesztést csak abban az esetben lehet hatékonyan megvalósítani, ha komplex rendszerbe illesztetten valósulhat meg. Éppen ezért tűzzük célul a „fejlesztési ügynökségi” szerep ellátását térségünkben. Összefoglalás szerűen tekintsük át milyen megállapításra jutottunk a felmérés alapján?

Vidékgazdaság, helyi termékek, helyi piac: Komoly szervezésre van szükség. A térségben több hűtőház, szárító, aszaló van, több közülük nem üzemel. A berkenyei Szövetkezet vállalna telepítést, szakmai támogatást, többen viszont félnék egy monopolhelyzetű szereplőtől.

Sokan egy TЭСZ jellegű szervezetet látnának szívesen, amely néhány év alatt fokozatosan felfuttatná a tevékenységét, bizalmat ébresztene a gazdáknak, termelőkben a felhagyott bogyós gyümölcsök vonatkozásában.

Ebben az esetben az eszközök, berendezések, földek, termeltetés, és eladás egyaránt a TЭСZ kezében összehangolásában lenne. A parlagterületeken intenzív fásítás, illetve gyógynövény termesztés volna végezhető az új szervezet kezelésében.

Mások szociális szövetkezetet hoznának létre, döntően a helyben és a közelben keletkezett fahulladék aprítékká alakítása és tüzelésre való felhasználása, illetve különböző lakossági szükségletek kielégítése érdekében.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

Mindez munkahelyteremtő hatással bírna, vállalkozói részvétellel. Ehhez megint csak jelentős szervező, felmérő munka szükséges, a vállalkozók bevonása, a helyi felhasználás várható volumene feltérképezése, konkrét értékesítési csatornák megtalálása, üzleti és megvalósíthatósági tervek elkészítése, majd a megvalósítás menedzselése, **koordinációja**. Egy ilyen szervezet az önkormányzat partnereként az eddig vállalkozásban kiadott feladatok egy részét is elvégezhetné. Itt is a szervezés hiányzik, illetve a viszonylag kis alapító vagyont sem akarják magánszemélyek beletenni.

A helyi éghető hulladékok kapcsán, amely nagy mennyiségben keletkezik a térségben, felmerült a komposztálás, brikettálás lehetősége, kistérségi biomassa erőmű(vek) létesítése, illetve egyszerű, **megújuló energiát hasznosító berendezések szerelése, elterjesztése**.

A Rétségi ipari park menedzselése mellett, több ipari zóna kialakítás és benépesítése volna lehetséges középtávon.

Kerékpárút kialakítása pályázati forrásból, szinte minden település tervei között megtalálható, különböző nyomvonalakkal. Ennek egységes szervezése, tervezése, megvalósítása, és működtetése szintén menedzsment feladat.

Lovasturizmus szervezetté tétele, a meglévő lovas kapacitások összehangolása, lovas programok szervezése, a térséget összekötő lovas-út kialakítására.

Kézműves Céh kialakítása, megszervezése helyi kézművesek részvételével, a térségben lakó kézművesek bevonásával. Saját, egyedi, illetve a települések specialitásaira épülő motívumkincset bemutató emlék és dísz tárgyak készítése.

Nagy szükség van a vidékfejlesztés és a **Helyi TDM** összhangjának megteremtésére, sok feladat hárul a létrejött Helyi és Térségi TDM-re: a helyi turizmus lehetőségei és formák kihasználására, a vidék felzárkóztatásának előmozdítására.

3.3 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia fő célkitűzései

Megállapításaink és a fórumok megerősítése szerint nincs szükség a korábbi célkitűzések és intézkedések kicserélésére, csupán az új intézkedések megfogalmazásával kiegészítést kell tennünk a korábbiak mellé.

Prioritás 1. Vállalkozások fejlesztése, mikrovállalkozások létrehozása, a gazdasági szerkezet fejlesztése.

Prioritás 2. A vidéki munkahelyek létrehozása, megőrzése érdekében a vidéki turizmusformák falusi-, agro-, ökoturisztikai és a gyógyturizmus fenntartható fejlesztése.

Prioritás 3. A vidéki térség településeiben a kulturális örökség fenntartása, helyreállítása, korszerűsítése, a településkép és a környezet állapotának javítása, az épített, természeti és kulturális örökség és helyi identitás megőrzése, megújítása, a települések vonzerejének növelése.

Prioritás 4. A civil szervezetek fejlesztése.

4.1 A vidéki térség településein a kulturális örökség fenntartása, helyreállítása, korszerűsítése, ezen belül a településkép és a környezet állapotának javítása, az épített, természeti és kulturális örökség és helyi identitás megőrzése, megújítása, és ezáltal a települések vonzerejének növelése. A Nógrádi vár a turizmus térségi fejlődésének centrumába állítása.

4.2 A települések és a helyi közösség identitásának és kapcsolatainak erősítése, a humán erőforrás fejlesztése.

3.4 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia intézkedései

III. Tengely intézkedései

Prioritás 1. Vállalkozások fejlesztése, mikrovállalkozások létrehozása

A vidékgazdaság erősítése a helyi vállalkozások fejlesztésével, új vállalkozások létrehozásával, együttműködésének, információ-technológiájának, innovációs és menedzsment kapacitásának fejlesztésével és a gazdasági szerkezet átalakításával, fejlesztésével.

1.1. Új mikro-vállalkozások létrehozása

Helyzet/adottság:

A HVK területén 1198 regisztrált vállalkozás (ebből 48 mezőgazdasági vállalkozás) és 1446 östermelő működött. 1108 vállalkozás foglalkoztatottai száma nem haladja meg a 9 főt. A maximum 19 főt foglalkoztató vállalkozások száma 19. 21 vállalkozásban a foglalkoztatottak száma meghaladja a 20 főt, de nem éri el az 249-et. Csak 2 tartozik a 250-499 fős tartományba. A HVK gazdaságfejlesztésének elsődleges célcsoportja a KKV-k köre, elsősorban a mikrovállalkozások, a foglalkoztatásban betöltött fontos szerepük miatt.

Probléma/lehetőség:

A térség megtartó-képessége érdekében olyan kitörést kell találni, hogy hosszú távon biztosítható legyen a foglalkoztatás, a gazdasági növekedés és az életmód javulás. A térség illeszkedik a Dunakanyar mikrorégióhoz, amelynek a kitörési stratégiája a turizmusra épül. Az akciócsoport térségében új vállalkozások beindításával a turizmus, az idegenforgalom megalapozásával kell a kitörést megtalálni.

Megoldási javaslat:

Támogatásban részesül minden vállalkozás, amely céljával tüzi az idegenforgalom fejlesztését, tájjelegű készítmények (lekvár, szörp, pálinka, aszalvány stb.) termelésével, eladásával; alapanyag előállító östermelő vállalkozási működésével, fiatal vállalkozó új ötlet megvalósításával, kézműipari termék előállításával, helyi kiadványok előállításával, árusításával új szolgáltatás kialakításával.

Várható eredmény

A fejlesztéseket követően 2 év alatt 35 új vállalkozás jön létre. A foglalkoztatottak száma 50 fővel növekszik.

Támogatjuk:

Azokat az új vállalkozásokat, amelyek célul tűzik az idegenforgalom fejlesztését azáltal, hogy:

- tájjellegű készítményeket (lekvár, szörp, pálinka, aszalvány stb.) termelnek;
- tájjellegű készítményeket adnak el, árusítanak;
- alapanyag előállító östermelő vállalkozás működésével;
- fiatal vállalkozó új ötlet megvalósításával;
- táj- és térséget népszerűsítő kiadványok készítésével, árusításával;
- kézműipari termék előállításával, árusításával, új szolgáltatás kialakításával.

Jogosult települések:

- Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Keszeg, Kosd, Legénd, Nézsa, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Penc, Rád, Rétság, Szendehely, Tereske, Tolmács

Megoldási javaslat összes becsült költsége: 0 EUR, 0 Ft

Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során támogatható maximális projektméret: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során támogatható minimális projektméret: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során várható kérelmek száma 0 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások: 0 %
- Non-profit szervezetek: 0%
- Önkormányzatok: 0%
- Egyházak: 0%
- Természetes személyek: 0%

1.2. Működő kisvállalkozások beruházásainak, műszaki-technológiai fejlesztésének támogatása

Helyzet/adottság:

A kisvállalkozások műszaki-technológiai színvonala fejlesztése nélkül nem képzelhető el gazdasági kitörés. Azokban a szolgáltatásokban, amelyeket egyformán vehet igénybe helybeli, akár átutazó, vagy turista lényeges a korszerű feltételrendszer és a minőségi munkavégzés. Különösen érvényes a műszaki technológiai megújulás szükségessége az új tevékenységi körök (megújuló energia, környezetipar stb.) és azok szolgáltatásai kerüljenek kialakításra.

Probléma/lehetőség:

A térségi KKV szektor tökeszegény, labilis, beszállítói aktivitása és innovációs képessége gyenge.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

A térségben a gazdasági szerkezetváltásra irányítjuk a figyelmet, a mezőgazdasági termelésben a tájjellegű termékek, a megújuló energia szektor bővítésére, a turizmus fejlesztésére. A gazdaság fejlődés középpontjában a vállalkozások, ezen belül a térségi sajátosság miatt a mikro- és kis vállalkozások állnak.

Megoldási javaslat:

Azoknál a működő vállalkozásoknál, amelyek pályázatukban bemutatják, hogy működésük, műszaki-technológiai fejlesztésük eredményeként milyen módon és eredménnyel vesznek részt a térség gazdasági szerkezetének átalakításában, azok támogatással kaphatnak lehetőséget céljaik és a térség célkitűzési megoldásához.

Várható eredmény

A fejlesztéseket követően 2 év alatt 50 korszerű vállalkozás alakul át. A foglalkoztatottak száma 50 fővel növekszik.

Támogatjuk:

Azokat a meglévő vállalkozásokat, amelyek célul tűzik az idegenforgalom fejlesztését azáltal, hogy:

- tájjelegű készítményeket (lekvár, szörp, pálinka, aszalvány stb.) termelnek;
- tájjelegű készítményeket adnak el, árúsítanak;
- alapanyag előállító östermelő vállalkozás működésével;
- fiatal vállalkozó új ötlet megvalósításával;
- táj- és térséget népszerűsítő kiadványok készítésével, árúsításával;
- kézműipari termék előállításával, árúsításával, új szolgáltatás kialakításával.

Jogosult települések:

- Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Keszeg, Kosd, Legénd, Nézsa, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Penc, Rád, Rétság, Szendehely, Tereske, Tolmács

Megoldási javaslat összes becsült költsége: 0 EUR, 0 Ft

Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során támogatható maximális projektméret: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során támogatható minimális projektméret: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során várható kérelmek száma 0 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások: 0 %
- Non-profit szervezetek: 0%
- Önkormányzatok: 0%
- Egyházak: 0%
- Természetes személyek: 0%

1.3. Innovatív helyi gazdaság fejlesztése

Helyzet/adottság:

Magyarországon 2003-ban az összes vállalkozás 19%-a volt innovatív. Míg a legalább 250 főt foglalkoztató szervezetek körében az innovatív vállalkozások aránya az átlag kétszerese 41% volt, addig az 50 fő alatti szervezeteknél mindössze 17%. Az innovációs tevékenység csaknem fele (47%-a) kizárólag termék-innovációval volt kapcsolatos, az eljárás-innováció ennek alig több mint harmada. Fejletlen az innovatív KKV-k alapítását és megerősödését szolgáló technológiai és üzleti inkubáció.

Probléma/lehetőség:

A térségi KKV szektor általában tökeszegény, labilis, beszállítói aktivitása és innovációs képessége gyenge. A kisvállalkozások szintjén, főleg a mikrovállalkozásoknál forrás hiány miatt, az innovációs fejlesztések korábban rendre elmaradtak. Az új technológiák terén hiányzik a szakmai hozzáértés, tapasztalat. A megújuló energia ágazatokban nem jöttek létre azok a kompetencia központok.

Megoldási javaslat:

Segíteni kell a mikro-, kis-, és középvállalkozásokat új termékek kifejlesztésében és eljárások alkalmazásában a versenyképességük javítása céljából.

Az innovációs kapacitás fejlesztése arra irányul, hogy a vállalkozások termék kibocsátása korszerűbbé váljon, korszerűbb termék jelenjen meg a piacon, nagyobb hozzáadott értéket legyen képes realizálni az előállító; irányul a technológia megújítására, hogy a gyártás során kisebb fajlagos költséggel készülhessen el a korszerű termék, szolgáltatás, továbbá a vállalkozói együttműködések (klaszterek) kialakítására. Ebbe a kategóriába tartozik és ezt is célszerűen figyelembe kell venni, hogy, új tevékenységi körök (megújuló energia, környezetipar stb.) és azok szolgáltatásai kerüljenek kialakítására.

Várható eredmény

A fejlesztéseket követően 2 év alatt 50 vállalkozás innovációs kapacitása javul. A foglalkoztatottak száma 25 fővel növekszik.

Támogatjuk:

Azokat a mikro-, kis-, és középvállalkozásokat, amelyek új, korszerűbb termékek kifejlesztésében és eljárások alkalmazásában a versenyképességük javítása céljából fejlesztést kívánnak megvalósítani:

- Termékfejlesztés;
- Gyártás, technológia fejlesztés;
- Korszerűbb szolgáltatás.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

Jogosult települések:

- Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Keszeg, Kosd, Legénd, Nézsa, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Penc, Rád, Rétság, Szendehely, Tereske, Tolmács

Megoldási javaslat összes becsült költsége: 0 EUR, 0 Ft

Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során támogatható maximális projektméret: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során támogatható minimális projektméret: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során várható kérelmek száma 0 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások: 0 %
- Non-profit szervezetek: 0%
- Önkormányzatok: 0%
- Egyházak: 0%
- Természetes személyek: 0%

1.4. A térségi biogazdaság és gyümölcs-ágazat fejlesztése

Helyzet/adottság:

A térség legjellemzőbb növénykultúrája a bogyósgyümölcs. Az utóbbi időben a jövedelmezőség romlott. A termelési szerkezetváltás során jelentős gyümölcsstelepitések – alma, szilva, meggy – történtek. A gyümölcs feldolgozására hűtőházak épültek, a nézsai hűtőház technológiája rekonstrukciót igényel. A terület alkalmas versenyképes árunövény termesztésre, szarvasmarha és sertés tenyésztésre. A szántóföldi növénytermesztésben meghatározó az őszi búza, tavaszi árpa, kukorica, repce, napraforgó és burgonya.

Probléma/lehetőség:

A biogazdaság nagyobb munkaerő felhasználást igényel, de a termés értékesítése honorálja. A gyümölcs, hangsúlyozottan a bogyósgyümölcs jobb értékesíthetősége érdekében indokolt megkeresni a feldolgozás lehetőségeit, pl. a gyümölcsvelő, pulp, szárított gyümölcs, gyümölcspor, stb. előállítását, amely szélesíti a piacot és emellett helyben munkahelyet teremt.

Megoldási javaslat:

A biogazdaság ma még tipikusan kisüzemi méretű mezőgazdasági termelést jelent, amelyben a hagyományos piaci kereslet bizonytalan. Ha falusi turizmusba illeszkedő, vagy sajátosan tájjellegű feldolgozást felvállaló térségi programként tekintünk erre a módra, akkor kiépíthető a piaci kereslet is. Tipikusan gyümölcs kultúrájáról elismert térségben azért kell az ilyen integrációt támogatni, mert még rendelkezésre áll a tudás, amely ezáltal átörökíthetően népesség megtartóvá emelhető.

Várható eredmény

Ha a meglévő őstermelői bázisból sikerül 300 termelőnek perspektívát adni a következő évekre, akkor már érdemes a biogazdaság programot elindítani. A gyümölcs ágazat fejlesztése viszont, a tájjellegű feldolgozás felkarolásával hozhat számszerű eredményt a térségnek.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

Úgy számolunk, hogy sikerül a következő években egy klasztert megszervezni, amelyben az ilyen tájjelleget felvállaló termék feldolgozást vállalkozásban végző szereplőket tudunk Nógrád és Pest Megye hasonló szereplőivel egy szervezetbe integrálni.

Támogatjuk:

- A biotermék előállítását;
- Bogyógyümölcs feldolgozás lehetőségeit, pl. a gyümölcsvelő, pulp, szárított gyümölcs, gyümölcspor, stb. előállítását.

Jogosult települések:

- Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Keszeg, Kosd, Legénd, Nézsa, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Penc, Rád, Rétság, Szendehely, Tereske, Tolmács

Megoldási javaslat összes becsült költsége: 0 EUR, 0 Ft

Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során támogatható maximális projektméret: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során támogatható minimális projektméret: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során várható kérelmek száma 0 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások: 0 %
- Non-profit szervezetek: 0%
- Önkormányzatok: 0%
- Egyházak: 0%
- Természetes személyek: 0%

1.5. A helyi erdőgazdálkodás és faipari ágazat fejlesztése

Helyzet/adottság:

A Cserhát-vidék területére jellemző a magas erdősültség. A térség területének 44 %-a erdő. Az erdei iskolák hálózata jelentős szerepet játszik a környezettudatos magatartás kialakításának elősegítésében az élményszerű, közvetlen természet-megismerés feltételeinek megteremtése révén. A gazdálkodási szükségszerűségek miatt még a védett területeken belül is emelkedik az alacsony vágásfordulójú, tájidegen fafajok aránya. Az erdők jellemzően hatalmas, gyakorlatilag összefüggő tömbökbe tömörülnek, ami komplex értéküket (természetvédelmi, rekreációs jelentőségük, levegőminőségre és mikroklímára gyakorolt hatásuk alapján) jelentősen növeli.

Probléma/lehetőség:

A gyenge termőhelyi adottságok és a kedvezőtlen fafaj összetétel miatt az erdőgazdálkodás jövedelmezősége szerény. Gondot okoz a parlagon fekvő, gondozatlan földterületek művelésének hiánya.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

Az erdőgazdálkodás, a fafeldolgozás önmagában nem gazdaságos. Egyre növekvő társadalmi igény a termelési funkciók mellett az igényekben jelentkező jóléti szolgáltatások és a természeti értékekhez mérhető védelmi jellegű fejlesztése.

Megoldási javaslat:

Támogatással kívánjuk elősegíteni erdei tanösvények, erdei iskolák, nyári táborok kiépítését, működtetését, elősegíteni az ökoturizmus fejlődését. A faipari ágazatban elsősorban a kézműipar felkarolása, segítése a feladat.

Várható eredmény

Várhatóan egy erdei tanösvény, vagy erdei iskola kiépítése megtörténik a fejlesztést követő második év végéig, ahol nyári gyermek táborok épülhetnek, működhetnek, segítve a gyermekek felkészítését.

Támogatjuk:

- Erdei tanösvények, kiépítését, működtetését;
- A jóléti szolgáltatások fejlesztését;
- A természeti értékekhez mérhető védelmi jellegű fejlesztéseket.

Jogosult települések:

- Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Keszeg, Kosd, Legénd, Nézsa, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Penc, Rád, Rétság, Szendehely, Tereske, Tolmács

Megoldási javaslat összes becsült költsége: 0 EUR, 0 Ft

Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során támogatható maximális projektméret: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során támogatható minimális projektméret: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során várható kérelmek száma 0 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások: 0 %
- Non-profit szervezetek: 0 %
- Önkormányzatok: 0 %
- Egyházak: 0 %
- Természetes személyek: 0

1.6. Az új feldolgozóipar fenntartható fejlesztése

Helyzet/adottság:

A mezőgazdaságban sor került a termelési szerkezetváltásra, amely során jelentős gyümölcssteleptetés történt a HVK területén, az öntözhető területek mennyisége 207 ha, a hűtőházi kapacitás 5000 tonna. A Cserhát-vidék területére jellemző a magas erdősültség, a szántók alacsony termőképessége.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

A **Börzsöny-Naszály vidéki mikrokörzet** természetföldrajzi adottságai, talajviszonyai, klimatikus tényezői alapján kiemelten alkalmas bogyógyümölcs, továbbá csonthéjas gyümölcsök és alma termesztésére. Szendehelyen számottevő a szőlőtermesztés.

Probléma/lehetőség:

A mezőgazdasági ágazat jövedelmezőségére és a foglalkoztatás bővítésére is kedvező hatása lehet a bioenergia-programba való bekapcsolódásnak. A gyümölcs, hangsúlyozottan a bogyógyümölcs jobb értékesíthetősége érdekében indokolt megkeresni a feldolgozás lehetőségeit, pl. a gyümölcsvelő, pulp, szárított gyümölcs, gyümölcspor, stb. előállítását, amely szélesíti a piacot és emellett helyben munkahelyet teremt.

Megoldási javaslat:

Támogatnia az energia növények termelését és a feldolgozását, továbbá a gyümölcs ágazat termékei feldolgozását úgy, hogy a tájjelleg domináljon egyszerre jelent szerkezet váltást és térségi népesség megtartó képesség fokozását. A hűtőházak működőképességét helyre kell állítani és be kell kapcsolni az integrált térségi programba. Belátható, hogy nem a nagyüzemi módszerek ösztönzését tűzzük célul, hanem a fenntarthatóságot, amelyben a népesség megtartása, a megélhetés biztosítása és a települések fejlődése a cél.

Várható eredmény

A következő években, a fejlesztést követő 2 év elteltével legalább 100 főnek biztos megélhetést, szándékozunk megalapozni. A feldolgozással összefüggésben a különböző szinteken, a hozzá tartozó termelési, szállítási, kereskedelmi láncolatokon fejtik ki hozzájárulásukat a fenntarthatóságnak megfelelően.

Támogatjuk:

- Az együttműködések, összefogásokat, amely révén a gyümölcs termelés, feldolgozás, tárolás és kereskedelem révén növekszik a termelési érték, növekszik a térség megtartó-képessége.

Jogosult települések:

- Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Keszeg, Kosd, Legénd, Nézsa, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Penc, Rád, Rétság, Szendehely, Tereske, Tolmács

Megoldási javaslat összes becsült költsége: 0 EUR, 0 Ft

Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során támogatható maximális projektméret: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során támogatható minimális projektméret: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során várható kérelmek száma 0 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások: 0 %
- Non-profit szervezetek: 0%
- Önkormányzatok: 0%

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

- Egyházak: 0%
- Természetes személyek: 0%

1.7. Versenyképes vállalkozói és menedzsment ismeretek oktatása

Helyzet/adottság:

Az európai fejlődési folyamat egyértelműen a tudásalapú (új) gazdaság és az információs társadalom irányába halad. E technológiák széleskörű alkalmazása, termelőerővé válása biztosíthatja a gazdaság modernizálását, a hatékonyság és versenyképesség növelését, és ezen keresztül egy új fejlettségi szint, az információs társadalom célkitűzéseinek megvalósítását.

A térségben ez az új technika és technológia nem a gyakorlat meghatározója, már az is nagy eredmény, ha egy vállalkozás számítógéppel rendelkezik.

Probléma/lehetőség:

A hagyományos vállalkozások nem számítógépes hálózatokra épülve vesznek részt a hozzáadott érték előállításában.

Az 5 főnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztató vállalkozások közel felében, két évvel ezelőtti felmérés adatai szerint, a menedzsment munkáját segítő, még nem volt számítógép. Ebből fakadóan a világháló előnyeit sem tudták igénybe venni.

Megoldási javaslat:

A KKV szektor támogatása, az új technika alkalmazására való felkészítés, képzés, továbbképzés szükséges lépések. A vállalkozások információs és kommunikációs technológiájának fejlesztése forrást, támogatást igényel, a fejlesztés menedzselését segíteni kell. A korszerű eszközökkel való ellátás, az eszközök használatához szükséges tudás és gyakorlat visszahat a térség, a település fejlődéséhez, a munkaalkalmak növekedéséhez, ezért érdeke a közösségnek, a településnek és a vállalkozónak egyaránt. A korszerű technológia alkalmazása elősegíti a korszerű termék és szolgáltatás létrehozását, elősegíti a regionális és az országos, esetenként a nemzetközi kapcsolatok kiépítését, fejlesztését.

Várható eredmény

A vállalkozások felében (300 főnek) tartott képzés, tanfolyam, továbbképzés eredményeként hasznosul a ráfordított forrás. Ennek eredményeként a fejlesztéseket követően 2 év alatt a foglalkoztatottak száma várhatóan 50 fővel növekszik.

Támogatjuk:

- A KKV szektor szereplőit az új technika alkalmazására való felkészítéssel;
- A vállalkozások információs és kommunikációs technológiájának fejlesztését;
- Az információs társadalom célkitűzéseinek megvalósítását felvállaló szereplőket.

Jogosult települések:

- Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Keszeg, Kosd, Legénd, Nézsa, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Penc, Rád, Rétság, Szendehely, Tereske, Tolmács

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

Megoldási javaslat összes becsült költsége: 0 EUR, 0 Ft

Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során támogatható maximális projektméret: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során támogatható minimális projektméret: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során várható kérelmek száma 0 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások: 0 %
- Non-profit szervezetek: 0%
- Önkormányzatok: 0%
- Egyházak: 0%
- Természetes személyek: 0%
- Munkaszervezet: 0%

1.9. Az újjáéledő kézműipar fenntartható fejlesztése

Helyzet/adottság:

A Térség ideálisan közel van a belföldi kereslet döntő részét adó Budapest és környezetéhez, a Dunakanyar része.

Azonban a Dunakanyar általában nincs jelen az értékesítési láncokban, kínálata a legtöbb esetben egyedi, koordinálatlan, egy-egy helyszínen általában nem összetett, a programok hozzáférhetősége, programcsomagok megléte és a szállás színvonala a kereslet egyre növekvő részének nem megfelelő szintű, a Térségre jellemző kézműves ajándéktárgyak kínálata hiányos, vagy teljesen hiányzik.

Probléma/lehetőség:

A népi hagyományok, a népi kézműves mesterségek hagyományokon alapuló turisztikai termékek újjáélesztése és funkcióval történő ellátása hozzájárul a vidék lakosságmegtartó képességének erősítéséhez, a vidéki lakosság életminőségének javításához. El kell érni, hogy újra éledjen, elterjedjen a Térségre jellemző kézműves ajándéktárgyak kínálata.

Megoldási javaslat:

A térség népesség megtartó képességének fokozása a hagyományos kézműipar fejlesztését is igényli. Ezzel egyrészt nem távozik el a településről a település jellegét, külső ismeretét biztosító ágazat, de elősegítheti, hogy egyéb járulékos kiegészítésekkel a falusi turizmus is beindulhasson. Mindennek összehangolása és a térségen túli területekre történő kivetítése a támogatás feladata.

Várható eredmény

A támogatással a települések adottságainak megfelelő kézművesség beindítása a cél, hogy településenként legalább 1-1 vállalkozás gyökeret eresszen. A meglévő és az újonnan életre hívott kézműipar feltételei javításával kiépülhet a falusi turizmus egyik meghatározó háttere, elkészülhetnek azok a tárgyak, amelyek a helyben elkészült termékek forgalmazását is elősegítik (csészek, csuprok stb.), valamint azon ajándéktárgyak is megsokasodnak, amelyek hírét vihetik a térségnek, a településnek és a művésznek egyaránt.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

Támogatjuk:

- A népi kézműves mesterségek fejlesztését;
- A Térségre jellemző kézműves ajándéktárgyak készítését;
- A Térség bemutatását szolgáló kiadványok készítését.

Jogosult települések:

- Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Keszeg, Kosd, Legénd, Nézsa, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Penc, Rád, Rétság, Szendehely, Tereske, Tolmács

Megoldási javaslat összes becsült költsége: 0 EUR, 0 Ft

Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során támogatható maximális projektméret: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során támogatható minimális projektméret: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során várható kérelmek száma 0 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások: 0 %
- Non-profit szervezetek: 0%
- Önkormányzatok: 0%
- Egyházak: 0%
- Természetes személyek: 0%

Prioritás 2. A vidéki munkahelyek létrehozása, megőrzése érdekében a vidéki turizmusformák falusi-, agro-, ökoturisztikai és a gyógyturizmus fenntartható fejlesztése

A vidéki munkahelyek létrehozása, a vidéki örökség megőrzése, a vidékgazdaság fejlesztése a megjelenő új feldolgozóipar, a vidéki turizmus és az újjáéledő kézműipar fenntartható fejlesztése.

2.1. A vadászturizmus fenntartható fejlesztése

Helyzet/adottság:

A nagy erdős terület ellenére a gyenge termőhelyi adottságok és a kedvezőtlen fafaj összetétel miatt az erdőgazdálkodás jövedelmezősége szerény. Kedvezőek a feltételek a vadgazdálkodásra, a területen öt vadásztatási joggal rendelkező szervezet gazdálkodik. A vadászható területen a vadászható nagyvadak – becsült – száma: gímszarvas közel 700, őz 750-790, muflon 45-50, vaddisznó 720-800. A HVK települései természeti adottságai alapján alkalmas lehetne arra, hogy a jelenleginél jóval nagyobb arányban részesüljön az idegenforgalomból.

Probléma/lehetőség:

A kistérségben nem terjedt el a falusi turizmus, mert a lakosság – egy-két kivételtől eltekintve – nem vállalja fel az ezzel járó kötıtségeket, de szinte minden településen található a bakancsos turizmus igényének megfelelő szálláshely.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

A falusi turizmusnak a kistérségben való meghonosítása, – mely nem csupán falusi szállásbiztosítást, hanem változatos, a térség, a település adottságaira épülő vidéki programot nyújt.

Megoldási javaslat:

A vadászturizmus a vadásztatásnak kibővített változata. Az éjszakai vadászat mellett megfelelő program esetén a napközbeni vendéglátás kapcsolható és összehangolható. A falusi turizmus biztosíthatja a vendéglátás oldalát, a vadgazdaság biztosíthatja a minőségi vadállományt. Összehangolt tevékenységet, színvonalas ellátást kell létrehozni. A vadásztársaságok programba vonása és támogatásban részesítésével a fenntartható fejlesztés megvalósítható.

Várható eredmény

A támogatás felhasználásával évről évre nagyobb vendég éjszakával számolhatunk. Ennek számszerű értéke terveink szerint két év elteltével eléri a 20 %-os bővülést. A falusi turizmusra gyakorolt kedvező hatása a gazdasági eredményességgel mérhető. A terveink szerint a támogatás 5 év alatt megtérül.

Támogatjuk:

- A vadászturizmusnak és a falusi turizmusnak az összhangja kialakítását;
- A vadászturizmus bekapcsolását a települési, térségi rendezvények rendszerébe.

Jogosult települések:

- Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Keszeg, Kosd, Legénd, Nézsa, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Penc, Rád, Rétság, Szendehely, Tereske, Tolmács

Megoldási javaslat összes becsült költsége: 0 EUR, 0 Ft

Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során támogatható maximális projektméret: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során támogatható minimális projektméret: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során várható kérelmek száma 0 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások: 0 %
- Non-profit szervezetek: 0%
- Önkormányzatok: 0%
- Egyházak: 0%
- Természetes személyek: 0%

2.2. A horgászturizmus fenntartható fejlesztése

Helyzet/adottság:

A kistérségben több természetes tó is található. Az utóbbi években több, többfunkciós tározó tavat hoztak létre, melyek közül legnagyobb a közel 40 hektáros vízfelületű nőtincsi tó. A települések fejlesztési terveiben további tározók megépítése is szerepel.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

Az aktív turizmus lehetősége folyamatosan bővül, tíz településen található olyan vízfelület, amelyben a halállomány a horgászat számára biztosítható.

Probléma/lehetőség:

A lakosság – egy-két kivételtől eltekintve – nem vállalja fel az ezzel járó kötıtségeket, de szinte minden településen található a bakancsos turizmus igényének megfelelő szálláshely. A falusi turizmusnak, ezen belül a horgász turizmusnak a kistérségben való meghonosítása, – mely nem csupán falusi szállásbiztosítást, hanem változatos, a térség, a település adottságaira épülő vidéki programok nyújtását is jelenti.

Megoldási javaslat:

A horgászturizmus beemelése a falusi turizmus egységes rendszerébe, hogy összehangolt módon lehessen a marketing tevékenységet, a megfelelő szervezést is biztosítani, hogy a jelenleg nem egységes formában bemutatott egyedi vonzerők összekapcsolva, önálló terméként jelenjenek meg. A tavak fenntartása, a biztonságos horgászat, a tófelügyelet stb. olyan járulékos feladatot jelent, amely költségeit előbb kell beinvestálni, csak utána lehet gazdasági eredmény jelentkezéséről beszélni. A közösség egységes rendszer kialakításával kívánja működtetni a falusi turizmust, ennek egyik elemeként a horgászturizmus fenntartható fejlesztésére is forrást kíván juttatni.

Várható eredmény

A horgászat mellett kiépülő vendéglátás gazdasági eredménye, ha a térségre kiterjedten, a falusi turizmus bővülésében fog megtérülni. A horgászturizmus nem képes önfenntartó lenni, de kihatásával elő tudja segíteni. A horgászturizmusra fordított forrás megtérülését 6 évre tesszük, ezzel együtt úgy tervezzük, hogy a falusi turizmusban megjelenő bővülés fogja eredményezni ezt az eredményt. A horgászturizmus mellett kiépülhet a tavak mellett olyan vendéglátási színvonal, amely a térség szolgáltatását színvonalasan valósítja meg.

Támogatjuk:

- A horgászturizmusnak és a falusi turizmusnak az összhangja kialakítását;
- A horgászturizmus bekapcsolását a települési, térségi rendezvények rendszerébe.

Jogosult települések:

- Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Keszeg, Kosd, Legénd, Nézsa, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Penc, Rád, Rétság, Szendehely, Tereske, Tolmács

Megoldási javaslat összes becsült költsége: 0 EUR, 0 Ft

Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során támogatható maximális projektméret: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során támogatható minimális projektméret: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során várható kérelmek száma 0 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások: 0 %
- Non-profit szervezetek: 0%
- Önkormányzatok: 0%
- Egyházak: 0%
- Természetes személyek: 0%

2.3. A lovas turizmus fejlesztése

Helyzet/adottság:

A térség csaknem egészére jellemző a **sport célú lótenyésztés**, lótartás erőteljes felfutása, amely jobbára a lovas turisztikai ágazat erősödésének, valamint a régi hagyományok felelevenítése iránti kedv megnövekedésének köszönhető. Valamennyi település bekapcsolható a lovas ágazatba, ezen belül már ma is nyolc helyen biztosított a lovaglás, sétakocsizás. A lovas szolgáltatások elterjedése jelzi a háttérben megjelenő gazdasági potenciált, és az igények jelentőségét. Erre a tevékenységre gazdasági fejlődést lehet tervezni.

Probléma/lehetőség:

A lovas turizmus gyorsütemű elterjedésének több akadálya jelentkezik a térségben. Nem épültek ki azok az útvonalak, amelyek mentén bizonyos távolságokra állomáshelyek, pihenő helyek fogadnák a túrán résztvevőket. Nem hangolták össze a települések hasonló tevékenységét, ebből adódóan nem is jelent meg egységes marketing tevékenység sem. A lakosság sem készült fel a lovas turizmusban rejlő lehetőség kihasználására.

Megoldási javaslat:

Más turizmus elemhez köthető útvonal kijelöléssel, kiépítéssel beindítható a lovas turizmus. Más HVK-kal, kistérségekkel is fel kell venni a kapcsolatot és ki kell építeni az útvonalak csatlakozási lehetőségeit. Forrást kell fordítani a marketing tevékenységre, a települési „lánc” minden tagjánál propagálni kell a többit és az ahhoz csatlakozó szolgáltatókat, ami megköveteli a közösen elfogadott minőség biztosításának garanciáját, az egységes marketing létrehozását.

Várható eredmény

A lósport fejlődése eredményeként megjelenik egy újfajta túra forma, a lovas túra. Legalább 1 lovas útvonal kialakítását megoldjuk. Megfelelő állomáshelyeken mind a lónak, mind a lovasnak ellátását biztosítani kell, ami újabb vállalkozásokat hívhat életre. A gazdasági eredmények megjelenése a harmadik évben már jelentős lehet.

Támogatjuk:

- A lovas turizmus és a falusi turizmusnak az összhangja kialakítását;
- Lovas turista út kialakításának előkészítése;
- A lovas turizmus bekapcsolását a települési, térségi rendezvények rendszerébe.

Jogosult települések:

- Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Keszeg, Kosd, Legénd, Nézsa, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Penc, Rád, Rétság, Szendehely, Tereske, Tolmács

Megoldási javaslat összes becsült költsége: 0 EUR, 0 Ft

Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során támogatható maximális projektméret: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során támogatható minimális projektméret: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során várható kérelmek száma 0 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások: 0 %
- Non-profit szervezetek: 0%
- Önkormányzatok: 0%
- Egyházak: 0%
- Természetes személyek: 0%

Prioritás 3. A vidéki térség településeinek a kulturális örökség fenntartása, helyreállítása, korszerűsítése, a településképzés és a környezet állapotának javítása, az épített, természeti és kulturális örökség és helyi identitás megőrzése, megújítása, a települések vonzerejének növelése.

A helyi közösségek identitásának további erősítése a térségi, települési közösségi és kulturális (al)központok megújításával; a térségen belüli összeköttetések megerősítésével.

3.1. A települési központok és alközpontok megújítása, fejlesztése

3.1.1 A térségi közösségi és kulturális (al)központok megújítása

Helyzet/adottság:

A rendezett településképzés, a befektetőkért folyó versenyben kedvezőbb pozíciót teremt és több látogatót vonz. Külön kiemelve a felhagyott épületek, majorok, valamint volt honvédségi ingatlanok rehabilitációja vagy revitalizációja, amelyek jelentős értéket képviselnek, megfelelő funkcióval való megtöltés után az adott települést számottevően gazdagítják, hozzájárulnak új munkahelyek létesítéséhez. Az ingatlan együttesekben megvalósulhatnak közszolgáltatási funkciók és/vagy profitorientált vállalkozások

Probléma/lehetőség:

A HVK belső kohéziójának erősítéséhez és kiegyensúlyozottabb térszerkezet kialakításához hozzátartozik az alközpontok megerősítése. A cél az, hogy a települések képesek legyenek környezetük számára egyrészt a közszolgáltatási funkciókat biztosítani, másrészt a helyi gazdasági aktivitást növelni.

Megoldási javaslat:

A térségi közösségi és kulturális (al)központok megújítása. Az életképes közösség, a céljait megvalósítani akaró közösség épülésének központjai lehet egy jól működő közösségi ház, lehet egy egyházi létesítmény, esetleg egy rendszeresen ismétlődő rendezvény központja. Településenként ugyan eltérő is lehet, de azt kell felvállalni, hogy az akciócsoport területén a települési adottságok összehangoltá váljanak és olyan funkciók is kiépülhessenek, amelyek ma még hiányoznak. A faluturizmus, a kulturális idegenforgalom szervezésének központjai a helyi közösség fejlesztésének is centrumaivá váljanak.

Várható eredmény

A helyi közösség képessé válik arra, hogy befogadója, vendéglátója legyen a belső turizmusban résztvevőknek. Ebben az esetben a közösség össze tudja hangolni a vendéglátói kapacitásokat, szervezni tudja a rendezvényeket, amelyek vonzzák a turistákat. A fejlesztést követően 2 év alatt a vendégnapok számában 30 %-os emelkedésre számítnak.

Támogatjuk:

- A térségi közösségi és kulturális (al)központok megújítását;
- A települési adottságok térségi (mikrotérségi) összehangolását.

Jogosult települések:

- Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Keszeg, Kosd, Legénd, Nézsa, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Penc, Rád, Szendehely, Tereske, Tolmács

Megoldási javaslat összes becsült költsége: 25184 EUR, 7 000 000 Ft

Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága: 25184 EUR, 7 000 000 Ft

Megvalósítás során támogatható maximális projektméret: 12000 EUR, 3 335 400 Ft

Megvalósítás során támogatható minimális projektméret: 8000EUR, 2 223 600 Ft

Megvalósítás során várható kérelmek száma 2 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások: 0 %
- Non-profit szervezetek: 100%
- Önkormányzatok: 100%
- Egyházak: 100%
- Természetes személyek: 0%

3.1.2 A települési központok megújítása

Helyzet/adottság:

A lakóhelyi környezet alapvetően meghatározza az emberek életminőségét. A rendezett településkép, a befektetőkért folyó versenyben kedvezőbb pozíciót teremt és több látogatót vonz. Külön kiemelendő a felhagyott üzemépületek, majorok, valamint volt honvédségi ingatlanok rehabilitációja vagy revitalizációja. Megfelelő funkcióval való megtöltés után a települést számottevően gazdagítják, hozzájárulnak új munkahelyek létesítéséhez. Megvalósulhatnak közszolgáltatási funkciók és/vagy profitorientált vállalkozások.

Probléma/lehetőség:

A HVK belső kohéziójának erősítéséhez és a kiegyensúlyozottabb térszerkezet kialakításához, hozzátartozik az alközpontok megerősítése. A cél, hogy a települések képesek legyenek környezetük számára egyrészt a közszolgáltatási funkciókat biztosítani, másrészt a helyi gazdasági aktivitást növelni. A művelődési házak egy része 20-30 évvel ezelőtti, az akkori igényeknek megfelelően épült, és mára korszerűtlenné vált.

Megoldási javaslat:

Az életképes közösség, a céljait megvalósítani akaró közösség épülésének központjai lehet egy jól működő közösségi ház, lehet egy egyházi létesítmény, esetleg egy rendszeresen ismétlődő rendezvény központja. Településenként ugyan eltérő is lehet, de azt kell felvállalni, hogy az akciócsoport területén a települési adottságok összehangoltá váljanak és olyan funkciók is kiépülhessenek, amelyek ma még hiányoznak. A faluturizmus, a kulturális idegenforgalom szervezésének központjai a helyi közösség fejlesztésének is centrumaivá váljanak.

Várható eredmény

A helyi közösség képessé válik arra, hogy befogadója, vendéglátója legyen a belső turizmusban résztvevőknek. Ebben az esetben a közösség össze tudja hangolni a vendéglátói kapacitásokat, szervezni tudja a rendezvényeket, amelyek vonzhatják a turistákat. A fejlesztést követően 2 év alatt a vendégnapok számában 50 %-os emelkedésre számítunk.

Támogatjuk:

- Községi ház, egyházi létesítmény, felhagyott üzemépületek, majorok, valamint volt honvédségi ingatlanok rehabilitációja vagy revitalizációja, közösségi célra alkalmassá tétele.

Jogosult települések:

- Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Keszeg, Kosd, Legénd, Nézsa, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Penc, Rád, Szendehely, Tereske, Tolmács

Megoldási javaslat összes becsült költsége: 35977 EUR, 9 999 807 Ft

Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága: 35977 EUR, 9 999 807 Ft

Megvalósítás során támogatható maximális projektméret: 12000 EUR, 3 335 400 Ft

Megvalósítás során támogatható minimális projektméret: 8000 EUR, 2 223 600 Ft

Megvalósítás során várható kérelmek száma 3 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások: 0 %
- Non-profit szervezetek: 100%
- Önkormányzatok: 100%
- Egyházak: 100%
- Természetes személyek: 0%

3.1.3. A települési közösségi (játsszótér), kulturális funkciók bővítése

Helyzet/adottság:

A rendezett településkép, a befektetőkért folyó versenyben kedvezőbb pozíciót teremt és több látogatót vonz. Külön kiemelendő a felhagyott üzemépületek, majorok, valamint volt honvédségi ingatlanok rehabilitációja vagy revitalizációja, amelyek jelentős értéket képviselnek, megfelelő funkcióval való megtöltés után az adott települést számottevően gazdagítják, hozzájárulnak új munkahelyek létesítéséhez. Az ingatlan együttesekben megvalósulhatnak közszolgáltatási funkciók és/vagy profitorientált vállalkozások

Probléma/lehetőség:

A művelődési házak egy része 20-30 évvel ezelőtt, az akkori igényeknek megfelelően épült, és mára korszerűtlenné vált. A játsszótérek elavultak a mai biztonsági előírásoknak sok esetben nem felelnek meg. Ezek állapota leromlott, működtetésük alig biztosítható. Települési könyvtár szinte minden településen található, több helyen a szolgáltatást a megyei „mozgó könyvtári” rendszer biztosítja. A templomok, imaházak, iskolák, óvodák stb. közösségi és kulturális funkciókat is ellátnak.

Megoldási javaslat:

A települési közösségi, kulturális funkciók bővítése. A támogatással el kívánjuk érni, hogy a településen a kulturális értékek, a hagyományok összegyűjtése, tovább adása megtörténjen. A közösség dolgozza fel múltját, hogy tervezhesse jövőjét. Megfelelő célokkal bíró közösség képes pályázatokkal megteremteni a feltételeket a közösség céljai eléréséhez. Új játsszótérek kialakításával a település ellátó funkciója bővül, főleg a fiatalok, a kisgyermeket nevelők igényének megfelelően.

Várható eredmény

Felkészültté, életképesé válik a település közössége, amely képessé válik arra, hogy saját települése sorsát is kézbe véve, önszerveződve a település és a térség fejlesztőjévé váljon. A forrás felhasználása eredményeként a közösség élére tud állni települése és a vidéki térség fejlesztésének.

Minden településen évente megjelenítődik a fejlesztés eredménye, valamilyen közös ünnep formájában. A korszerű játsszótérek közösségépítő funkciót is ellátnak, a gyermekes szülők találkozóhelyévé válhat. Mindez a közösség önszerveződését segíti elő.

Támogatjuk:

- A települések játsszótér kialakítását, az önkormányzatok, iskolák, óvodák stb. közösségi és kulturális funkciók ellátó tevékenységét.

Jogosult települések:

- Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Keszeg, Kosd, Legénd, Nézsa, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Penc, Rád, Szendehely, Tereske, Tolmács

Megoldási javaslat összes becsült költsége: 71955 EUR, 19 999 892 Ft
Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága: 71955 EUR, 19 999 892 Ft
Megvalósítás során támogatható maximális projektméret: 24000EUR, 6 670 800 Ft
Megvalósítás során támogatható minimális projektméret: 8000 EUR, 2 223 600 Ft
Megvalósítás során várható kérelmek száma 3db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások: 0 %
- Non-profit szervezetek: 100%
- Önkormányzatok: 100%
- Egyházak: 0%
- Természetes személyek: 0%

3.2. A helyi piacok létrehozásának és fejlesztésének támogatása

Helyzet/adottság:

A lakóhelyi környezet alapvetően meghatározza az emberek életminőségét. A rendezett településkép, a befektetőkért folyó versenyben kedvezőbb pozíciót teremt és több látogatót vonz. Külön kiemelendő a felhagyott üzemépületek, majorok, valamint volt honvédségi ingatlanok rehabilitációja vagy revitalizációja, amelyek jelentős értéket képviselnek, megfelelő funkcióval való megtöltés után az adott települést számottevően gazdagítják, hozzájárulnak új munkahelyek létesítéséhez. Az ingatlan együttesekben megvalósulhatnak közszolgáltatási funkciók és/vagy profitorientált vállalkozások

Probléma/lehetőség:

A települések belső kohéziójának erősítéséhez hozzátartozik, hogy a települések képesek legyenek környezetük számára egyrészt a közszolgáltatási funkciókat biztosítani, másrészt a helyi gazdasági aktivitást növelni, és foglalkoztatási lehetőségeket kínálni és megteremteni az együttműködést az érintett települések és településrészek illetve szervezetek között. A település lakóközösségét együttműködő közösséggé kell szervezni.

Megoldási javaslat:

A támogatással el kívánjuk érni, hogy áttekintésre kerüljön a meglévő kapacitás és feltételrendszer, valamint a közösségi funkció igénye. A helyi piac egyben gazdasági felület, ahol a kereskedő és a vásárló találkozik, de itt mutatkozik be a turizmus vendéglátó és a vendég is.

Várható eredmény

Mikrotérségenként legalább egy működőképes piac kialakítását érjük el a fejlesztést követő második évben.

Támogatjuk:

- Mikrotérségenként legalább egy-egy működőképes piac kialakítását.

Jogosult települések:

- Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Keszeg, Kosd, Legénd, Nézsa, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Penc, Rád, Szendehely, Tereske, Tolmács

Megoldási javaslat összes becsült költsége: 35977 EUR, 9 999 807 Ft

Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága: 35977EUR, 9 999 807 Ft

Megvalósítás során támogatható maximális projektméret: 12000 EUR, 3 335 400 Ft

Megvalósítás során támogatható minimális projektméret: 8000EUR, 2 223 600 Ft

Megvalósítás során várható kérelmek száma 3 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások: 0 %
- Non-profit szervezetek: 100%
- Önkormányzatok: 100%
- Egyházak: 100%
- Természetes személyek: 0%

3.3. A települési (tér)kapcsolatok erősítése

Helyzet/adottság:

A lakóhelyi környezet alapvetően meghatározza az emberek életminőségét. A rendezett településkép, a befektetőkért folyó versenyben kedvezőbb pozíciót teremt és több látogatót vonz. Külön kiemelendő a felhagyott üzemépületek, majorok, valamint volt honvédségi ingatlanok rehabilitációja vagy revitalizációja. Megfelelő funkcióval való megtöltés után a települést számottevően gazdagítják, hozzájárulnak új munkahelyek létesítéséhez. Megvalósulhatnak közszolgáltatási funkciók és/vagy profitorientált vállalkozások.

Probléma/lehetőség:

A HVK belső kohéziójának erősítéséhez hozzátartozik az alközpontok megerősítése. A cél, hogy a települések képesek legyenek környezetük számára egyrészt a közszolgáltatási funkciókat biztosítani, másrészt a helyi gazdasági aktivitást növelni, ma ez még csak távoli cél. A művelődési házak egy része 20-30 évvel ezelőtti, az akkori igényeknek megfelelően épült, és mára korszerűtlenné vált.

Megoldási javaslat:

Az életképes közösség, a céljait megvalósítani akaró közösség épülésének központjai lehet egy jól működő közösségi ház, lehet egy egyházi létesítmény, esetleg egy rendszeresen ismétlődő rendezvény központja. Településenként ugyan eltérő is lehet, de azt kell felvállalni, hogy az akciócsoport területén a települési adottságok összehangoltá váljanak és olyan funkciók is kiépülhessenek, amelyek ma még hiányoznak.

A faluturizmus, a kulturális idegenforgalom szervezésének központjai a helyi közösség fejlesztésének centrumaivá váljanak.

Várható eredmény

A helyi közösség képessé válik arra, hogy befogadója, vendéglátója legyen a belső turizmusban résztvevőknek. Ebben az esetben a közösség össze tudja hangolni a vendéglátói kapacitásokat, szervezni tudja a rendezvényeket, amelyek vonzzák a turistákat. A fejlesztést követően 2 év alatt a vendégnapok számában 50%-os emelkedésre számítunk.

Támogatjuk:

- Községi szolgáltató központokban új szolgáltatások kialakítását;
- A Községi szolgáltató központok térségi integrációját.

Jogosult települések:

- Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Keszeg, Kosd, Legénd, Nézsa, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Penc, Rád, Szendehely, Tereske, Tolmács

Megoldási javaslat összes becsült költsége: 25184 EUR, 6 999 893 Ft

Megoldási javaslathoz szükséges támogatás nagysága: 25184EUR, 6 999 893 Ft

Megvalósítás során támogatható maximális projektméret: 12000 EUR, 3 335 400 Ft

Megvalósítás során támogatható minimális projektméret: 8000 EUR, 2 223 600 Ft

Megvalósítás során várható kérelmek száma 2 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások: 0 %
- Non-profit szervezetek: 100%
- Önkormányzatok: 100%
- Egyházak: 100%
- Természetes személyek: 0%

3.4. Élő és élettelen természeti értékek és a helyi kulturális örökség fenntartható-fejlesztése

Helyzet/adottság:

A védett építészeti értékek közül kiemelkedik a Nógrádi Vár, a Huszár-Purgly-kastély, a Reviczky-kastély. Helyi örökség kiemelkedő eleme a Pogány-rózsás (396,4 ha) erdőrezervátum, vagy az „ex lege” védett barlangok, és védett földvárak. A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal 3 helyszínt nyilvánított műemléki környezeté (Keszeg, Nógrádsáp, Tereske). Településeink természeti és történelmi adottságai alapján a térség alkalmas lehetne arra, hogy a jelenleginél jóval nagyobb arányban részesüljön az idegenforgalomból.

Probléma/lehetőség:

A települések túlnyomó részének külső megjelenése, arculata nem megfelelő, a város- és településközpontok elhanyagolt állapotban vannak, nem felelnek meg a mai kor életminőségi követelményeinek.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

További problémaként említhetjük a turisztikai vonzerők elhanyagolt, a látványos bemutatási elemeket, a célcsoport orientált kínálatot nélkülöző szolgáltatásait, a jó minőségű szolgáltatást nyújtó szálláshelyek viszonylag alacsony számát a turisztikai programok összekapcsolásának hiánya.

Megoldási javaslat:

A természeti és történelmi tájkép, valamint az azt alkotó táji elemek állapotának javítására, kialakítására forrás biztosítás. A vidéki örökség megőrzése, fenntartható fejlesztése azt is jelenti, hogy a „falusi” turizmus, a vendéglátás felfuttatása, a turisztikai programok összekapcsolása megteremtheti a gazdasági alapot, hogy a „turisztikai vonzerők” látványos bemutatási elemként látogatókat vonzzanak. A támogatással csupán a folyamat beindításhoz legszükségesebbeket valósítjuk meg. Ezt követően a helyi gazdaság és társadalom szereplői, civil szervezetei veszik át a stafétát, ők szervezik az éves programokat, hangolják össze más településekkel az aktuális tennivalókat.

Várható eredmény

Megkezdődik a helyi örökség fenntartható fejlesztése, a turizmus fejlesztése, a vendéglátás bővülése. Megteremthető így annak a feltétele, hogy a további fejlesztésekhez más pályázaton nagyobb forráshoz jusson a közösség. Egy folyamatot kívánunk elindítani, amelynek eredményeként legalább 20 %-os idegenforgalom növekedés történik a támogatást követő 2 év lezárásáig. További eredmény, hogy egyre többen érzik magukénak az örökséget és tesznek meg mindent annak érdekében, hogy településük is részesedjen a gazdasági eredményekből.

Támogatjuk:

- A természeti és történelmi tájkép, valamint az azt alkotó táji elemek állapotának javítását;
- A helyi kulturális örökség fenntartható fejlesztése.

Jogosult települések:

- Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Keszeg, Kosd, Legénd, Nézsa, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Penc, Rád, Rétság, Szendehely, Tereske, Tolmács

Megoldási javaslat összes becsült költsége: 179 888, 5 EUR, 50 000 000 Ft

Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága: 179 888, 5 EUR, 50 000 000 Ft

Megvalósítás során támogatható maximális projektméret: 20000 EUR, 5 559 000 Ft

Megvalósítás során támogatható minimális projektméret: 8000 EUR, 2 223 600 Ft

Megvalósítás során várható kérelmek száma 9 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások: 0 %
- Non-profit szervezetek: 100 %
- Önkormányzatok: 100 %
- Egyházak: 100 %

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

- o Természetes személyek: 0%

IV. Tengely intézkedései

Prioritás 1. Vállalkozások fejlesztése, mikrovállalkozások létrehozása.

A vidékgazdaság erősítése a helyi vállalkozások fejlesztésével, új vállalkozások létrehozásával, együttműködésének, információ-technológiájának, innovációs és menedzsment kapacitásának fejlesztésével és a gazdasági szerkezet átalakításával, fejlesztésével.

Prioritás 4. A civil szervezetek fejlesztése:

4.1 A vidéki térség településein a kulturális örökség fenntartása, helyreállítása, korszerűsítése, ezen belül a településkép és a környezet állapotának javítása, az épített, természeti és kulturális örökség és helyi identitás megőrzése, megújítása, és ezáltal a települések vonzerejének növelése. A Nógrádi vár a turizmus térségi fejlődésének centrumába állítása.

4.2 A települések és a helyi közösség identitásának és kapcsolatainak erősítése, a humánerőforrás fejlesztése.

1.8. Helyi termékek létrehozása, forgalmazása feldolgozása és a helyi termékekhez kapcsolódó együttműködések kialakítása

Prioritás: Vállalkozások fejlesztése, mikrovállalkozások létrehozása, a gazdasági szerkezet fejlesztése

ÚMVP intézkedés: Versenyképesség 411

Jogcím: LEADER - Vállalkozási alapú fejlesztés

HPME azonosítója: 210b01

HPME kódolása:

Helyzet/adottság:

A HVK területén 1198 regisztrált vállalkozás (ebből 48 mezőgazdasági vállalkozás) és 1446 östermelő működött. 1108 vállalkozás foglalkoztatottai száma nem haladta meg a 9 főt. A maximum 19 főt foglalkoztató vállalkozások száma 19 volt. 21 vállalkozásban a foglalkoztatottak száma meghaladta a 20 főt, de nem érte el a 249-et. Csak 2 tartozott a 250-499 fős tartományba. A HACs gazdaságfejlesztésének elsődleges célcsoportja a KKV-k köre, elsősorban a mikrovállalkozások, a foglalkoztatásban és az új termékek kialakításában betöltött fontos szerepük miatt.

Probléma/lehetőség:

A térség megtartó-képessége érdekében olyan kitorést kell találni, hogy hosszú távon biztosítható legyen a foglalkoztatás, a gazdasági növekedés és az életmód javulás.

A térség illeszkedik a Dunakanyar mikrorégióhoz, amelynek a kitorési stratégiája a turizmusra épül.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

Az akciócsoport térségében új vállalkozások beindításával, a meglévő vállalkozások összefogásával, együttműködésük kialakításával a turizmus, az idegenforgalom megalapozásával kell a kitorést megtalálni. A vállalkozások és együttműködésük eredményezheti a foglalkoztatottság javulását is.

Megoldási javaslat:

Támogatásban részesülnek azon vállalkozások, amelyek tevékenysége meglévő helyi termékek készítésére, forgalmazására, feldolgozására, fejlesztésére, új helyi termékek kifejlesztésére feldolgozására, forgalmazására irányul összhangban az idegenforgalom fejlesztésével.

Várható eredmény

A helyi vállalkozások, termelők támogatásának köszönhetően növekszik: a helyi foglalkoztatás; a mikrorégió turisztikai vonzereje; helyi termékek épülnek be a turisztikai kínálatba; a kulturális örökség megőrzése iránti igény; a környezetkímélő hagyományos termék-előállítási technológiák súlya; a lakossági fogyasztásban a helyi termékek részarányának emelkedése, mindezek eredményeként új vállalkozások jönnek létre, a helyi vállalkozások megerősödnek.

Támogatjuk:

A meglévő helyi termékek készítését, forgalmazását, feldolgozását, fejlesztését, valamint új helyi termékek kifejlesztését, feldolgozását, forgalmazását, és az ezekhez kapcsolódó tevékenységeket, illetve a helyi termékek piacra jutását a vásárlói kör megteremtését, bővítését, fejlesztését elősegítő intézkedéseket. A házilagosan előállított és feldolgozott élelmiszerek felhasználását, forgalmazását. Helyi termék gyártásához, feldolgozásához kapcsolódó infrastruktúra fejlesztést, építést, felújítást, eszközbeszerzést, tradicionális eszközbeszerzést. Helyi termékek gyártásához, feldolgozásához szükséges technológia fejlesztését, új technológia kialakítását. Helyi termékekhez kapcsolódó marketing és promóciós tevékenységeket, kiadványkészítést.

Jogosult települések:

- Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Keszeg, Kosd, Legénd, Nézsa, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Penc, Rád, Rétság, Szendehely, Tereske, Tolmács

Megoldási javaslat összes becsült költsége: 298 708 EUR, 83 025 990 Ft

Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága: 298 708 EUR, 83 025 990 Ft

Megvalósítás során támogatható maximális projektméret: 53 967 EUR, 15 000 000 Ft

Megvalósítás során támogatható minimális projektméret: 3 598 EUR, 1 000 000 Ft

Megvalósítás során várható kérelmek száma: legalább 5 db,

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások: 60 %
- Non-profit szervezetek: 0%
- Önkormányzatok: 0 %

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

- Egyházak: 0 %
- Természetes személyek: 0%

1.10. A helyi termék védjegy kialakítása, az országos és nemzetközi szintű védjegyek működésének előkészítése

Prioritás: Vállalkozások fejlesztése, mikrovállalkozások létrehozása, a gazdasági szerkezet fejlesztése

ÚMVP intézkedés: Életminőség/diverzifikáció 413

Jogcím: LEADER – Közösségi célú fejlesztés

HPME azonosítója: 210a08

HPME kódolása:

Helyzet/adottság:

A vidéki térségek leszakadásának elkerülése érdekében szükséges a vállalkozói aktivitás, a versenyképesség, az innovációs képesség ösztönzése, munkahelyek megtartása és újak létrehozása, valamint a gazdasági szerkezet fejlesztése, a helyi vállalkozások hálózatosodásának elősegítése.

A vidéki munkahelyek létrehozása vagy megőrzése érdekében a vidéki turizmusformák közül a fenntartható falusi-, agro-, és ökoturisztikai fejlesztések szükségesek, amelyekhez szervesen illeszkedik a helyi termékek létrehozásával kapcsolatos tevékenység.

Probléma/lehetőség:

A Leader + program keretében, Spanyolországban, Franciaországban, Olaszországban és Görögországban egyaránt számos vidék alakította ki a közös értékeken és alapelveken nyugvó saját, helyi, Térségi Minőségi Védjegyét. A globalizáció arra ösztönzi a szereplőket, hogy az egymástól függetlenül létrehozott Térségi Védjegyeket európai szinten is tovább bővítsék, megtartva azok alapelveit és értékeit, ezzel is biztosítva a már meglévők sikerét, és azt, hogy a termékek a fogyasztók számára könnyen elérhetővé válnak, így az adott térségek versenyképessége is javul. Egy közösségi alapokon nyugvó márkavédjegy bevezetésével növekedhet a tájjellegű termékek feldolgozottsága, ami új munkahelyeket teremt és jövedelmet biztosíthat. Megfelelő minőségű helyi termékek forgalmazása, népszerűsítése koherens és komplex módon hozzájárulhat a térség turisztikai fejlesztéséhez a turisztikai tevékenység szélesítéséhez. Az idegenforgalom fejlesztése, illetve fejlődése eredményeként megteremtődnek a minőségi turizmus fogadási feltételei, ezáltal nő a vendégéjszakák száma és az ebből származó bevétel, így egymást erősítő folyamatok alakulhatnak ki.

Megoldási javaslat:

Olyan márkavédjegy és azt működtető szervezeti, minősítési struktúra létrehozása, amely biztosítja a fogyasztók számára a térségen belüli egységes eljárást, (Általános és specifikus szabályozást, a bevezetési eljárást és a térségi intézmények értékelését.) Ezen felül biztosítja a védjegyet viselők képzését és felkészítését arra, hogy a promóciós tevékenységük sikeres legyen és hogy ennek érdekében ők maguk hozzanak létre új, az együttműködésen alapuló potenciális kereskedelmi formákat (törzsvásárló kártya bevezetése, franchise üzletláncok, vidéki piac a világhálón, stb.).

Várható eredmény

A fejlesztés eredményeképpen térségünket a kialakítandó Védjeggyel azonosítják (Térségi Védjegy). Ez a Védjegy nemcsak egy kereskedelmi eszköz, hanem arra is ösztönzi a vállalatokat és intézményeket, hogy azok valóban átgondolják eredetiségüket, a térség kiegyensúlyozott fejlődését és azt az eljárást, amely egy egyre jobb minőséghez vezet, vagyis egyfajta etikus fejlődés gyakorlat valósulhat meg a térségben.

Megszilárdíthatjuk a Vidéki Térségek Minőségi Védjegyét, a Vidéki Minőség címet, amely együttműködésen alapuló, egyenletes, harmonikus fejlődést eredményezhet.

Márkavédjegyünknek az alábbi értékek képezik az alapját, és egyben ezek azok a pontok, ahol fejleszteni kívánunk:

- környezet minősége (a természeti javak fenntartható kezelése és a táj jellegének, az ökoszisztéma megőrzése, mint versenyképességi alap);
- társadalmi minőség (egyenlő lehetőségek nyújtani egy olyan fejlesztési stratégia által, amely minden társadalmi csoport számára egyaránt elérhető);
- a térség termékeinek és szolgáltatásainak minősége (megkülönböztetett társadalmi-, környezeti- és gazdasági feltételek és termelési módszer);
- intézményi minőség (a helyi, a védjegy iránt elkötelezett intézmények hatékony munkája);
- a térségben élők életminősége, (munkahely, jövedelem, egészséges környezet, társadalmi összefogás, elérhető köz- és egyéb szolgáltatások az alapvető szükségletek kielégítésére) egy erős identitással rendelkező földrajzi környezetben, amely kötődést is biztosít, ezáltal is elősegítve az anyagi és nem anyagi örökség értékelését és megőrzését.

Támogatjuk:

A térségi prioritásokat és gazdasági, kulturális adottságokat előtérbe helyező, a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiával koherens márkavédjegy létrehozásával kapcsolatos általános management és nyilvánosság biztosítási tevékenységet. A védjegy kialakítása hálózatos együttműködés eredményeképpen lehet hatékony, amely térségeken és országhatáron átívelő kapcsolatrendszerként jelent. A kulcsszereplők azonosítását, közösségi tanács létrehozását, és az ezzel kapcsolatos csoportdinamizálást, valamint a márka menedzsmenten belüli arculati elemek tervezését, marketing stratégia készítését. A márka helyi bemutatását, helyi márka bevezetését, licenclíj, vállalkozók, helyi szervezetek minősítését. Márka nyilvánossági elemek, márkával foglalkozó projektmenedzserek és érintettek képzését, márka képzéséhez kapcsolódó oktatói segédanyagok összeállítása. Szükség szerinti szabályzatok elkészítését, homogenizálását. Tervek, tanulmányok kidolgozását, készítését.

A fenti tevékenységeknek a pályázatban egy komplex folyamat eredményeképpen kell megjelennie, amely lehetővé teszi a márkavédjegy hatékony térségi bevezetését és esetleges kapcsolódását a nemzetközi folyamatokhoz.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

Jogosult települések:

- Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Keszeg, Kosd, Legénd, Nézsa, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Penc, Rád, Rétság, Szendehely, Tereske, Tolmács

Megoldási javaslat összes becsült költsége: 53 967 EUR, 15 000 000 Ft

Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága: 53 967 EUR, 15 000 000 Ft

Megvalósítás során támogatható maximális projektméret: 53 967 EUR, 15 000 000 Ft

Megvalósítás során támogatható minimális projektméret: 17 989 EUR 5 000 000 Ft

Megvalósítás során várható kérelmek száma 3db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások: 0 %
- Non-profit szervezetek: 100%
- Önkormányzatok: 0 %
- Egyházak: 0 %
- Természetes személyek: 0%

1.11. Helyi vállalkozások hálózatosodásának fejlesztése, az együttműködő szervezeteket összefogó, a helyi termék összehangolását szervező munkacsoport létrehozása

Prioritás: Vállalkozások fejlesztése, mikrovállalkozások létrehozása, a gazdasági szerkezet fejlesztése

ÚMVP intézkedés: Versenyképesség 411

Jogcím: LEADER – Térségen belüli együttműködés

HPME azonosítója: 210f07

HPME kódolása:

Helyzet/adottság:

Az elmúlt 2 évben a települések zömében semmilyen vállalkozói aktivitás nem történt. A kisebb települések a korábbinál is jobban elszigetelődtek a fejlődés lehetőségétől. Befektetések nem történtek, a hasznosítást váró területek érdekében senki nem fejtett ki erőfeszítést. Nincs a településeken saját komplex gazdaságfejlesztési elképzelés. A helyi vállalkozókkal való együttműködés nem működik, egymástól elszigetelten, egyeztetés, koordináció nélkül dolgoznak, többnyire hanyatló módon. A településeken hiányzik a helyi gazdaság konkrét, operatív fejlesztésének programja. Az önkormányzatok saját költségvetésük elköltéseként értelmezik a tervezésüket.

Probléma/lehetőség:

A HVS felülvizsgálati fórumok megerősítést adtak, hogy a vidékfejlesztést csak abban az esetben lehet hatékonyan megvalósítani a HACS területén, ha komplex rendszerbe illesztetten valósulhat meg.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

Mi egy **komplex vidék-gazdaságfejlesztési** (turisztikai vonatkozásban is) szervezetben, egy kis létszámú „*fejlesztési ügynökség*” típusú szervezet létrehozásában látjuk hatékonynak a (kis)térségben, amely vélhetően a váci, gyarmati területek fejlesztését is szem előtt tartva, turisztikailag a Dunakanyarhoz kapcsolva a térséget, amely ellátna a projektek generálását, a pályázatást és a menedzseléssel kapcsolatos feladatokat, illetve önálló projekteket is megvalósíthatna, a helyi gazdaság szereplőjeként. A helyi termék előállítók szervezését eddig senki sem látta el. Az alapanyag termeléstől, a fizető vendéglátáson keresztül termékfelhasználás megszervezése új munkahelyeket jelenthet, biztonságos termelést és termékínálatot eredményez.

Megoldási javaslat:

A vidékgazdaság szerkezeti megújulását, a helyi vállalkozások összefogását, hálózatosodását megtervező és kialakítását elősegítő munkaszervezet és a megújuló energiaforrások felhasználásának bővítése érdekében a térségben szervező erőforrás létrehozása, kialakítása. A Nógrádi vár a turizmus térségi fejlődésének centrumába állítása, a Nógrádi vár a térség „kitörési” pontja, az ehhez szükséges a fejlesztéseket összehangoló szervezet kialakítása.

Várható eredmény

A munkaszervezet kialakításával összefogottá válik, tervezetté és tervezhetővé válik a helyi termékre épülő gazdaság. A gazdaságfejlesztést komplex módon összefogó szervezet létrehozásával összehangolhatóvá válik a település,- a térség,- a vidék, - a közösségek,- a turizmusfejlesztése. Ezáltal létrejön egy olyan tervezői tudás, amely nem a pénzelosztást szervezi hatékonyan, hanem a fejlesztési forrás megszerzésében is hatékonyvá válik. A helyi közösségek megtapasztalhatják, hogy céljaik kialakítása mellett a szükséges források is megteremthetőek. Ezáltal a közösségek endogén fejlődése is megvalósulhat. A HACS és munkaszervezete pedig támaszkodhat egy profi tervező csapatra, amely kialakítása is a HACS közreműködésével jött létre.

Támogatjuk:

A vidékgazdaság szerkezeti megújulásának érdekében a hagyományosan helyben előállított termékekhez, megújuló energiaforrások felhasználásához kapcsolódó együttműködések kialakítását a termékek piacra jutásának elősegítése céljából. Támogatásban részesülnek azok a non-profit szervezetek, amelyek vállalják a helyi terméket előállító helyi szereplők összefogását, közöttük lévő együttműködések kialakítását, a helyi termelők hálózatosodásának fejlesztését, termékbemutatók megrendezését a DIPO HACS működési területén megrendezésre kerülő rendezvényeken, vagy a helyi termelők kiállításokon való megjelenésének biztosítását.

Támogatjuk a több termelő összefogásán alapuló közös marketing stratégiák megalkotását, azok végrehajtásához szükséges marketing tevékenységek elvégzését. Támogatjuk a helyi termelők képzését, amely hozzájárul a piacismeretük szélesítéséhez, ezáltal értékesítésük eredményességének növeléséhez.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

Jogosult települések:

- Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Keszeg, Kosd, Legénd, Nézsa, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Penc, Rád, Rétság, Szendehely, Tereske, Tolmács

Megoldási javaslat összes becsült költsége: 107.933 EUR, 30 000 000 Ft

Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága: 107.933 EUR, 30 000 000 Ft

Megvalósítás során támogatható maximális projektméret: 107.933 EUR 30.000.000 Ft

Megvalósítás során támogatható minimális projektméret: 53 967 EUR 15.000.000 Ft

Megvalósítás során várható kérelmek száma 1db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások: 0 %
- Non-profit szervezetek: 80 %
- Önkormányzatok: %
- Egyházak: 0
- Természetes személyek: 0%

4.1.1. Az egyházak közösségfejlesztő tevékenységének segítése

Prioritás: A vidéki térség településeinek a kulturális örökség, a helyi identitás megőrzése

ÚMVP intézkedés: Életminőség/diverzifikáció 413

Jogcím: LEADER - Közösségi célú fejlesztés

HPME azonosítója: 210a02

HPME kódolása:

Helyzet/adottság:

Az egyházak jelen vannak a kistérségekben, a településeken, a közösségekben. Alapító tagjai a DIPO előzetesen elismert akciócsoportnak. Eddig is részt vettek, céljaik, hogy szervezett keretek között ezt követően is részt vállaljanak a közösségek előtt álló feladatok megoldásában. *„Akkor, amikor az állam tudatosan kivonul a társadalmi feladatok egy részéből, és a helyi közösségek önszerveződéseinek veszik át az egyes területeket, a minden településen jelenlevő egyházi közösségek nagy segítséget jelenthetnek a helyi társadalom életében, a közösségek működőképességének biztosításában.”*

Probléma/lehetőség:

Hasonlóan a települések más szervezeteihez nem rendelkeznek megfelelő alaptőkével, bevételeiket döntő többségben a hívek befizetései, az önkormányzatok támogatásai képezik. A szervezeteik nagy többsége nem rendelkezik főállású alkalmazottal, önálló bázissal, objektummal, irodával, adminisztratív, ügyintézői lehetőségekkel (számítógép, telefon, fax, nyomtató, internet csatlakozás stb.). kevés a szakmai kapacitásuk.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

Megoldási javaslat:

A szolidaritás és a szubszidiaritás elvének minden egészséges társadalomban, minden településen érvényesülnie kell.

Támogatjuk e téren vállalt feladatok teljesítését, forrás biztosításával segítjük a megvalósítást. Forrás biztosítása eszközfejlesztésre.

A hagyományörzés, felkutatás, ápolás érdekében végzett tevékenységek támogatása. A faluturizmus fellendítését elősegítő tevékenységek támogatása.

Várható eredmény

Az egyházi szervezetek segítségével új életszemlélet meghonosodása valósul meg közösségeinkben, településeinkben, térségünkben, amely kezdeményező, szorgalmas és takarékos, tiszteli a többi embert, és közösséget vállal velük. Az életképes közösség kialakulásában olyan erők is közreműködnek, mint az egyházak. A közösség békéje kell a fejlődési pályára állításhoz, ebben nyújthatnak segítséget az egyházi szervezetek.

Támogatjuk:

Az egyházak közösségfejlesztése érdekében végzett feladatok teljesítését, amelyek más támogatásban nem részesülnek, továbbá a hagyományörzést, a hagyományok felkutatását és ápolását, valamint, a település, a térség közösségi életének elősegítését. Az egyházi szervezetek által kiadott helyi kiadványok elkészítését és megjelentetését, eszközbeszerzést. Olyan egyházi rendezvények lebonyolítását, amelyek a falusi turizmus fellendítését elősegítik. Egyházi ingatlanok felújítását, kisléptékű infrastruktúra fejlesztést, amennyiben az igazoltan a fentebb megjelölt tevékenységekhez kötődik.

Jogosult települések:

- Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Keszeg, Kosd, Legénd, Nézsa, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Penc, Rád, Rétság, Szendehely, Tereske, Tolmács

Megoldási javaslat összes becsült költsége: 21 587 EUR, 6 000 000 Ft

Megoldási javaslathoz szükséges támogatás nagysága: 21 587 EUR, 6 000 000 Ft

Megvalósítás során támogatható maximális projektméret: 7 196 EUR, 2 000 000 Ft

Megvalósítás során támogatható minimális projektméret: 1 799 EUR, 500 000 Ft

Megvalósítás során várható kérelmek száma: legalább 3 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások: 0 %
- Non-profit szervezetek: 0%
- Önkormányzatok: 0%
- Egyházak: 100%
- Természetes személyek: 0 %

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

4.1.2. Kisértékű intézkedések

Prioritás: A vidéki térség településeinek a kulturális örökség, a helyi identitás megőrzése

ÚMVP intézkedés: Életminőség/diverzifikáció 413

Jogcím: LEADER – Rendezvény

HPME azonosítója: 210c09

HPME kódolása:

Helyzet/adottság:

A IV Tengely előző pályázata óta 12 hónap telt el, míg a pályázó értesítést kapott pályázata eredményéről. Ez az ütemezés alkalmatlan arra, hogy közösségek pályázhassanak előttük álló, adott feladatok ellátására. A települések jelentős részében minden évben rendre visszatérően Falunapokat tartanak, amelyeken bemutatásra kerül egy-egy település fejlődése, egy-egy kulturális együttes felkészültsége, produkciója, a hagyományok ápolása terén elért eredménye. Ezeket a rendezvényeket a helyi közösség egyre színvonalasabban mutatkozik be, bizonyítva a közösség önszerveződésének jelentőségét.

Probléma/lehetőség:

A közösségek felkészülésének jelentős költségét a közösségek viselik. A HACS szimbolikusan ösztönöznél kívánja a tevékenységüket és „kisértékű” támogatás keretében át kívánja vállalni egy-egy rendezvény egyes költségei viselését.

Megoldási javaslat:

Egy-egy pályázattal egy-egy költség esetén maximum 250 000 Ft –ig gyorsított eljárással hozzá kívánunk járulni a költségek viselésében.

Várható eredmény

Színvonalasabbá válnak a „Falunapok” rendezvényei. Már ma is sok vendéget vonzzanak a települési rendezvények, várhatóan a létszámuk is növekszik.

A belső turizmus fejlesztésének ez az egyik fontos eleme, hogy a település vonzóvá tegye magát mások számára! Ha egyre színvonalasabb eseményekre kerül sor, akkor növekedni fog a településre látogatók száma. Növekvő érdeklődő fogyasztása nagyobb gazdasági bevételt tesz lehetővé, ezzel a megtartó – és eltartóképeség is növelhetővé válik.

Támogatjuk:

Az Akciócsoport működési területén megvalósuló a helyi értékek, bemutatására, hagyományok megőrzésére irányuló falunapok, rendezvények előkészítését és lebonyolítását az alábbiak szerint.

A falunapon/rendezvényen fellépő, az akciócsoport területén működő hagyományörző csoportok fellépő ruháinak beszerzését. A falunapon/rendezvényen a helyi hagyományörző csoportok által bemutatásra kerülő, a térségben hagyománnyal rendelkező néptáncok koreográfiájának betanulásához szükséges táncoktatás költségeit. A helyi hagyományörző csoportoknak a falunapra/rendezvényre való eljutása érdekében felmerülő utazási költségeit. A helyi hagyományörző csoportok, a rendezvényen résztvevő helyi szereplők megvendégelése érdekében felmerülő étel-, italfogyasztás költségeit.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

A falunapon/rendezvényen feltüntetésre kerülő arculati elemek (ÚMVP, EU és HACS logó) elhelyezésének költségeit.

Jogosult települések:

- Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Keszeg, Kosd, Legénd, Nézsa, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Penc, Rád, Rétság, Szendehely, Tereske, Tolmács

Megoldási javaslat összes becsült költsége: 53 967 EUR

Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága: 53 967 EUR, 15.000.000 Ft,

Megvalósítás során támogatható maximális projektméret: 899 EUR 250.000 Ft

Megvalósítás során támogatható minimális projektméret: 180 EUR 50.000 Ft

Megvalósítás során várható kérelmek száma 2-3 db/ település

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások: 60 %
- Non-profit szervezetek: 100%
- Önkormányzatok: 100%
- Egyházak: 0 %
- Természetes személyek: 60 %

4.2.1 A kisebbségek (nemzetiségek, roma lakosság) identitásának erősítése és integrációjának elősegítése

Prioritás: A települések és a helyi közösség identitásának és kapcsolatainak erősítése, a humán erőforrás fejlesztése

ÚMVP intézkedés: Életminőség/diverzifikáció 413

Jogcím: LEADER - Képzés

HPME azonosítója: 210d03

HPME kódolása:

Helyzet/adottság:

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint **nemzetiséghez tartozónak tekintette magát: német 618 fő, szlovák: 644 fő, cigány: 485 fő**, más nemzetiséghez (bolgár, görög, lengyel, román, szlovén stb.) 43 fő. A 2006-os választójegyzéken: **19275 fő** választópolgárból **279 fő roma, 479 fő szlovák és 168 fő német** nemzetiségű. 7 településen élnek romák, 6 településen szlovákok és 2 településen német nemzetiségűek. Néhány településen probléma az egzisztenciális és szociális helyzetüket tekintve kilátástalan körülmények között élő roma népesség helyzete.

Probléma/lehetőség:

Nem rendelkeznek megfelelő alaptőkével, bevételeiket döntő többségben maguk, vagy az önkormányzatok támogatásai képezik. Nem rendelkeznek főállású alkalmazottal, önálló bázissal, objektummal, irodával, adminisztratív, ügyintézői lehetőségekkel (számítógép, telefon, fax, nyomtató, internet csatlakozás stb.).

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

Nincs szakmai kapacitásuk pályázati programok kidolgozására és megvalósítására.

Megoldási javaslat:

Speciális képzés és továbbképzések romák számára a leginkább érintett településeken. A munkaerőpiacról kiszorult speciális csoportok (nők, megváltozott munkaképességűek, fogyatékossgal élők, munkanélküliek, romák) társadalmi (re)integrációjára, életminőségének javítására program beindítása. A nemzetiségek identitásának megőrzését elősegítő forrás megszerzése programok, pályázatok útján.

Várható eredmény

Javul a foglalkoztatás, javul a település közhangulata, képes többet megmutatni az odalátogató turistáknak, újabb vállalkozások indulhatnak el, javul a térség lakosság megtartóképessége. Javul az ott élők élete.

Támogatjuk:

A helyi humán erőforrás fejlesztése céljából, a valós szükségleteken alapuló, teljes körű, elérhető és minőségi szolgáltatást nyújtó képzési programok elindítását, melyek hozzájárulnak a lakosság életminőségének javításához, kiemelten kezelve a munkaerőpiacról kiszorult csoportok, hátrányos helyzetűek, nemzeti, etnikai kisebbségek társadalmi (re)integrációját, életminőségének javítását. Támogatás vehető igénybe képzési program beindítására, a képzési programokhoz kapcsolódó kisértékű eszközbeszerzésre, amennyiben az valamely program/képzési program megvalósításához kapcsolódik.

Jogosult települések:

- Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Keszeg, Kosd, Legénd, Nézsa, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Penc, Rád, Rétság, Szendehely, Tereske, Tolmács

Megoldási javaslat összes becsült költsége: 35 978 EUR , 10 000 000 Ft

Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága: 35 978 EUR, 10 000 000 Ft

Megvalósítás során támogatható maximális projektméret: 17 989 EUR 5.000.000 Ft

Megvalósítás során támogatható minimális projektméret: 1799 EUR 500.000 Ft

Megvalósítás során várható kérelmek száma legalább 2 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások: 0 %
- Non-profit szervezetek: 100%
- Önkormányzatok: 0 %
- Egyházak: 0%
- Természetes személyek: 0%

4.2.2 A belső kohéziót erősítő társadalmi tevékenységek támogatása

Prioritás: A települések és a helyi közösség identitásának és kapcsolatainak erősítése, a humán erőforrás fejlesztése

ÚMVP intézkedés: Életminőség/diverzifikáció 413

Jogcím: LEADER – Községi célú fejlesztés

HPME azonosítója: 210a04

HPME kódolása:

Helyzet/adottság:

A HVK területén számos civil szervezet működik. A non-profit szervezetek többsége bírósági bejegyzéssel rendelkezik. Számuk évről évre növekszik. Legnagyobb számban egyesületi formában tevékenykednek a társadalmi szervezetek a térségben, amelyek jelentős önkéntes munkát végeznek és nagy létszámot mozgósítanak. Jellemző ezekre a szervezetekre, hogy általában a helyi lehetőségek függvényében működnek. A leggyakrabban előforduló tevékenységi kör: kulturális, szabadidő, hagyományőrző, falufejlesztés, sport, horgász, vadász, környezetvédelem, közbiztonság, vallás, tűzoltó stb.

Probléma/lehetőség:

Nem rendelkeznek megfelelő alaptőkével, bevételeiket döntő többségben a tagok befizetései, az önkormányzatok támogatásai képezik. A szervezetek nagy többsége nem rendelkezik főállású alkalmazottal, önálló bázissal, objektummal, irodával, adminisztratív, ügyintézői lehetőségekkel (számítógép, telefon, fax, nyomtató, internet csatlakozás stb.). Nincs szakmai kapacitásuk pályázati programok kidolgozására és megvalósítására.

Nem alakult még ki teljes körűen a hasonló profilú szervezetek több településre kiterjedő közös szövetségbe való tömörülése. Jelen tevékenységük nem terjed ki a működési területük kistérségi koordinációjára.

Megoldási javaslat:

A civil szervezetek társadalmi tevékenységének támogatása. Forrás biztosítása eszköz ellátásra. A térségi összefogás céljából végzett tevékenységek támogatása. Integráció támogatása. A hagyományőrzés, felkutatás, ápolás érdekében végzett tevékenységek támogatása. A faluturizmus fellendítését elősegítő tevékenységek támogatása.

Várható eredmény

A közösség fejlődését elősegítő szervezetek megerősödnek, biztos alapot adnak az idegenforgalom fejlődéséhez. Hozzájárulnak a település népesség megtartó képessége erősödéséhez.

A fiatalok megtalálják lehetőségüket, ezért nem költöznek el, megújulnak a települések. A települések közösségei elindulnak az endogén fejlődés irányába. A civil szervezetek évente közös települési rendezvényen mutatják be éves munkájuk eredményét.

Támogatjuk:

A civil szervezetek támogatásával a térségi összefogás céljából, a térségben végzett integráció megvalósítása érdekében, a hagyományőrzést, a hagyományok felkutatását, a hagyományok ápolását, valamint a falusi turizmus fellendítését. A civil, nonprofit szervezetek társadalmi tevékenysége kapcsán eszközbeszerzést, tradicionális eszközbeszerzést, rendezvények előkészítését, lebonyolítását, működési költségük finanszírozását.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

A tevékenységhez, fejlesztéshez kapcsolódóan kiadványkészítést, marketing tevékenységet.

Jogosult települések:

- Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Keszeg, Kosd, Legénd, Nézsa, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Penc, Rád, Rétság, Szendehely, Tereske, Tolmács

Megoldási javaslat összes becsült költsége: 89 944 EUR, 25 000 000 Ft

Megoldási javaslathoz szükséges támogatás nagysága: 89 944 EUR, 25 000 000 Ft

Megvalósítás során támogatható maximális projektméret: 17 989 EUR, 5 000 000 Ft

Megvalósítás során támogatható minimális projektméret: 1 799EUR, 500 000 Ft

Megvalósítás során várható kérelmek száma: legalább 5 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások: 0 %
- Non-profit szervezetek: 100%
- Önkormányzatok: 0 %
- Egyházak: 0%
- Természetes személyek: 0%

4.2.3 Az esélyegyenlőség fenntartása a hátrányos helyzetű népesség, csoportokat ellátó humán közösségi infrastruktúra fejlesztése

Prioritás: A települések és a helyi közösség identitásának és kapcsolatainak erősítése, a humán erőforrás fejlesztése

ÚMVP intézkedés: Életminőség/diverzifikáció 413

Jogcím: LEADER – Közösségi célú fejlesztés

HPME azonosítója: 210a06

HPME kódolása:

Helyzet/adottság:

A valós szükségleteket kielégítő, teljes körű, elérhető és minőségi szolgáltatást nyújtó ellátórendszer kiépítése, mely hozzájárul a lakosság életminőségének javításához és a speciális helyzetű csoportok társadalmi befogadásához. A közszolgáltatásokat hatékonyan és magas színvonalon működtető kooperatív intézményrendszer; sokszínű, innovatív ellátási formákat biztosító, minőségi szolgáltatást nyújtó intézményrendszer ma még hiányzik, mert a szakember ellátottság is gyenge.

Probléma/lehetőség:

A térségi szereplők együttműködésén alapuló közszolgáltatási rendszer kiépítése. A civil aktivitás és hálózatépítés megerősítése.

A humán szolgáltatások ellátásában (potenciálisan) közreműködő civil szervezetek, működési feltételeinek javítása, infrastruktúrájának fejlesztése A hiányzó valamint új, innovatív szolgáltatások működési feltételeinek megteremtése. Humán erőforrás-fejlesztés.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

Megoldási javaslat:

A térség megtartó-képességének fokozása szempontból kulcskérdés, hogy a térségben jelenleg elérhető szolgáltatások bővítése, a meglévők fejlesztése. A fiatalok megtartása, az életképes közösségek kialakulása nem csupán helyi döntéseket igényel, sokkal inkább a térség érdekeit is figyelembe vevő helyi döntéseket. Ehhez nélkülözhetetlen az a segítség, amit a források felhasználásával az akciócsoport generálni tud.

Várható eredmény

Az új szolgáltatások kialakítására, meglévők fejlesztésére fordított eszközök és energia hatékonyabban realizálódik. Összhatásában a térség egésze részesedik, pedig az egyes településeken oldottuk meg a feladatokat. Ezt a fajta minőségi eredményt kaphatjuk, ha hasznosulhatnak azon elvek, amelyek a „humán közösségi infrastruktúra fejlesztés és az esélyegyenlőség fenntarthatósága” érdekében használjuk fel e célra fordítandó forrásunkat.

Támogatjuk:

A térség népességmegtartó-képességének fokozására, a fiatalok helyben maradása, az életképes közösségek kialakulása, kialakítása érdekében, új szolgáltatások létrehozását, meglévők bővítését, fejlesztését. A valós szükségleteket kielégítő, teljes körű, elérhető és minőségi szolgáltatást nyújtó ellátórendszer kiépítését, mely hozzájárul a lakosság életminőségének javításához és a speciális helyzetű csoportok társadalmi befogadásához. A térségi szereplők (önkormányzatok, civil szervezetek, non-profit szervezetek, nemzetiségi szervezetek, kisebbségek) együttműködésén alapuló közszolgáltatási rendszer kiépítését. A civil aktivitás és hálózatépítés megerősítését, a civil szervezetek működési feltételeinek javítását, infrastruktúrájának fejlesztését, működésének támogatását. A hiányzó valamint az új, innovatív szolgáltatások működési feltételeinek megteremtésére irányuló tevékenységet, kapcsolattartást, rendezvényszervezést, marketing tevékenységet, kiadványkészítést.

Jogosult települések:

- Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Keszeg, Kosd, Legénd, Nézsa, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Penc, Rád, Rétság, Szendehely, Tereske, Tolmács

Megoldási javaslat összes becsült költsége: 53 967 EUR, 15 000 000 Ft

Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága: 53 967 EUR, 15 000 000 Ft

Megvalósítás során támogatható maximális projektméret: 5 397 EUR 1 500 000 Ft

Megvalósítás során támogatható minimális projektméret: 1 799 EUR 500 000 Ft

Megvalósítás során várható kérelmek száma: legalább 10 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások: 0 %
- Non-profit szervezetek: 100%
- Önkormányzatok: 100%
- Egyházak: 0 %
- Természetes személyek: 0%

4.3. Civil szervezetek műszaki fejlesztésének támogatása

Prioritás: A civil szervezetek fejlesztése

ÚMVP intézkedés: Életminőség/diverzifikáció 413

Jogcím: LEADER – Közösségi célú fejlesztés

HPME azonosítója: 210a05

HPME kódolása:

Helyzet/adottság:

A térségben a civil szervezetek nem rendelkeznek megfelelő alaptőkével, bevételeiket döntő többségben a tagok befizetései, az önkormányzatok támogatásai képezik. Nincs szakmai kapacitásuk pályázati programok kidolgozására és megvalósítására. Nem alakult még ki teljes körűen a hasonló profilú szervezetek több településre kiterjedő közös szövetségbe való tömörülése. Jelen tevékenységük nem terjed ki a működési területük kistérségi koordinációjára. Elérendő cél: a valós szükségleteket kielégítő, teljes körű, elérhető és minőségi szolgáltatást nyújtó ellátórendszer kiépítése.

Probléma/lehetőség:

A térségi szereplők együttműködésén alapuló közszolgáltatási rendszer kiépítése. A civil aktivitás és hálózatépítés megerősítése. A civil szervezetek, működési feltételeinek javítása, infrastruktúrájának fejlesztése. A hiányzó valamint új, innovatív szolgáltatások működési feltételeinek megteremtése. Humánerőforrás-fejlesztés.

Megoldási javaslat:

A civil szervezetek társadalmi tevékenységének támogatása. Forrás biztosítása eszköz ellátásra, a térségi összefogás céljából végzett tevékenységek támogatása érdekében. A hagyományőrzés, felkutatás, ápolás érdekében végzett tevékenységek ellátásához szükséges eszközbeszerzések támogatása. A faluturizmus fellendítését elősegítő tevékenységek támogatása.

Várható eredmény

A fejlesztés eredményeként növekszik a civil szervezetek öntevékenysége, amely hozzájárul a helyi hagyományok bemutatásához és megőrzéséhez, ezáltal a faluturizmus fellendítéséhez.

Támogatjuk:

Olyan műszaki fejlesztést, amely elősegíti a civil, nonprofit szervezetek társadalmi tevékenységét, a vendégforgalom növekedésével együttjáró feladatok ellátását. A térségi összefogás, a térségi kohézió megteremtése érdekében tevékenykedő civil és nonprofit szervezetek eszközfejlesztését, amennyiben azok tevékenysége a helyi hagyományok (régimesterségek, szokások, technikák, tevékenységek) megőrzésére, a helyi hagyományok felkutatására, a helyi hagyományok ápolására, vagy a falusi turizmus fellendítésére, környezetbarát közlekedési módok terjesztésének elősegítésére irányul. A civil, nonprofit szervezetek műszaki fejlesztését, eszközbeszerzését, és az ezekhez kapcsolódó olyan kiegészítő tevékenységet, amely a beszerzendő eszköz, megvalósítandó műszaki fejlesztéshez nélkülözhetetlen, illetve ahhoz kapcsolódik.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

Jogosult települések:

- Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Keszeg, Kosd, Legénd, Nézsa, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Penc, Rád, Rétság, Szendehely, Tereske, Tolmács

Megoldási javaslat összes becsült költsége: 71 955 EUR, 20 000 000 Ft

Megoldási javaslatához szükséges támogatás nagysága: 71 955 EUR, 20 000 000 Ft

Megvalósítás során támogatható maximális projektméret: 7196 EUR, 2 000 000 Ft

Megvalósítás során támogatható minimális projektméret: 720 EUR, 200 000 Ft

Megvalósítás során várható kérelmek száma: legalább 10 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások: 0 %
- Non-profit szervezetek: 100%
- Önkormányzatok: 0 %
- Egyházak: 0 %
- Természetes személyek: 0%

4.4. Civil szervezetek határon átnyúló együttműködésének támogatása

Prioritás: A civil szervezetek fejlesztése

ÚMVP intézkedés: Életminőség/diverzifikáció 413

Jogcím: LEADER - Térségek közötti és nemzetközi együttműködések

HPME azonosítója: -

HPME kódolása:

Helyzet/adottság:

A DIPO előzetesen elismert akciócsoport nevében is jelzi, hogy „Határon átnyúló Együttműködések Helyi Közösség” abban érdekelt, hogy a határ túlsó oldalán a magyarokkal, mint az ottani kisebbséggel tartalmaz kapcsolat alakulhasson ki. A Helyi Közösség területén a legnagyobb nemzetiségű éppen a szlovák kisebbség. A 2006-os választójegyzéken szereplő adatok szerint: **19275 fő** választópolgárból **279 fő roma**, **479 fő szlovák** és **168 fő német** nemzetiségű. A HVK területén 7 településen élnek romák, 6 településen szlovákok és 2 településen német nemzetiség.

Probléma/lehetőség:

Hasonlóan más civil szervezetekhez, nem rendelkeznek megfelelő alaptőkével, bevételeiket döntő többségben a tagok befizetései, az önkormányzatok támogatásai képezik. A szervezetek nagy többsége nem rendelkezik főállású alkalmazottal, önálló bázissal, objektummal, irodával, adminisztratív, ügyintézői lehetőségekkel (számítógép, telefon, fax, nyomtató, internet csatlakozás stb.).

Megoldási javaslat:

Támogatjuk a civil szervezetek határon átnyúló együttműködését, az idegenforgalom fellendítését célzó tevékenységüket, támogatással segítjük a hagyomány őrzés, ápolás terén végzett tevékenységüket. Közös rendezvényeik költségéhez pályázati formában hozzájárulunk.

Várható eredmény

Megerősödnek a helyi szervezetek. A térség élő kapcsolatot épít ki a határon túli területekkel. Évente közös rendezvénnyel mélyítik el a kapcsolatokat. A kapcsolatépítésben rejlő kulturális értékek felkutatásában aktívan közreműködnek a helyi civil szervezetek. Ápolják hagyományaikat, hozzájárulnak a kulturális örökség védelemhez. Ezzel közvetlenül is részt vesznek az idegen forgalom fellendítésében, a faluturizmus kiteljesedésében, a települések, a térség fejlődésében.

Támogatjuk:

- Támogatjuk a civil szervezetek határon átnyúló együttműködésének szervezését, a napi kapcsolattartást, a kölcsönös delegációk fogadását, a rendezvényeken való megjelenést, amelynek viszonzásaként a határon túli szervezetek is megjelennek a mi – a HVK területén szervezett - rendezvényeinken.
- Támogatjuk azokat a határon átnyúló együttműködések (kulturális, szakmai stb), amelyek az idegenforgalom fellendítését előmozdítják.
- Támogatással segítjük a hagyományőrzés, ápolás terén végzett tevékenységeket. E tekintetben főleg a nemzeti kisebbségek, a roma szervezetek jöhetnek számításba, de a magyar hagyományőrző szervezetek is támogatásban részesülhetnek, ha a határon átnyúló együttműködéssel szervezett kapcsolatot érvényesítenek.
- A határon átnyúló együttműködések rendezvényeinek költségét, amelyen a határon túli szervezetek is közreműködőként (fellépőként, kiállítóként stb.) megjelennek, pályázati formában.

Jogosult települések:

- Bánk, Berkenye, Borsosberény, Diósjenő, Felsőpetény, Keszeg, Kosd, Legénd, Nézsa, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Penc, Rád, Rétság, Szendehely, Tereske, Tolmács

Megoldási javaslat összes becsült költsége: 0 EUR, 0 Ft

Megoldási javaslathoz szükséges támogatás nagysága: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során támogatható maximális projektméret: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során támogatható minimális projektméret: 0 EUR, 0 Ft

Megvalósítás során várható kérelmek száma 0 db

Támogatási intenzitások

- Vállalkozások: 0 %
- Non-profit szervezetek: 0%
- Önkormányzatok: 0%
- Egyházak: 0%
- Természetes személyek: 0%

3.5 Forrásallokáció

III. Tengely

Az ÚMVP intézkedéseit tekintve HPME fogalmazható meg, de a jelenlegi felülvizsgálat során (2011. évben) forrás NEM allokálható a következő intézkedésekre:

- Területközi és nemzetközi térségek közötti együttműködés (ÚMVP 5.3.4.2)
- Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése (ÚMVP 5.3.3.1.2)
- A turisztikai tevékenységek ösztönzése (ÚMVP 5.3.3.1.3)

A fentiek tükrében a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiában szereplő I. és II. prioritások alá sorolt intézkedésekre nem allokált forrást az akciócsoport 2011. évre. Azonban tekintettel az akciócsoport által kitűzött fejlesztési célokra, valamint arra, hogy a fejlesztési források 45%-át gazdaságfejlesztésre szükséges fordítani, a DIPO HACS tartalékkeretet különített el a gazdaságfejlesztési célok későbbi megvalósítása érdekében. A tartalékkeret mértéke 428 197 €, amely várhatóan 2012-ben kerül kiírásra.

Az ÚMVP intézkedéseit tekintve HPME fogalmazható meg és forrás allokálható a következő intézkedésekre:

- a) Falumegújítás és fejlesztés (ÚMVP 5.3.3.2.2.)
- b) A vidéki örökség megőrzése és fenntartható fejlesztése (ÚMVP 5.3.3.2.3)

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégiában szereplő III. prioritásra az akciócsoport 374 165 €-t, 103 999 399 Ft fejlesztési forrást allokált 2011. évre.

A III. prioritás intézkedései:

- 3.1.1 A térségi közösségi és kulturális (al)központok megújítása
- 3.1.2 A települési központok megújítása
- 3.1.3. A települési közösségi (játsszótér), kulturális funkciók bővítése
- 3.2. A helyi piacok létrehozásának és fejlesztésének támogatása
- 3.3. A települési (tér) kapcsolatok erősítése
- 3.4. Élő és élettelen természeti értékek és a helyi kulturális örökség fenntartható- fejlesztése

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

Az egyes intézkedések közötti forrás allokációt az alábbi táblázat foglalja össze.

II. CÉLKITŰZÉSEK	3. Prioritas					
III. INTÉZKEDÉSEK (HPME) sorszama	3.1.1	3.1.2	3.1.3	3.2	3.3	3.4
HPME besorolása (HVS jogcím szerint)	a)	a)	a)	a)	a)	a)
HPME-hez sorolt forrás (Ft)	7 000 000	9 999 807	19 999 892	9 999 807	6 999 893	50 000 000

IV. tengely

Az ÚMVP intézkedéseit tekintve HPME fogalmazható meg és forrás allokálható a következő jogcímekre:

- a) közösségi célú
- b) vállalkozási alapú
- c) rendezvény
- d) képzés
- e) tervek és tanulmányok
- f) térségen belüli együttműködés

A fentiek tekintetében, mivel a térségek közötti és nemzetközi együttműködések jogcímre 2011. évben nem allokálható forrás, így a 4.4 intézkedésre az akciócsoporthoz nem allokált forrást 2011. évben. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégiában szereplő I. és IV. prioritáson belül a IV. tengely intézkedéseire az akciócsoporthoz 788 005 €-t, 219 025 990 Ft fejlesztési forrást allokált 2011. évre.

Az I. és IV. prioritás intézkedései a IV. tengelyen belül:

1.8. Helyi termékek létrehozása, forgalmazása feldolgozása és a helyi termékekhez kapcsolódó együttműködések kialakítása

1.10. A helyi termék védjegy kialakítása, az országos és nemzetközi szintű védjegyek működésének előkészítése

1.11. Helyi vállalkozások hálózatosodásának fejlesztése, az együttműködő szervezeteket összefogó, a helyi termék összehangolását szervező munkacsoport létrehozása

4.1.1. Az egyházak közösségfejlesztő tevékenységének segítése

4.1.2. Kisértékű intézkedések

4.2.1 A kisebbségek (nemzetiségek, roma lakosság) identitásának erősítése és integrációjának elősegítése

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

- 4.2.2 A belső kohéziót erősítő társadalmi tevékenységek támogatása
4.2.3 Az esélyegyenlőség fenntartása a hátrányos helyzetű népesség, csoportokat ellátó humán közösségi infrastruktúra fejlesztése
4.3. Civil szervezetek műszaki fejlesztésének támogatása
4.4. Civil szervezetek határon átnyúló együttműködésének támogatása

Az egyes intézkedések közötti forrás allokációt az alábbi táblázat foglalja össze.

II. CÉLKITŰZÉSEK	1. Prioritás			4. prioritás	4. 1 prioritás		4.2 prioritás		
	1.8	1.10	1.11		4.1.1	4.1.2	4.2.1	4.2.2	4.2.3
III. INTÉZKEDÉSEK (HPME) sorszám				4.3					
HPME besorolása (HVS jogcím szerint)	b)	a)	f)	a)	a)	c)	d)	a)	a)
Gazdaságfejlesztési?	Igen	Nem	Igen	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem
Kis értékű HPME?	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Igen	Nem	Nem	Nem
HPME-hez sorolt forrás (Ft)	83025990	15000000	30000000	20000000	6000000	15000000	10000000	25000000	15000000

4 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégiával kapcsolatos intézkedések

4.1 Nyilvánossági intézkedések, projektötlet-gyűjtés

Az Akciócsoport 2011. február 10-én, honlapján hirdetményben tájékoztatta a helyi szereplőket a felülvizsgálat menetrendjéről, amelyben a főbb szakaszok mellett a közeljövőben esedékes tájékoztató fórumok megtartására, az iroda nyitvatartási idejében a személyes konzultáció biztosítására, valamint a honlapon történő folyamatos tájékoztatásra és e-mailben történő hozzászólási lehetőségre hívta fel a figyelmet.

A hirdetmény a HACS tervezési területéhez tartozó önkormányzatok részére is kiküldésre került, azzal a kéréssel, hogy helyezték el településük honlapján. Továbbá a munkaszervezet 2011. február 14-én a hirdetményt plakát formájában, összesen 50 példányban eljuttatta az Akciócsoporthoz tartozó településekre. A plakátok minden esetben azonnal kifüggesztésre kerültek.

A felülvizsgálathoz kapcsolódóan az indító megbeszélés, a DIPO Khe. közgyűlése, az IH 6/2011 (II.4.) közleményében előírt feltételeknek megfelelően 2011. február 18-án került megtartásra. A közgyűlés időpontjáról és témájáról az egyesület honlapján tájékoztatta a helyi szereplőket. A közgyűlés napirendi pontjai a felülvizsgálat forgatókönyvének áttekintése, a tájékoztató fórumok számának, helyszínének, időpontjainak meghatározása, valamint a tervezői csoport tagjainak és a munkacsoportok tagjainak megválasztása volt. A megválasztott tervezői csoport tagjainak névsorát az egyesület a döntést követő első munkanap honlapján közzétette.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

A felülvizsgálathoz kapcsolódó tájékoztató fórumok meghívója az Akciócsoport honlapján 2011. február 18-án elhelyezésre került, továbbá minden tagönkormányzat részére elektronikus formában még aznap kiküldésre került, azzal a kéréssel, hogy helyezték el településük honlapján és terjesszék az érintett helyi szereplők között a minél szélesebb körű nyilvánosság biztosítása érdekében. Az önkormányzatok a kérésnek eleget téve elhelyezték honlapjukon a fórumok meghívóját.

A felülvizsgálathoz kapcsolódóan mikrotérségenként egy, összesen 5 tájékoztató fórum került megtartásra 2011. február 22–28. között a következő településeken: Tolmács, Diósjenő, Nőtincs, Rád, Nógrádsáp. Az öt fórumon összesen 25 fő képviselte a helyi szereplők érdekeit, illetve nyilvánított véleményt a felülvizsgálattal kapcsolatban. A fórumon résztvevők megoszlása képviselő szerint: önkormányzat: 32%, vállalkozások: 28%, civil és non-profit szervezetek: 20%, magánszemélyek 20%.

A tájékoztató fórumoknak, személyes konzultáció biztosításának, honlapon történő tájékoztatásnak köszönhetően 2011. március 4-ig 29 projektötlet adatlap érkezett be az egyesület munkaszervezeti irodájába, az alábbi településekről: Penc, Rád, Tolmács, Bánk, Diósjenő, Nógrád. A beérkezett projektötletek megoszlása képviselő szerint: civil és non-profit szervezetek 48% önkormányzat: 24%, magánszemélyek 14%, egyház: 14%, vállalkozók részéről nem került benyújtásra projektötlet adatlap.

A fórumokon készített emlékeztetők elérhetőségét és a projektötlet adatlapot a munkaszervezet az Akciócsoport honlapján biztosította. A emlékeztetőket letöltők száma 53, míg a projektötlet adatlapot összesen 22-en töltötték le 2011. március 9-ig.

A tervezői csoport 2011. február 25-én a Rádon megrendezésre került tájékoztató fórum előtt, 2011. március 4-én Rétságán tartott nyilvános megbeszélést. A tervezői csoport üléseiről a helyi szereplők az egyesület honlapjáról tájékozódhattak. A tervezői csoport a HVS felülvizsgálat 1. szakaszát 2011. március 9-én zárta le, amikor a DIPO Khe. döntéshozó testülete elfogadta a tervezői csoport által előterjesztett anyagot. A vonatkozó 6/2011 (II.4.) IH közlemény iránymutatásai alapján a HVS tervezési útmutató 3.3 pontjáig került elkészítésre és jóváhagyásra a stratégia az 1. szakasz végéig. A jóváhagyott HVS az egyesület honlapjára feltöltésre került.

Az egyesület munkaszervezetéhez beérkezett, összesen 37 projektötlet adatlapról döntés a 2011. március 24-én megtartásra került DIPO döntéshozó és tervezői csoport együttes ülésén született. Március 4-e után további 8 projektötlet adatlap érkezett be az egyesület munkaszervezetéhez, amelyet a döntéshozó testület figyelembe vett döntése során. Összesen nyolc településről érkeztek be a projektötletek (Penc, Rád, Tolmács, Bánk, Diósjenő, Nógrád, Nőtincs, Berkenye). A beérkezett projektötletek megoszlása képviselő szerint: civil és non-profit szervezetek: 41% önkormányzat: 19%, magánszemélyek: 16%, vállalkozások: 14 %, egyházak: 11 %.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

A HVS felülvizsgálat 2. szakasza az elfogadott HVS-ben szereplő intézkedések alapján a HPME katalógus összeállításával folytatódott, amely a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal és az Irányító Hatóság munkatársaival történő egyeztetés után 2011. május 12-én megtartott elnökségi ülésen kerültek jóváhagyásra. A célterület excel tábla a nyilvánosság biztosítása céljából a HACCS honlapjára feltöltésre került. A végleges HVS-t a célterületekkel együtt 2011. május 26-án fogadta el a DIPO Khe. Közgyűlése.

A HVS tervezés teljes időszakában a személyes konzultációs lehetőség biztosítva volt az egyesület munkaszervezetének irodájában. A felülvizsgálat tárgyában történő megkeresések többsége a projektindító adatlapoknak a HACCS - hoz történő eljuttatásához, a pályázati lehetőségek benyújtási időszak megnyílásának kezdetéhez kapcsolódtak, de projektötletek kidolgozásában is kértek segítséget, mind telefonon, mind személyesen.

4.2. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia végrehajtása

A DIPO Khe Közgyűlése 2010 szeptemberében áttekintette az elmúlt 3 év LEADER szervezését és elfogadta, döntésével meg is erősítette, hogy a következő időszakban tekintsük át a településeink helyzetét és a következő időszak pályáztatásának súlypontját az olyan fejlesztések adják, amelyekkel elő segíthető a térség komplex fejlesztése. A HVS felülvizsgálat során ezt a komplex fejlesztésre törekvést tüztük magunk elé.

A HACCS eddigi működése bizonyítja, hogy aktív közreműködőként kapcsolódtunk be a TDM szervezésbe, aktív közreműködést vállaltunk az IKSZT-s pályázat kialakításában, bizonyítva, hogy a vidékfejlesztés akkor lehet csak hatékony, ha a gazdaság fejlesztés komplexitásából indul ki és megtalálja helyét a vidékfejlesztésnek. A 2.2. pontban részletesen beszámoltunk arról, hogy a HVS felülvizsgálatot megelőzően milyen részletességgel térképeztük fel a HACCS térségének településeit. Felfogásunkban bizonyítható, hogy a terület, - térség, - település, - vidék, - a turizmus - stb. fejlesztés egy gazdaság fejlesztés egységes rendszerére törekszünk és ebben kerestük meg a HVS helyét és szerepét.

A HVS végrehajtásában arra törekszünk, hogy a helyi termékre összpontosítva találjuk meg a gazdaság élénkítési, a térség megtartó-képességét fokozó összetevőt. Erősítsük meg a helyi közösséget, mert erős, életképes közösség képes céljait körvonalazni, majd a forrás megjelenésével kivitelezni, megvalósítani.

Az elmúlt években a Szent István Egyetem (SZIE) 40 hallgatója végzett a HACCS területén üzemi gyakorlat kapcsán értékelő, elemző tevékenységet a HVS kapcsán. Az Egyetem oktatóival is maradt a közvetlen kapcsolat, amely a tudás és ezen keresztül az innováció szervezett elmélyítését is hivatott szolgálni.

Tagunk a Gödöllői Innovációs Központ (GIK) Kft, amely fő tevékenységeként a vidékfejlesztés innovációs megerősítésére született többek mellett a SZIE bábáskodásával.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

A 3.2. pontban írtuk: „*Vidékgazdaság, helyi termékek, helyi piac: Komoly szervezésre van szükség.*” Ha áttekintjük a HVS-t ezek a fogalmak kibontásra kerültek, intézkedéseinkben megfogalmazódtak. „*Nagy szükség van a vidékfejlesztés és a **Helyi TDM** összhangjának megteremtésére, sok feladat vár a létrejött Helyi és Térségi TDM-re: a helyi turizmus lehetőségei és formák kihasználására, a vidék felzárkóztatásának előmozdítására.*” Olvasható a 3.2.pontban. A HVS-ben pedig megtalálhatjuk azokat az utalásokat, amelyekkel jelezzük egy-egy intézkedés kapcsán, hogy a helyi TDM támogató nyilatkozata jelentős pontszámmal szerepel. Ennek a két hivatkozásnak a példáján szeretnénk bemutatni a HVS végrehajtásában szándékolt együttműködést mind a helyi termelőkkel, helyi lakossággal, mind a társ szervezetekkel.

A HVS felülvizsgálat anyagunkban olvasható, hogy nem csupán a III. Tengely és a IV. Tengely pályázataira helyezünk hangsúlyt. Az elmúlt évben az ÉMOP pályázat kapcsán a DIPO Khe általános iskolás gyerekek képzésével, gyakorlati foglalkozások keretében komoly munkát végzett. A jövőben is részt keresünk más pályázati lehetőségekben, hogy a térség megtartó-képességét fokozzuk, hogy a fiatalok helyben maradását elősegítsük, hogy tudjanak ott boldogulni, ahol élnek, hogy fiatal szakemberek letelepedésével elősegítsük a helyi közösségek életképességének növelését. A nemzetiségek, a kisebbségek szerepét is azért preferáljuk a HVS intézkedések között is, hogy jelezzük: velük együtt kívánjuk a vidéket fejleszteni. Nem ellenükre, nem nélkülük, **VELÜK EGYÜTT!**

Megalakulásunkkor is az volt a célunk, hogy 2007-2014 közötti tevékenységünkkel megalapozzuk a következő ciklusi tevékenységünket. A HVS végrehajtása, a monitoringolás tehát azt is jelenti, hogy az elmúlt időszak tevékenységét, eredményét felhasználva egy megalapozott újabb ciklus programmal segítsük térségünk fejlődését előmozdítani.

5 Mellékletek

5.1 A HVS felülvizsgálat során végzett tevékenységek

A HVS felülvizsgálat során időrendi sorrendben az alábbi tevékenységek kerültek elvégzésre:

2011. február 10. HVS felülvizsgálat indításáról szóló hirdetmény elhelyezése a DIPO Khe. honlapján.

2011. február 14. HVS felülvizsgálat indításáról szóló hirdetmény eljuttatása, kihelyezése plakát formájában az akciócsoporthoz tartozó településekre, összesen 50 példányban.

2011. február 15. HVS indító megbeszélés időpontjának elhelyezése a DIPO Khe. honlapján.

2011. február 18. HVS indító megbeszélés, DIPO Khe. Közgyűlése

2011. február 18. HVS tájékoztató fórumok meghívójának elhelyezése a DIPO Khe. honlapján.

2011. február 18. HVS fórumok meghívójának kiküldése a DIPO tagtelepüléseinek, honlapokon való elhelyezés, terjesztés céljából.

2011. február 21. Az indító megbeszélésen a DIPO Khe. közgyűlése által megválasztott tervezői csoport tagjai névsorának elhelyezése a DIPO Khe. honlapján.

2011. február 21. Az IH által Jászapátin megszervezett HVS felülvizsgálattal kapcsolatos képzésen való részvétel.

2011. február 22. Az IH által Deszken megszervezett HVS felülvizsgálattal kapcsolatos képzésen való részvétel.

2011. február 22. HVS felülvizsgálattal kapcsolatos tájékoztató fórum, Tolmács

2011. február 23. HVS felülvizsgálattal kapcsolatos tájékoztató fórum, Diósnjénő

2011. február 24. HVS felülvizsgálattal kapcsolatos tájékoztató fórum, Nőtincs

2011. február 24. Tolmácson megtartott tájékoztató fórumon készült emlékeztető feltöltése a DIPO Khe. honlapjára.

2011. február 24. Nőtincsen megtartott tájékoztató fórumon készült emlékeztető feltöltése a DIPO Khe. honlapjára.

2011. február 25. HVS felülvizsgálattal kapcsolatos tájékoztató fórum, Rád

2011. február 25. Diósnjenőn megtartott tájékoztató fórumon készült emlékeztető feltöltése a DIPO Khe. honlapjára.

2011. február 25. Rádon megtartott tájékoztató fórumon készült emlékeztető feltöltése a DIPO Khe. honlapjára.

2011. február 25. Tervezői csoport ülés, Rád

2011. február 28. HVS felülvizsgálattal kapcsolatos tájékoztató fórum, Nógrádsáp

2011. február 28. Nógrádsápon megtartott tájékoztató fórumon készült emlékeztető feltöltése a DIPO Khe. honlapjára.

2011. március 1. záró fórum és a tervezői csoport ülés meghívójának elhelyezése a DIPO Khe. honlapján

2011. március 4. Záró fórum és tervezői csoport ülés, Rétság

2011. március 9. DIPO Khe. döntéshozó ülés, tervezői csoport ülés, HVS elfogadása, 1. szakasz lezárása

2011. március 21. HVS felülvizsgálat 1 szakaszának lezárása során elfogadott HVS feltöltése a DIPO Khe. honlapjára.

2011. március 24. DIPO döntéshozó és tervezői csoport együttes ülés, döntés beérkezett projektötletekről

2011. április 26. A tervezői csoport által elkészített LEADER célterületek egyeztetése a Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Hivatallal Miskolcon.

2011. április 27. A tervezői csoport által elkészített LEADER célterületek egyeztetése az Irányító Hatósággal Budapesten.

2011. május 12. DIPO Khe. elnökségi ülés: célterületek elfogadása

2011. május 02. IH által jóváhagyott célterületek feltöltése a DIPO Khe. honlapjára

2011. május 13. Tervezői csoport által véglegesített célterületek feltöltése a DIPO Khe. honlapjára

2011. május 26. DIPO Khe. közgyűlés: HVS elfogadása

2011. május 30. DIPO Khe. közgyűlés által elfogadott HVS feltöltése a DIPO Khe. honlapjára.

5.2 Pénzügyi táblázatok, forrásallokáció

III. Tengely

A III. tengely keretében az I. kör kiírása előtt a rendelkezésre álló fejlesztési forrás 1. 921. 225 € -nak megfelelő forintösszeg volt DIPO Khe. működési területén. Az I. körben a III. tengely 4 jogcíme nyílt meg, amelyre a kérelmeket többszöri határidő módosítás után 2009. január 10-ig nyújthatták be az ügyfelek.

A III. tengely I. körében megnyíló jogcímek:

- Vidéki örökség megőrzése
- Falumegújítás és – fejlesztés
- Turisztikai tevékenységek ösztönzése
- Mikroállalkozások létrehozása és fejlesztése

A DIPO Khe. működési területén az I. körben 27 db támogatási kérelem érkezett be, amelyből a DIPO Khe. döntéshozó testületének döntése alapján 4 db kérelem került támogatásra.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

Az I. kör utáni forráslekötést jogcímenként az alábbi táblázat mutatja:

III. tengely I. kör (2009: 266,7 Ft/€)		
	€	Ft
Rendelkezésre álló forrás	1 921 225	512 390 708
lekötés I. kör összesen	267 213	71 265 707
III. tengely I. kör lekötés jogcímenként		
Falumegújítás - és fejlesztés	54 843	14 626 628
Vidéki örökség megőrzése	0	0
Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése	17 413	4 644 047
Turisztikai tevékenységek ösztönzése	194 957	51 995 032
III. tengely I. kör lekötés aránya		
Gazdaságfejlesztés arány I. kör	79%	79%
Nem gazdaságfejlesztés I. kör	21%	21%

A III. tengely keretében a II. kör kiírása előtt a rendelkezésre álló fejlesztési forrás 1.654. 012 € -nak megfelelő forintösszeg volt DIPO Khe. működési területén. A II. körben szintén az I. körben megnyílt jogcímekekre nyújthatták be kérelmüket az ügyfelek 2009. november 16. és 2009. december 16. között.

A DIPO Khe. működési területén a II. körben 37 db támogatási kérelem érkezett be, amelyből a DIPO Khe. döntéshozó testületének döntése alapján 24 db kérelem került támogatásra.

A II. kör utáni forráslekötést jogcímenként az alábbi táblázat mutatja:

III. tengely II. kör (2011: 277,95 Ft/€)		
	€	Ft
Rendelkezésre álló forrás	1 654 012	459 732 635
lekötés II. kör összesen	922 616	259 762 407
III. tengely II. kör lekötés jogcímenként		
Falumegújítás - és fejlesztés	325 075	90 354 547
Vidéki örökség megőrzése	332 286	92 358 944
Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése	123 996	34 464 795
Turisztikai tevékenységek ösztönzése	153 208	42 584 121
III. tengely II. kör lekötés aránya		
Gazdaságfejlesztés arány I. kör	30%	30%
Nem gazdaságfejlesztés I. kör	71%	70%

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

A DIPO Khe. működési területén a III. tengely III. körére tervezhető források mértékét az I és a II. kör során lekötött források utáni maradvány, valamint az Irányító Hatóság 46/2011 (IV.6.) közleményében meghatározott a III. tengely fejlesztési forrásait kiegészítő forrás mértéke határozta meg az alábbiak szerint.

III. tengely III. körére tervezhető forrás (2011: 277,95 Ft/€)		
	€	Ft
maradvány (I. és II. kör után)	731 396	203 291 623
kiegészítő forrás (46/2011 IH közlemény):	70 967	19 725 188
összesen:	802 363	223 016 811

A tervezésnél az ÚMVP intézkedéseit tekintve 2011. évben forrás NEM allokálható a következő intézkedésekre, mivel azok központilag kerülnek kiírásra:

- Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése
- A turisztikai tevékenységek ösztönzése

Tekintettel az akciócsoport által kitűzött fejlesztési célokra, valamint arra, hogy a fejlesztési források 45%-át gazdaságfejlesztésre szükséges fordítani, a DIPO HACS tartalékkeretet különített el a gazdaságfejlesztési célok későbbi megvalósítása érdekében. A tartalékkeret mértéke 428 197 €, amely várhatóan 2012-ben kerül kiírásra.

A III. körre tervezett forráselosztást az alábbi táblázat szemlélteti jogcímenként.

III. tengely III. körre tervezett forrás		
	€	Ft
Falumegújítás - és fejlesztés	194 277	53 999 399
Vidéki örökség megőrzése	179 888	50 000 000
Gazdaságfejlesztésre elkülönített	428 197	119 017 412

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégiában szereplő III. prioritásra az akciócsoport 374 165 €-t, 103 999 399 Ft fejlesztési forrást allokált 2011. évre.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

A III. prioritáson belül az egyes intézkedések közötti 2011. évre vonatkozó forrás allokációt az alábbi táblázat foglalja össze.

II. CÉLKITŰZÉSEK	3. Prioritas					
	3.1.1	3.1.2	3.1.3	3.2	3.3	3.4
III. INTÉZKEDÉSEK (HPME) sorszám						
HPME besorolása (HVS jogcím szerint)	a)	a)	a)	a)	a)	a)
HPME-hez sorolt forrás (Ft)	7 000 000	9 999 807	19 999 892	9 999 807	6 999 893	50 000 000

IV. tengely

A IV. tengely keretében az I. kör kiírása előtt a rendelkezésre álló fejlesztési forrás 649. 924 € -nak megfelelő forintösszeg volt a DIPO Khe. működési területén. Az I. körben a DIPO Khe. által 7 célterület került meghirdetésre, amelyre az ügyfelek 2009. október 16. és 2009. november 16. között nyújthatták be pályázataikat. Az I. körben 33 pályázat érkezett be, amelyből 16 került támogatásra a DIPO Khe. döntéshozó testületének döntése alapján.

A forráslekötést az alábbi táblázat mutatja.

IV. tengely I. Kör (2010: 270,42 Ft/€)		
	€	Ft
Rendelkezésre álló forrás	649 924	175 752 448
lekötött forrás	111 655	30 193 745
maradvány	538 269	145 558 703

A DIPO Khe. működési területén a IV. tengely II. körére tervezhető források mértékét az I. kör során lekötött források utáni maradvány, valamint az Irányító Hatóság 24/2011 (III.18.) közleményében meghatározott a IV. tengely fejlesztési forrásait kiegészítő forrás mértéke határozta meg az alábbiak szerint.

LEADER II. kör		
	€	Ft
I. kör maradvány	538 269	149 611 878
kiegészítő forrás (24/2011. IH közlemény)	249 736	69 414 112
II. körre tervezett forrás:	788 005	219 025 990

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégiában szereplő I. és IV. prioritáson belüli intézkedésekre az akciócsoport 788 005 €-t, 219 025 000 Ft fejlesztési forrást allokált 2011. évre.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

Az egyes intézkedések közötti 2011. évre vonatkozó forrás allokációt az alábbi táblázat foglalja össze.

II. CÉLKITŰZÉSEK	1. Prioritás			4. prioritás	4. 1 prioritás		4.2 prioritás			
	1.8	1.10	1.11		4.3	4.1.1	4.1.2	4.2.1	4.2.2	4.2.3
III. INTÉZKEDÉSEK (HPME) sorszám										
HPME besorolása (HVS jogcím szerint)	b)	a)	f)	a)	a)	c)	d)	a)	a)	
Gazdaságfejlesztési?	Igen	Nem	Igen	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	
Kis értékű HPME?	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Igen	Nem	Nem	Nem	
HPME-hez sorolt forrás (Ft)	83025990	15000000	30000000	20000000	6000000	15000000	10000000	25000000	15000000	

5.3 A nyilvánossági intézkedésekre vonatkozó igazoló dokumentumok

A nyilvánossági intézkedéseket igazoló dokumentumok szkennelt formában a HVS mellékletét képezik az 5.1 mellékletben részletezett releváns tevékenységek szerint.

5.4 Térképek (a térség természeti, egyéb adottságait bemutató térképek)

DIPO Duna-Ipoly Határmenti Együttműködés Helyi Közössége Közhasznú Egyesülethez tartó települések térképe.

5.5 Táblázatok (statisztikai adatok összefoglaló táblázatai)

Az SZJA alap megoszlása és a lakosság számának alakulása a HVK területén

Település	SZJA alap Ft (2005)	Lakos	
		2002	2006
Bánk	557 407	682	699
Berkenye	577 705	603	671
Borsosberény	414 936	1012	1015
Diósjenő	506 640	2910	3017
Felsőpetény	551 666	719	682
Keszeg	574 736	682	680
Kosd	528 336	2224	2368
Legénd	355 653	553	528
Nézsza	529 564	1179	1161
Nógrád	598 600	1509	1514
Nógrádsáp	556 477	974	939
Nőtincs	547 024	1165	1158
Ósagárd	442 447	348	344
Penc	543 840	1369	1445
Rád	591 856	1639	1749
Rétság	777 464	3011	2975
Szendehely	636 680	1429	1518
Tereske	413 179	727	717
Tolmács	631 427	770	778
		23505	23958

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

Munkanélküliségi arányok %

Település	2007	2006	2005	2004	2003
Bánk	7,93	5,30	7,57	5,00	5,43
Berkenye	2,67	3,93	3,74	3,90	2,16
Borsosberény	10,71	10,82	10,59	7,07	9,09
Diósjenő	6,45	6,40	6,95	5,66	5,61
Felsőpetény	6,40	6,01	5,80	4,86	3,92
Keszeg	7,40	5,05	6,00	6,28	3,45
Kosd	3,39	2,50	3,20	3,74	2,82
Legénd	9,55	8,38	9,15	4,91	6,67
Nézsa	8,13	8,45	7,19	8,15	8,19
Nógrád	5,06	5,12	6,88	5,27	3,93
Nógrádsáp	7,10	4,83	5,77	5,41	3,72
Nőtincs	6,76	6,24	5,92	5,42	6,07
Ósagárd	4,85	3,88	6,47	5,39	5,47
Penc	3,32	1,98	2,05	2,74	2,44
Rád	3,89	2,87	2,46	2,61	2,07
Rétság	9,09	7,38	7,80	6,81	5,41
Szendehely	4,47	4,20	5,96	5,93	4,15
Tereske	9,86	7,39	7,78	5,52	9,22
Tolmács	5,11	4,55	3,62	3,30	4,00

2007. Munkanélküli 980 fő, Aktív munkakorú: 15730 fő, Arány %: 6,23%

A választójegyzéken szereplő választópolgárok (Kisebbségek is) száma településenként

Település	Választó	Roma	Szlovák	Német
Bánk	617	0	96	0
Berkenye	518	72	0	65
Borsosberény	797	0	0	0
Diósjenő	2366	0	0	0
Felsőpetény	547	0	0	0
Keszeg	576	0	0	0
Kosd	1884	0	0	0
Legénd	416	36	78	0
Nézsa	950	0	99	0
Nógrád	1248	0	0	0
Nógrádsáp	778	0	65	0
Nőtincs	939	25	0	0
Ósagárd	281	0	72	0
Penc	1129	0	0	0
Rád	1383	19	0	0
Rétság	2395	41	69	0
Szendehely	1223	33	0	103
Tereske	582	53	0	0
Tolmács	646	0	0	0
Összesen	19275	279	479	168

Duna-Ipoly
Határmenti Együttműködés Helyi Közössége
Közhasznú Egyesület

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

5.6 A térségre vonatkozó egyéb stratégiák listája

Dr. Pitlik László (2010): A DIPO HACCS kommunikációs stratégiája, annak változtatása a gazdasági „válságtünetek” begyűrűzése és az első két támogatási időszak tapasztalatai alapján

Dr. Pitlik László (2009): Nyugat-Nógrád Megye (DIPO - Duna-Ipoly Határmenti Együttműködések - akcióterület) átfogó helyzetelemzése statisztikai módszerekkel, a változások nyomon követése, a monitoring tevékenység bázisértékeinek meghatározása céljából

5.7 Fenntarthatósági alapelvek, Leader alapelvek

LEADER kritériumok

Célterület azonosító: 1 021 648

Helyi Akciócsoport: DIPO Duna-Ipoly Határmenti Együttműködés Helyi Közössége Közhasznú Egyesület

Jogcím: Vállalkozási alapú fejlesztés

Célterület megnevezése: Helyi termékek létrehozása, forgalmazása, feldolgozása és a helyi termékekhez kapcsolódó együttműködések kialakítása

I. Köz- és magánszféra partnersége

1. A kedvezményezett a fejlesztés megvalósítása érdekében, vagy a fejlesztés megvalósítása után a fejlesztés által létrehozott termék, szolgáltatás illetve elért eredmény fenntartása érdekében szférák közötti, ágazatok közötti, vagy ágazaton belüli helyi szereplőkkel működik együtt, épít kapcsolatokat.

II. Innováció

2. A fejlesztés a DIPO HACS működési területén a fejlesztés előtt nem található olyan új termék előállítására, vagy új szolgáltatás létrehozására irányul, amely a helyi szükségletek kielégítését célozza.

3. Azon fejlesztés esetén, amely helyi termék előállítása érdekében új technológia módszert, eljárást, új termelési, előállítási folyamatot alkalmaz.

4. A projekt során megvalósított tevékenység hozzájárul a helyben előállított termékek piacra jutásának elősegítéséhez, vásárlói kör szélesítéséhez ezáltal a helyi termelők versenyképességének és megélhetésének javításához.

5. A kedvezményezett projekt megvalósítása során innovatív fejlesztési módszereket alkalmaz, új piacot céloz meg, vagy a helyi erőforrások, termékek, alapanyagok hasznosításának új módját kívánja bevezetni.

6. A kedvezményezett a projekt megvalósítása során figyelembe veszi a természeti erőforrások gazdaságos felhasználásának szempontjait, és az energiafelhasználás csökkentése érdekében új, energiatakarékos és környezetbarát eszközök, gépek beszerzésére törekszik.

7. A projekt megvalósítása segíti a helyiek iskolán kívüli képzését, hozzáférését az információhoz és a tudáshoz, ezáltal hozzájárul a munkaerőpiacról kiszorult csoportok (nők, megváltozott munkaképességűek, fogyatékosokkal élők, munkanélküliek, romák, nemzetiségek) kisebbségek társadalmi (re)integrációjához, életminőségének javításához.

III. Integrált és ágazatközi fellépések

8. A projekt hozzájárul a DIPO Helyi Akciócsoport területén a kulturális, környezeti, épített örökség értékeinek megőrzéséhez vagy újjak teremtéséhez.

9. A projekt megvalósítása hozzájárul a DIPO Helyi Akciócsoport településeinek a gazdasági vagy társadalmi fejlődéshez és a térség szempontjából fontos, a helyi vidékfejlesztési stratégiában meghatározott gazdasági vagy társadalmi cél megvalósulását segíti.

IV. Hálózatépítés és együttműködés

10. A projekt megvalósítására már meglévő együttműködési hálózat keretében kerül sor, vagy a projekt során együttműködő felek, már a pályázott tevékenységet megelőzően is bonyolítottak le közösen olyan projektet, amely illeszkedik a DIPO Helyi Akciócsoport Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájához.

11. A projekt új együttműködési hálózat létrehozását célozza.

12. A projekt tartalmaz szférák, ágazatok közötti és/vagy ágazaton belüli együttműködést a jogosult településeken belül.

13. A kedvezményezett által javasolt projekt megvalósításának alapvető eleme a DIPO Helyi Akciócsoport területén működő szervezetekkel való együttműködés és a projekt megvalósítása a helyi vidékfejlesztési stratégiában megfogalmazott célok elérését segíti elő.

14. A kedvezményezett által javasolt projekt a helyi akciócsoportok közötti együttműködés feltételeinek megteremtését célozza.

15. A projekt megvalósítása segíti a hálózati kapcsolatok kiépítésének lehetőségét, megteremti annak feltételeit.

16. A projekt megvalósítása elősegíti a DIPO Helyi Akciócsoport területén működő civil szervezetek együttműködését.

LEADER kritériumok

Célterület azonosító: 1 021 693

Helyi Akciócsoport: DIPO Duna-Ipoly Határmenti Együttműködés Helyi Közössége
Közhasznú Egyesület

Jogcím: Közösségi célú fejlesztés

Célterület megnevezése: Az egyházak közösségfejlesztő tevékenységének segítése

I. Terület alapú megközelítés

1. A fejlesztés megvalósítása érdekében a fejlesztéssel érintett településen kívül, a DIPO HACS működési területén belül legalább egy másik településen működő gazdasági, civil, köz – magán szférában tevékenységet folytató helyi szereplő is aktívan bevonásra kerül a projekt lebonyolításába, amelynek köszönhetően a helyi kapcsolatrendszer megerősödik, új kapcsolatok kialakítása válik lehetségessé.

2. A projekt kedvezményezettje a DIPO HACS működési területén lévő településeken épít ki partneri kapcsolatot a projekt megvalósításához.

II. Alulról építkező megközelítés

3. A pályázatot benyújtó ügyfél részt vett a HVS felülvizsgálat során a Helyi Akciócsoport által szervezett tájékoztató fórumon, vagy a HACS munkaszervezete részére eljuttatta projektötlet adatlapját, vagy a pályázatában bemutatja a fejlesztést megelőző elmúlt két évben a helyi közösség érdekében végzett tevékenységét, tevékenységeit.

4. A kedvezményezett vállalja, hogy a projekt LEADER támogatással való megvalósítása esetén legalább egy alkalommal részt vesz a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia megvalósításával kapcsolatos, együttműködést erősítő személyes konzultáción, rendezvényen vagy képzésen.

III. Integrált és ágazatközi fellépések

5. A projekt hozzájárul a DIPO Helyi Akciócsoport területén a kulturális, környezeti, épített örökség értékeinek megőrzéséhez vagy újak teremtéséhez.

6. A projekt megvalósítása hozzájárul a DIPO Helyi Akciócsoport településeinek a gazdasági vagy társadalmi fejlődéshez és a térség szempontjából fontos, a helyi vidékfejlesztési stratégiában meghatározott gazdasági vagy társadalmi cél megvalósulását segíti.

IV. Hálózatépítés és együttműködés

7. A projekt megvalósítására már meglévő együttműködési hálózat keretében kerül sor, vagy a projekt során együttműködő felek, már a pályázott tevékenységet megelőzően is bonyolítottak le közösen olyan projektet, amely illeszkedik a DIPO Helyi Akciócsoport Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájához.
8. A projekt új együttműködési hálózat létrehozását célozza.
9. A projekt tartalmaz szférák, ágazatok közötti és/vagy ágazaton belüli együttműködést a jogosult településeken belül.
10. A kedvezményezett által javasolt projekt megvalósításának alapvető eleme a DIPO Helyi Akciócsoport területén működő szervezetekkel való együttműködés és a projekt megvalósítása a helyi vidékfejlesztési stratégiában megfogalmazott célok elérését segíti elő.
11. A kedvezményezett által javasolt projekt a helyi akciócsoportok közötti együttműködés feltételeinek megteremtését célozza.
12. A projekt megvalósítása segíti a hálózati kapcsolatok kiépítésének lehetőségét, megteremti annak feltételeit.
13. A projekt megvalósítása elősegíti a DIPO Helyi Akciócsoport területén működő civil szervezetek együttműködését.

LEADER kritériumok

Célterület azonosító: 1 021 709

Helyi Akciócsoport: DIPO Duna-Ipoly Határmenti Együttműködés Helyi Közössége
Közhasznú Egyesület

Jogcím: Képzés

Célterület megnevezése: A nemzeti, etnikai kisebbség, hátrányos helyzetűek identitásának erősítése és integrációjának elősegítése

I. Alulról építkező megközelítés

1. A pályázatot benyújtó ügyfél részt vett a HVS felülvizsgálat során a Helyi Akciócsoport által szervezett tájékoztató fórumon, vagy a HACS munkaszervezete részére eljuttatta projektötlet adatlapját, vagy a pályázatában bemutatja a fejlesztést megelőző elmúlt két évben a helyi közösség érdekében végzett tevékenységét, tevékenységeit.
2. A kedvezményezett vállalja, hogy a projekt LEADER támogatással való megvalósítása esetén legalább egy alkalommal részt vesz a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia megvalósításával kapcsolatos, együttműködést erősítő személyes konzultáción, rendezvényen vagy képzésen.

II. Innováció

3. A fejlesztés a DIPO HACS működési területén a fejlesztés előtt nem található olyan új termék előállítására, vagy új szolgáltatás létrehozására irányul, amely a helyi szükségletek kielégítését célozza.
4. Azon fejlesztés esetén, amely helyi termék előállítása érdekében új technológia módszert, eljárást, új termelési, előállítási folyamatot alkalmaz.
5. A projekt során megvalósított tevékenység hozzájárul a helyben előállított termékek piacra jutásának elősegítéséhez, vásárlói kör szélesítéséhez ezáltal a helyi termelők versenyképességének és megélhetésének javításához.
6. A kedvezményezett projekt megvalósítása során innovatív fejlesztési módszereket alkalmaz, új piacot céloz meg, vagy a helyi erőforrások, termékek, alapanyagok hasznosításának új módját kívánja bevezetni.
7. A kedvezményezett a projekt megvalósítása során figyelembe veszi a természeti erőforrások gazdaságos felhasználásának szempontjait, és az energiafelhasználás csökkentése érdekében új, energiatakarékos és környezetbarát eszközök, gépek beszerzésére törekszik.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

8. A projekt megvalósítása segíti a helyiek iskolán kívüli képzését, hozzáférését az információhoz és a tudáshoz, ezáltal hozzájárul a munkaerőpiacról kiszorult csoportok (nők, megváltozott munkaképességűek, fogyatékosokkal élők, munkanélküliek, romák, nemzetiségek) kisebbségek társadalmi (re)integrációjához, életminőségének javításához.

III. Integrált és ágazatközi fellépések

9. A projekt hozzájárul a DIPO Helyi Akciócsoport területén a kulturális, környezeti, épített örökség értékeinek megőrzéséhez vagy újak teremtéséhez.

10. A projekt megvalósítása hozzájárul a DIPO Helyi Akciócsoport településeinek a gazdasági vagy társadalmi fejlődéshez és a térség szempontjából fontos, a helyi vidékfejlesztési stratégiában meghatározott gazdasági vagy társadalmi cél megvalósulását segíti.

IV. Hálózatépítés és együttműködés

11. A projekt megvalósítására már meglévő együttműködési hálózat keretében kerül sor, vagy a projekt során együttműködő felek, már a pályázott tevékenységet megelőzően is bonyolítottak le közösen olyan projektet, amely illeszkedik a DIPO Helyi Akciócsoport Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájához.

12. A projekt új együttműködési hálózat létrehozását célozza.

13. A projekt tartalmaz szférák, ágazatok közötti és/vagy ágazaton belüli együttműködést a jogosult településeken belül.

14. A kedvezményezett által javasolt projekt megvalósításának alapvető eleme a DIPO Helyi Akciócsoport területén működő szervezetekkel való együttműködés és a projekt megvalósítása a helyi vidékfejlesztési stratégiában megfogalmazott célok elérését segíti elő.

15. A kedvezményezett által javasolt projekt a helyi akciócsoportok közötti együttműködés feltételeinek megteremtését célozza.

16. A projekt megvalósítása segíti a hálózati kapcsolatok kiépítésének lehetőségét, megteremti annak feltételeit.

17. A projekt megvalósítása elősegíti a DIPO Helyi Akciócsoport területén működő civil szervezetek együttműködését.

LEADER kritériumok

Célterület azonosító: 1 022 014

Helyi Akciócsoport: DIPO Duna-Ipoly Határmenti Együttműködés Helyi Közössége
Közhasznú Egyesület

Jogcím: Közösségi célú fejlesztés

Célterület megnevezése: A térségi együttműködést, összefogást erősítő társadalmi tevékenységek támogatása

I. Terület alapú megközelítés

1. A fejlesztés megvalósítása érdekében a fejlesztéssel érintett településen kívül, a DIPO HACS működési területén belül legalább egy másik településen működő gazdasági, civil, köz – magán szférában tevékenységet folytató helyi szereplő is aktívan bevonásra kerül a projekt lebonyolításába, amelynek köszönhetően a helyi kapcsolatrendszer megerősödik, új kapcsolatok kialakítása válik lehetségessé.

2. A projekt kedvezményezettje a DIPO HACS működési területén lévő településeken épít ki partneri kapcsolatot a projekt megvalósításához.

II. Köz- és magánszféra partnersége

3. A kedvezményezett a fejlesztés megvalósítása érdekében, vagy a fejlesztés megvalósítása után a fejlesztés által létrehozott termék, szolgáltatás illetve elért eredmény fenntartása érdekében szférák közötti, ágazatok közötti, vagy ágazaton belüli helyi szereplőkkel működik együtt, épít kapcsolatokat.

III. Integrált és ágazatközi fellépések

4. A projekt hozzájárul a DIPO Helyi Akciócsoport területén a kulturális, környezeti, épített örökség értékeinek megőrzéséhez vagy újak teremtéséhez.

5. A projekt megvalósítása hozzájárul a DIPO Helyi Akciócsoport településeinek a gazdasági vagy társadalmi fejlődéshez és a térség szempontjából fontos, a helyi vidékfejlesztési stratégiában meghatározott gazdasági vagy társadalmi cél megvalósulását segíti.

IV. Hálózatépítés és együttműködés

6. A projekt megvalósítására már meglévő együttműködési hálózat keretében kerül sor, vagy a projekt során együttműködő felek, már a pályázott tevékenységet megelőzően is bonyolítottak le közösen olyan projektet, amely illeszkedik a DIPO Helyi Akciócsoport Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájához.

7. A projekt új együttműködési hálózat létrehozását célozza.

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

8. A projekt tartalmaz szférák, ágazatok közötti és/vagy ágazaton belüli együttműködést a jogosult településeken belül.
9. A kedvezményezett által javasolt projekt megvalósításának alapvető eleme a DIPO Helyi Akciócsoport területén működő szervezetekkel való együttműködés és a projekt megvalósítása a helyi vidékfejlesztési stratégiában megfogalmazott célok elérését segíti elő.
10. A kedvezményezett által javasolt projekt a helyi akciócsoportok közötti együttműködés feltételeinek megteremtését célozza.
11. A projekt megvalósítása segíti a hálózati kapcsolatok kiépítésének lehetőségét, megteremti annak feltételeit.
12. A projekt megvalósítása elősegíti a DIPO Helyi Akciócsoport területén működő civil szervezetek együttműködését.

LEADER kritériumok

Célterület azonosító: 1 022 021

Helyi Akciócsoport: DIPO Duna-Ipoly Határmenti Együttműködés Helyi Közössége
Közhasznú Egyesület

Jogcím: Közösségi célú fejlesztés

Célterület megnevezése: Civil, non-profit szervezetek műszaki fejlesztésének támogatása

I. Alulról építkező megközelítés

1. A pályázatot benyújtó ügyfél részt vett a HVS felülvizsgálat során a Helyi Akciócsoport által szervezett tájékoztató fórumon, vagy a HACS munkaszervezete részére eljuttatta projektötlet adatlapját, vagy a pályázatában bemutatja a fejlesztést megelőző elmúlt két évben a helyi közösség érdekében végzett tevékenységét, tevékenységeit.

2. A kedvezményezett vállalja, hogy a projekt LEADER támogatással való megvalósítása esetén legalább egy alkalommal részt vesz a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia megvalósításával kapcsolatos, együttműködést erősítő személyes konzultáción, rendezvényen vagy képzésen.

II. Köz- és magánszféra partnersége

3. A kedvezményezett a fejlesztés megvalósítása érdekében, vagy a fejlesztés megvalósítása után a fejlesztés által létrehozott termék, szolgáltatás illetve elért eredmény fenntartása érdekében szférák közötti, ágazatok közötti, vagy ágazaton belüli helyi szereplőkkel működik együtt, épít kapcsolatokat.

III. Integrált és ágazatközi fellépések

4. A projekt hozzájárul a DIPO Helyi Akciócsoport területén a kulturális, környezeti, épített örökség értékeinek megőrzéséhez vagy újak teremtéséhez.

5. A projekt megvalósítása hozzájárul a DIPO Helyi Akciócsoport településeinek a gazdasági vagy társadalmi fejlődéshez és a térség szempontjából fontos, a helyi vidékfejlesztési stratégiában meghatározott gazdasági vagy társadalmi cél megvalósulását segíti.

IV. Hálózatépítés és együttműködés

6. A projekt megvalósítására már meglévő együttműködési hálózat keretében kerül sor, vagy a projekt során együttműködő felek, már a pályázott tevékenységet megelőzően is bonyolítottak le közösen olyan projektet, amely illeszkedik a DIPO Helyi Akciócsoport Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájához.

7. A projekt új együttműködési hálózat létrehozását célozza.

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

8. A projekt tartalmaz szférák, ágazatok közötti és/vagy ágazaton belüli együttműködést a jogosult településeken belül.
9. A kedvezményezett által javasolt projekt megvalósításának alapvető eleme a DIPO Helyi Akciócsoport területén működő szervezetekkel való együttműködés és a projekt megvalósítása a helyi vidékfejlesztési stratégiában megfogalmazott célok elérését segíti elő.
10. A kedvezményezett által javasolt projekt a helyi akciócsoportok közötti együttműködés feltételeinek megteremtését célozza.
11. A projekt megvalósítása segíti a hálózati kapcsolatok kiépítésének lehetőségét, megteremti annak feltételeit.
12. A projekt megvalósítása elősegíti a DIPO Helyi Akciócsoport területén működő civil szervezetek együttműködését.

LEADER kritériumok

Célterület azonosító: 1 022 038

Helyi Akciócsoport: DIPO Duna-Ipoly Határmenti Együttműködés Helyi Közössége
Közhasznú Egyesület

Jogcím: Közösségi célú fejlesztés

Célterület megnevezése: Az esélyegyenlőség fenntartása érdekében a közösségi tevékenység fejlesztése

I. Terület alapú megközelítés

1. A fejlesztés megvalósítása érdekében a fejlesztéssel érintett településen kívül, a DIPO HACS működési területén belül legalább egy másik településen működő gazdasági, civil, köz – magán szférában tevékenységet folytató helyi szereplő is aktívan bevonásra kerül a projekt lebonyolításába, amelynek köszönhetően a helyi kapcsolatrendszer megerősödik, új kapcsolatok kialakítása válik lehetségessé.

2. A projekt kedvezményezettje a DIPO HACS működési területén lévő településeken épít ki partneri kapcsolatot a projekt megvalósításához.

II. Alulról építkező megközelítés

3. A pályázatot benyújtó ügyfél részt vett a HVS felülvizsgálat során a Helyi Akciócsoport által szervezett tájékoztató fórumon, vagy a HACS munkaszervezete részére eljuttatta projektötlet adatlapját, vagy a pályázatában bemutatja a fejlesztést megelőző elmúlt két évben a helyi közösség érdekében végzett tevékenységét, tevékenységeit.

4. A kedvezményezett vállalja, hogy a projekt LEADER támogatással való megvalósítása esetén legalább egy alkalommal részt vesz a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia megvalósításával kapcsolatos, együttműködést erősítő személyes konzultáción, rendezvényen vagy képzésen.

III. Köz- és magánszféra partnersége

5. A kedvezményezett a fejlesztés megvalósítása érdekében, vagy a fejlesztés megvalósítása után a fejlesztés által létrehozott termék, szolgáltatás illetve elért eredmény fenntartása érdekében szférák közötti, ágazatok közötti, vagy ágazaton belüli helyi szereplőkkel működik együtt, épít kapcsolatokat.

IV. Hálózatépítés és együttműködés

6. A projekt megvalósítására már meglévő együttműködési hálózat keretében kerül sor, vagy a projekt során együttműködő felek, már a pályázott tevékenységet megelőzően is bonyolítottak le közösen olyan projektet, amely illeszkedik a DIPO Helyi Akciócsoport Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájához.

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

7. A projekt új együttműködési hálózat létrehozását célozza.
8. A projekt tartalmaz szférák, ágazatok közötti és/vagy ágazaton belüli együttműködést a jogosult településeken belül.
9. A kedvezményezett által javasolt projekt megvalósításának alapvető eleme a DIPO Helyi Akciócsoport területén működő szervezetekkel való együttműködés és a projekt megvalósítása a helyi vidékfejlesztési stratégiában megfogalmazott célok elérését segíti elő.
10. A kedvezményezett által javasolt projekt a helyi akciócsoportok közötti együttműködés feltételeinek megteremtését célozza.
11. A projekt megvalósítása segíti a hálózati kapcsolatok kiépítésének lehetőségét, megteremti annak feltételeit.
12. A projekt megvalósítása elősegíti a DIPO Helyi Akciócsoport területén működő civil szervezetek együttműködését.

LEADER kritériumok

Célterület azonosító: 1 022 076

Helyi Akciócsoport: DIPO Duna-Ipoly Határmenti Együttműködés Helyi Közössége
Közhasznú Egyesület

Jogcím: Térségen belüli együttműködés

Célterület megnevezése: Helyi vállalkozások hálózatosodásának fejlesztése, az együttműködő szervezeteket összefogó, a helyi termék elterjesztésének összehangolását szervező munkacsoport létrehozása

I. Terület alapú megközelítés

1. A fejlesztés megvalósítása érdekében a fejlesztéssel érintett településen kívül, a DIPO HACS működési területén belül legalább egy másik településen működő gazdasági, civil, köz – magán szférában tevékenységet folytató helyi szereplő is aktívan bevonásra kerül a projekt lebonyolításába, amelynek köszönhetően a helyi kapcsolatrendszer megerősödik, új kapcsolatok kialakítása válik lehetségessé.

2. A projekt kedvezményezettje a DIPO HACS működési területén lévő településeken épít ki partneri kapcsolatot a projekt megvalósításához.

II. Innováció

3. A fejlesztés a DIPO HACS működési területén a fejlesztés előtt nem található olyan új termék előállítására, vagy új szolgáltatás létrehozására irányul, amely a helyi szükségletek kielégítését célozza.

4. Azon fejlesztés esetén, amely helyi termék előállítása érdekében új technológia módszert, eljárást, új termelési, előállítási folyamatot alkalmaz.

5. A projekt során megvalósított tevékenység hozzájárul a helyben előállított termékek piacra jutásának elősegítéséhez, vásárlói kör szélesítéséhez ezáltal a helyi termelők versenyképességének és megélhetésének javításához.

6. A kedvezményezett projekt megvalósítása során innovatív fejlesztési módszereket alkalmaz, új piacot céloz meg, vagy a helyi erőforrások, termékek, alapanyagok hasznosításának új módját kívánja bevezetni.

7. A kedvezményezett a projekt megvalósítása során figyelembe veszi a természeti erőforrások gazdaságos felhasználásának szempontjait, és az energiafelhasználás csökkentése érdekében új, energiatakarékos és környezetbarát eszközök, gépek beszerzésére törekszik.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

8. A projekt megvalósítása segíti a helyiek iskolán kívüli képzését, hozzáférését az információhoz és a tudáshoz, ezáltal hozzájárul a munkaerőpiacról kiszorult csoportok (nők, megváltozott munkaképességűek, fogyatékosokkal élők, munkanélküliek, romák, nemzetiségek) kisebbségek társadalmi (re)integrációjához, életminőségének javításához.

III. Integrált és ágazatközi fellépések

9. A projekt hozzájárul a DIPO Helyi Akciócsoport területén a kulturális, környezeti, épített örökség értékeinek megőrzéséhez vagy újak teremtéséhez.

10. A projekt megvalósítása hozzájárul a DIPO Helyi Akciócsoport településeinek a gazdasági vagy társadalmi fejlődéshez és a térség szempontjából fontos, a helyi vidékfejlesztési stratégiában meghatározott gazdasági vagy társadalmi cél megvalósulását segíti.

IV. Hálózatépítés és együttműködés

11. A projekt megvalósítására már meglévő együttműködési hálózat keretében kerül sor, vagy a projekt során együttműködő felek, már a pályázott tevékenységet megelőzően is bonyolítottak le közösen olyan projektet, amely illeszkedik a DIPO Helyi Akciócsoport Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájához.

12. A projekt új együttműködési hálózat létrehozását célozza.

13. A projekt tartalmaz szférák, ágazatok közötti és/vagy ágazaton belüli együttműködést a jogosult településeken belül.

14. A kedvezményezett által javasolt projekt megvalósításának alapvető eleme a DIPO Helyi Akciócsoport területén működő szervezetekkel való együttműködés és a projekt megvalósítása a helyi vidékfejlesztési stratégiában megfogalmazott célok elérését segíti elő.

15. A kedvezményezett által javasolt projekt a helyi akciócsoportok közötti együttműködés feltételeinek megteremtését célozza.

16. A projekt megvalósítása segíti a hálózati kapcsolatok kiépítésének lehetőségét, megteremti annak feltételeit.

17. A projekt megvalósítása elősegíti a DIPO Helyi Akciócsoport területén működő civil szervezetek együttműködését.

LEADER kritériumok

Célterület azonosító: 1 022 083

Helyi Akciócsoport: DIPO Duna-Ipoly Határmenti Együttműködés Helyi Közössége
Közhasznú Egyesület

Jogcím: Közösségi célú fejlesztés

Célterület megnevezése: A helyi termék védjegy kialakítása, az országos és nemzetközi szintű védjegyek működésének előkészítése

I. Köz- és magánszféra partnersége

1. A kedvezményezett a fejlesztés megvalósítása érdekében, vagy a fejlesztés megvalósítása után a fejlesztés által létrehozott termék, szolgáltatás illetve elért eredmény fenntartása érdekében szférák közötti, ágazatok közötti, vagy ágazaton belüli helyi szereplőkkel működik együtt, épít kapcsolatokat.

II. Innováció

2. A fejlesztés a DIPO HACS működési területén a fejlesztés előtt nem található olyan új termék előállítására, vagy új szolgáltatás létrehozására irányul, amely a helyi szükségletek kielégítését célozza.

3. Azon fejlesztés esetén, amely helyi termék előállítása érdekében új technológia módszert, eljárást, új termelési, előállítási folyamatot alkalmaz.

4. A projekt során megvalósított tevékenység hozzájárul a helyben előállított termékek piacra jutásának elősegítéséhez, vásárlói kör szélesítéséhez ezáltal a helyi termelők versenyképességének és megélhetésének javításához.

5. A kedvezményezett projekt megvalósítása során innovatív fejlesztési módszereket alkalmaz, új piacot céloz meg, vagy a helyi erőforrások, termékek, alapanyagok hasznosításának új módját kívánja bevezetni.

6. A kedvezményezett a projekt megvalósítása során figyelembe veszi a természeti erőforrások gazdaságos felhasználásának szempontjait, és az energiafelhasználás csökkentése érdekében új, energiatakarékos és környezetbarát eszközök, gépek beszerzésére törekszik.

7. A projekt megvalósítása segíti a helyiek iskolán kívüli képzését, hozzáférését az információhoz és a tudáshoz, ezáltal hozzájárul a munkaerőpiacról kiszorult csoportok (nők, megváltozott munkaképességűek, fogyatékossgal élők, munkanélküliek, romák, nemzetiségek) kisebbségek társadalmi (re)integrációjához, életminőségének javításához.

III. Integrált és ágazatközi fellépések

8. A projekt hozzájárul a DIPO Helyi Akciócsoport területén a kulturális, környezeti, épített örökség értékeinek megőrzéséhez vagy újjak teremtéséhez.

9. A projekt megvalósítása hozzájárul a DIPO Helyi Akciócsoport településeinek a gazdasági vagy társadalmi fejlődéshez és a térség szempontjából fontos, a helyi vidékfejlesztési stratégiában meghatározott gazdasági vagy társadalmi cél megvalósulását segíti.

IV. Hálózatépítés és együttműködés

10. A projekt megvalósítására már meglévő együttműködési hálózat keretében kerül sor, vagy a projekt során együttműködő felek, már a pályázott tevékenységet megelőzően is bonyolítottak le közösen olyan projektet, amely illeszkedik a DIPO Helyi Akciócsoport Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájához.

11. A projekt új együttműködési hálózat létrehozását célozza.

12. A projekt tartalmaz szférák, ágazatok közötti és/vagy ágazaton belüli együttműködést a jogosult településeken belül.

13. A kedvezményezett által javasolt projekt megvalósításának alapvető eleme a DIPO Helyi Akciócsoport területén működő szervezetekkel való együttműködés és a projekt megvalósítása a helyi vidékfejlesztési stratégiában megfogalmazott célok elérését segíti elő.

14. A kedvezményezett által javasolt projekt a helyi akciócsoportok közötti együttműködés feltételeinek megteremtését célozza.

15. A projekt megvalósítása segíti a hálózati kapcsolatok kiépítésének lehetőségét, megteremti annak feltételeit.

16. A projekt megvalósítása elősegíti a DIPO Helyi Akciócsoport területén működő civil szervezetek együttműködését.

LEADER kritériumok

Célterület azonosító: 1 022 090

Helyi Akciócsoport: DIPO Duna-Ipoly Határmenti Együttműködés Helyi Közössége
Közhasznú Egyesület

Jogcím: Rendezvény

Célterület megnevezése: Falunapok, helyi rendezvények lebonyolításának támogatása

I. Terület alapú megközelítés

1. A fejlesztés megvalósítása érdekében a fejlesztéssel érintett településen kívül, a DIPO HACS működési területén belül legalább egy másik településen működő gazdasági, civil, köz – magán szférában tevékenységet folytató helyi szereplő is aktívan bevonásra kerül a projekt lebonyolításába, amelynek köszönhetően a helyi kapcsolatrendszer megerősödik, új kapcsolatok kialakítása válik lehetségessé.
2. A projekt kedvezményezettje a DIPO HACS működési területén lévő településeken épít ki partneri kapcsolatot a projekt megvalósításához.

II. Alulról építkező megközelítés

3. A pályázatot benyújtó ügyfél részt vett a HVS felülvizsgálat során a Helyi Akciócsoport által szervezett tájékoztató fórumon, vagy a HACS munkaszervezete részére eljuttatta projektötlet adatlapját, vagy a pályázatában bemutatja a fejlesztést megelőző elmúlt két évben a helyi közösség érdekében végzett tevékenységét, tevékenységeit.
4. A kedvezményezett vállalja, hogy a projekt LEADER támogatással való megvalósítása esetén legalább egy alkalommal részt vesz a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia megvalósításával kapcsolatos, együttműködést erősítő személyes konzultáción, rendezvényen vagy képzésen.

III. Integrált és ágazatközi fellépések

5. A projekt hozzájárul a DIPO Helyi Akciócsoport területén a kulturális, környezeti, épített örökség értékeinek megőrzéséhez vagy újak teremtéséhez.
6. A projekt megvalósítása hozzájárul a DIPO Helyi Akciócsoport településeiben a gazdasági vagy társadalmi fejlődéshez és a térség szempontjából fontos, a helyi vidékfejlesztési stratégiában meghatározott gazdasági vagy társadalmi cél megvalósulását segíti.

IV. Hálózatépítés és együttműködés

7. A projekt megvalósítására már meglévő együttműködési hálózat keretében kerül sor, vagy a projekt során együttműködő felek, már a pályázott tevékenységet megelőzően is bonyolítottak le közösen olyan projektet, amely illeszkedik a DIPO Helyi Akciócsoport Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájához.
8. A projekt új együttműködési hálózat létrehozását célozza.
9. A projekt tartalmaz szférák, ágazatok közötti és/vagy ágazaton belüli együttműködést a jogosult településeken belül.
10. A kedvezményezett által javasolt projekt megvalósításának alapvető eleme a DIPO Helyi Akciócsoport területén működő szervezetekkel való együttműködés és a projekt megvalósítása a helyi vidékfejlesztési stratégiában megfogalmazott célok elérését segíti elő.
11. A kedvezményezett által javasolt projekt a helyi akciócsoportok közötti együttműködés feltételeinek megteremtését célozza.
12. A projekt megvalósítása segíti a hálózati kapcsolatok kiépítésének lehetőségét, megteremti annak feltételeit.
13. A projekt megvalósítása elősegíti a DIPO Helyi Akciócsoport területén működő civil szervezetek együttműködését.